

2007 birželio 30
Nr. 12

Lietuvos
Katalikų
Bažnyčios
informacijos
centro
leidinys

BAŽNYČIOS ŽINIOS

Šiame numeryje:

Popiežius

Benediktas XVI apie artimo meilę ir teisingumą	2
Popiežius Benediktas XVI apie tris Augustino atsivertimus	3

Lietuvos Vyskupų Konferencija

Lietuvos vyskupų laiškas minint pal. Jurgio Matulaičio beatifikacijos 20-metį	5

Bažnyčia Lietuvoje

Šv. Kūdikėlio Jėzaus Teresės relikvijų kelionė	7
Kristaus Kūno ir Kraujo išskilmės šventimas	14
Vilkaviškio vyskupijos IV Eucharistinio kongreso metinės ir vyskupijos sielovadininkų suvažiavimas	16
Jubiliejinis Šiaulių vyskupijos renginys	18

Homilijos

MEILĖS PAREIGA
15 eilinis sekmadienis (C)	20
ISPĖJIMAS MORTAI
16 eilinis sekmadienis (C)	21
DIEVAS NEDELSIA
17 eilinis sekmadienis (C)	22
AMŽINYBĖS TURTAI
18 eilinis sekmadienis (C)	23

Ganytojo žodis

Telšių vyskupo ganytojiškasis paraginimas vyskupijos tikintiesiems dalyvauti 2007 m. Žemaičių Kalvarijos atlaiduose	24

Bažnyčios dokumentai

Dvasininkijos kongregacija
Laiškas Pasaulinės maldos už kunigų šventėjamą dienos proga (2007 m. birželio 15 d.)	26

Bažnyčia pasaulyje

Kelio sielovados gairės	30

Papilio 5
LT-44275 Kaunas
Lietuva
Telefonai
323853, 322776
Telefaksas
323853
el. paštas lkbic@lcn.lt
www.katalikai.lt/bzinius

Benediktas XVI apie artimo meilę ir teisingumą

Iš laiško Popiežiškosios socialinių mokslų akademijos prezidentei Mary Ann Glendon šios institucijos 2007 m. visuotinio susirinkimo proga

<...> Šiuometis akademijos susirinkimas skirtas temai „Artimo meilė ir teisingumas santykiuose tarp tautų ir nacijų“ nagrinėti. Tokia tema Bažnyčios negali nedominti, nes teisingumo siekimas ir meilės civilizacijos skatinimas yra esminiai jos misijos skelbti Jėzaus Kristaus evangeliją aspektai. Pareiga statydingi teisingą visuomenę neabejotinai pirmiausia tenka politinei plotmei, tiek atskirose valstybėse, tiek tarptautinėje bendrijoje. Ypatingiems teisingumo reikalavimams išvelgti bei įgyvendinti visiškai paisant bendrojo gėrio ir kiekvieno asmens neatimamo kilumo, visais lygmenimis būtina disciplinuotai lavinti praktinį protą bei ugdyti valią. Enciklikoje *Deus caritas est* savo pontifikato pradžioje norėjau dar kartą patvirtinti, kad Bažnyčia trokšta prie tokio būtino proto apvalymo prisidėti, padėti ugdyti sąžinę ir skatinti plačiau atsiliepti į tikruosius teisingumo reikalavimus. Kartu norėjau pabrėžti, kad ir teisingiausiose visuomenėse visada turi būti vietos artimo meilei: „Nėra teisingos valstybinės santvarkos, kuri meilės tarnybą galėtų padaryti nereikalingą“ (28).

Bažnyčios įsitikinimas, kad teisingumas ir artimo meilė tarpusavyje neatsiejami, galiausiai kyla iš Dievo begalinio teisingumo ir gailėstingumo apreiškimo Jėzujė Kristuje patirties ir reiškiasi jos primygtiniu reikalavimu, kad žmogus ir jo neatimamas kilnumas būtų politinio bei visuomeninio gyvenimo centras. Bažnyčios mokymas, skirtas ne tik tikintiesiems, bet ir visiems geros valios žmonėms, teikdamas principus, gebančius vesti individus bei bendruomenes teisingumo, laisvės, broliško solidarumo ir taikos ženklinaamos visuomeninės santvarkos linkme, vadovaujasi teisingu protu ir sveiku žmogiškosios prigimties supratimu. Šis mokymas, kaip Jūs gerai žinote, remiasi visų kūrinių gėrybių visuotinės paskirties principu. Pagal šį pamatinį principą visa, ką sukuria žemė, ir visa, ką perkeičia bei pagamina žmogus, visos jo žinios ir visa jo technologija skirta tarnauti, kad žmonių giminė ir visi jos nariai materialiai bei dvasiškai vystytųsi.

Remdamiesi tokia visą žmoniją aprėpiančia perspektyva, galime geriau suvokti artimo meilei tenkantį esminį vaidmenį siekiant teisingumo. Mano pirmtakas popiežius Jonas Paulius II buvo įsitikinęs, kad tikrai žmogiškiems ir broliškiems santykiams visuomenėje sukurti vieno teisingumo neužtenka. Teisingumas, pa-

sak jo, „visose žmogiškųjų santykių srityse turi būti iš pagrindų *pakoreguotas* meilės, kuri – kaip skelbia Paulius – yra „maloni ir kantri“, arba, kitaip tariant, išsiskiria Evangelijai ir krikščionybei esmingai būdingais *gailėstingosios meilės* bruožais“ (*Dives in misericordia*, 14). Trumpai tariant, artimo meilė ne tik leidžia teisingumui tapti išradinamam bei imtis naujų iššūkių, bet ir įkvepia bei apvalo žmonijos pastangas siekti tikrojo teisingumo bei statydingi žmogaus verą visuomenę.

Tuomet, kai rūpinimasis artimu įveikia nacionalinių bendruomenių sienas bei plečia savo horizontus į visą pasaulį (plg. *Deus caritas est*), būtina tiksliau suprasti bei aiškiau aiškinti išskirti vidinį artimo meilės ir teisingumo ryšį. <...> Norėčiau atkreipti Jūsų dėmesį į tris mūsų pasauliui iškilusius ypatingus iššūkius. Manau, kad į šiuos iššūkius galima atsakyti tik sutelktomis pastangomis siekiant orientuoto į artimo meilę teisingumo.

Pirmasis susijęs su aplinka ir ilgalaikė plėtra. Tarptautinė bendrija suvokia, kad pasaulio išteklių riboti ir kad visoms tautoms privalu imtis politinių aplinkosaugos priemonių, taip užbėgant už akių gamtinio kapitalo, kurio vaisiai būtini žmonijos gerovei, sugriovimui. Šio iššūkio akivaizdoje reikalinga Jūsų taikoma tarpdisciplininė prieitis. Lygiai taip pat būtinas gebėjimas įvertinti, numatyti bei kontroliuoti aplinkos pokyčių eigą ir ilgalaikį didėjimą, tarptautiniu lygmeniu apžvelgti bei įgyvendinti sprendimus. Ypatingas dėmesys skirtinas tam, kad didžiausią kainą už aplinkos griovimą veikiausiai moka neturtiniausios šalys. Savo žinioje 2007 m. Pasaulinės taikos dienos proga nurodžiau, kad „aplinkos griovimas, netinkamas bei savanaudiškas elgesys jos atžvilgiu ir prievartinis žemės išteklių išgavimas... yra žmogui priešingo plėtros supratimo vaisius. Plėtra, apsiribojanti vien techniniu-ūkiniu aspektu ir iš akių išleidžianti etinį-religinį matmenį, nebūtų visapusiškas žmogaus vystymasis ir galiausiai dėl savo vienpusiškumo skatintų griauamuosius žmogaus gebėjimus“ (9). Imdamiesi aplinkosaugos ir ilgalaikės plėtros iššūkių, esame pašaukti skatinti ir „saugoti autentiškos žmogiškosios ekologijos moralines sąlygas“ (*Centesimus annus*, 38). Tai vėlgi reikalauja atsakingo santykio ne tik su kūriniu, bet ir su mūsų – laiko ir erdvės matmeniu – artimesniais bei tolesniais kaimynais ir su Kūrėju.

Tai atveda mus prie antrojo iššūkio, susijusio su žmogaus samprata ir, vadinasi, su mūsų tarpusavyo santykiais. Žmonės nelaikant asmenimis, pagal Dievo paveikslą sukurtais (plg. *Pr* 1, 26) ir neliečiamu kilnumu apdovanotais vyrais ir moterimis, bus labai sunku pasiekti pasaulyje visišką teisingumą. Nors asmens teisės ir pripažintos tarptautinių deklaracijų bei teisinių priemonių, reikės dar daug nuveikti, kad šis

pripažinimas būtų veiksmingas sprendžiant tokias globalias problemas kaip didėjanti praraja tarp turtingų ir neturtingų šalių, nelygus gamtinių išteklių bei žmogaus darbu sukurtų turtų pasiskirstymas ir paskirstymas, bado, troškulio ir skurdo tragedija planetoje, kur apščiai yra maisto, vandens ir gerovės, ištremtųjų bei pabėgėlių kančios, nesiliaujantys konfliktai daugelyje pasaulio dalių, negimusios gyvybės pakankamos teisinės apsaugos stygius, vaikų išnaudojimas, tarptautinė prekyba žmonėmis, ginklais ir narkotikais ir daugybė kitokių didelių neteisybių.

Trečiasis iššūkis susijęs su dvasinėmis vertybėmis. Spaudžiami ūkinių rūpesčių, linkstame užmiršti, kad žmogui būdingos dvasinės gėrybės, priešingai materialinėms gėrybėms, plinta ir gausėja perduodamos: priešingai dalioms gėrybėms, dvasinės gėrybės, kaip antai švietimas ir auklėjimas, nedalios, ir juo daugiau jomis dalijamasi, juo daugiau jų turima. Globalizacija sustiprino tautų, turinčių skirtingas tradicijas, religijas bei auklėjimo sistemas, tarpusavio priklausomybę. Tai reiškia, kad pasaulio tautos kaip tik dėl savo skirtingybių nuolatos viena iš kitos mokosi ir daug labiau viena su kita sueina į sąlytį. Todėl vis reikalingesnis darosi dialogas, galintis žmonėms padėti kitų tradicijų akivaizdoje geriau suprasti savo pačių tradicijas, iššūkių savo tapatybei akivaizdoje geriau pažinti save pačius ir per tai skatinti tikrųjų žmogiškųjų vertybių supratimą bei pripažinimą tarptautinėje perspektyvoje. Norint į šį iššūkį atsakyti, neatidėliotinai būtina laiduoti lygias galimybes, pirmiausia auklėjimo ir žinių perteikimo srityse. Deja, švietimas ir auklėjimas, ypač pradinis, daugelyje pasaulio dalių vis dar dramatiškai nepakankamas.

Imantis šių iššūkių, tik artimo meilė gali įkvėpti mums teisingumą, tarnaujantį gyvybei ir žmogaus kilnumo skatinimui. Tikrai meilė pagal Dievo paveikslą sukurtų vyro ir moters santuoka pagrįstoje šeimoje gali laiduoti tą solidarumą tarp kartų, kuriuo būsimosioms kartoms perteikiama meilė ir teisingumas. Tikrai artimo meilė gali mus paakinti dar kartą padaryti žmogų visuomeninio gyvenimo ir globalizuoto pasaulio, kuriame vyrautų teisingumas, centru. <...>

Popiežius Benediktas XVI apie tris Augustino atsivertimus

Ištrauka iš Benedikto XVI pamokslo, pasakyto 2007 m. balandžio 22 d. per Eucharistijos šventimą Pavijoje (Italija)

<...> Velykų laiku Bažnyčia kas sekmadienį pateikia ištraukų iš pamokslų, kuriais apaštalai, pirmiausia Petras, po Velykų kvietė Izraelį iitikėti prisikėlusį Jėzų Kristų, taip įsteigdami Bažnyčią. Šiandieniam skaitinyje apaštalai stoja prieš Aukščiausiąją teismą – instituciją, pasmerkusią Jėzų myriop bei negalėjusią pakęsti, kad per apaštalų skelbimą šis Jėzus dabar iš naujo ėmė veikti, kad jo gydanti jėga vėl tapo junta ir apie jo vardą būrėsi žmonės, iitikėję jį esant pažadėtuojau Atpirkėju. Apaštalai kaltinami. Jiems prikišama: jūs „norite ant mūsų galvų užtraukti to žmogaus kraują“. Petras į tai atsako glausta katecheze, kokia krikščioniškojo tikėjimo esmė: ne, ne jo kraują norime jums užtraukti. Jėzaus mirties ir prisikėlimo poveikis visiškai kitoks. Dievas padarė jį visų vadu ir išgelbėtoju, būtent ir jūsų, Izraelio tautos. Ir kur tas „vadas“ veda ir ką tas „išgelbėtojas“ atneša? Pasak šv. Petro, jis veda į atsivertimą, duoda erdvės bei galimybę atsiversti, atgailauti, pradėti iš naujo. Jis taip pat dovanoja nuodėmių atleidimą, padaro mūsų santykį su Dievu teisingą.

Ši trumpa Petro katechezė buvo skirta ne tik Aukščiausiam teismui. Ji adresuojama mums visiems. Juk Jėzus Kristus, Prisikėlusysis, gyvas ir šiandien. Ir pirma einantis, kelią rodantis „vadas“, ir mūsų gyvenimą teisų darantis „išgelbėtojas“ jis yra visoms kartoms, visiems žmonėms. Žodžiai „atsivertimas“ ir „nuodėmių atleidimas“, atitinkantys abu Kristaus titulus: „vadas“ – graikiškai *archegos* – ir „išgelbėtojas“, yra pamatiniai Petro katechezės žodžiai, kuriais kreipiamasi į mūsų širdis. O ką jais norima pasakyti? Kelias, kuriuo turime eiti, kelias, kurį mums rodo Jėzus, vadinamas „atsivertimu“. Bet kas tai yra? Ką reikia daryti? Kiekvieno gyvenime atsivertimo forma savita, nes kiekvienas žmogus yra naujas ir nė vienas nėra kito kopija. Tačiau krikščionijos istorijoje Viešpats yra pateikęs atsivertimo modelių, kuriuos galime laikyti gairėmis. Galime žvelgti į Petrą, kuriam Viešpats Vakarienes kambarėje yra pasakęs: „O tu sugrįžęs stiprink brolius“ (Lk 22, 32). Kaip į didį atsivertėlį galime žvelgti į Paulių. Pavijos miestas garsėja vienu didžiausių atsivertėlių Bažnyčios istorijoje – šv. Aurelijumi Augustinu, mirusiu 430 m. rugpjūčio 28 d. vandalų apsuptame ir apgultame Afrikos uostamiestyje Hipone. Po įvairių sujudintos istorijos sumaiščių langobardų karalius jo palaikus įgijo Pavijai, todėl jis ypač priklauso šiam miestui ir jame bei iš jo ypatingu būdu kalba mums visiems.

Savo knygoje *Confessiones* Augustinas jaudinamai pa-vaizdavo savo atsivertimo kelią, pasibaigusį vysku-po Ambraziejaus jam suteiktu krikštu Milano katedroje. *Confessiones* skaitytojas gali pasekti ilgą vidinės kovos kelią, kurį Augustinas nuėjo iki didžiosios savo gyvenimo pervartos 387 m. Velykų naktį prie krikštinės. Įdėmiai pažvelgus į Augustino gyvenimą, galima pamatyti, kad atsivertimas buvo ne koks nors vienas momentas, bet būtent kelias. Taip pat galima išvysti, kad šis kelias prie krikštinės nesibaigė. Augustino gyvenimas ir po krikšto liko – nors ir kitoks – atsivertimo kelias iki pat mirtinos ligos, kai jis liepė ant sienos iškabinti atgailos psalmes, norėdamas visas jas turėti sau prieš akis, pats atsakė priimti Komuniją, kad dar kartą galėtų nueiti atgailos kelią ir išganytą kaip Dievo gailestingumo dovaną priimti iš Kristaus rankų. Tad pagrįstai galime kalbėti apie Augustino „atsivertimus“, buvusius vienu didžiuliu atsivertimu ieškant Kristaus veido ir vėliau su juo kartu einant.

Trumpai norėčiau pakalbėti apie *tris didelius šio atsivertimo kelio etapus*, apie *tris „atsivertimus“*. *Pirmasis pamatinis atsivertimas* buvo vidinis kelias krikščionybės link, tikėjimo ir krikšto „taip“ link. Koks esminis šio kelio aspektas? Augustinas, viena vertus, buvo savo laiko žmogus, giliai paženklintas tuo metu vyravusių ipročių bei aistrų, visų jaunuolio klausimų bei problemų. Jis gyveno taip, kaip ir kiti, tačiau sykiu kai kuo išsiskyrė: visada liko ieškantysis. Jis niekada nebuvo patenkintas gyvenimu, koks jis siūlėsi ir kokį visi gyveno. Jį nuolatos kankino tiesos klausimas. Jis troško surasti tiesą. Išsiaiškinti, kas yra žmogus, kokia pasaulio kilmė, iš kur ateiname ir kur link einame, kaip surasti tikrą gyvenimą. Jis troško gyventi teisingai, o ne tiesiog gyventi be prasmės ir be tikslo. Aistra tiesai buvo pagrindinis jo gyvenimo šūkis. Ir dar viena ypatybė. Jam nepakako nieko, kas neturėjo Kristaus vardo. Šį vardą, pasak jo paties, jis buvo įtraukęs į save kartu su motinos pienu (plg. *Conf.* 3, 4, 8). Ir jis, kartais silpniau, kartais tvirčiau, visada tikėjo, jog Dievas yra ir mumis rūpinasi (plg. *Conf.* 6, 5, 8). Tačiau, kad šį Dievą iš tikrųjų pažintų bei su šiuo Jėzumi iš tikrųjų artimiau susipažintų ir ištartų jam „taip“ su visais to padariniais, jam ankstyvaisiais savo gyvenimo metais teko sunkiai galvoti. Augustinas mums vaizduoja, kaip platoniškoji filosofija jam padėjo suvokti ir pažinti, kad pradžioje buvo Žodis – *Logos*, kūrybingasis protas. Tačiau filosofija, leidusi jam pažinti, jog visa kyla iš kūrybingojo proto, neparodė jokio kelio Jo link; šis *Logos* liko tolimas ir nepasiekiamas. Tik Bažnyčios tikėjime jis atrado antrą esminę tiesą: Žodis yra tapęs kūnu. Taip jis mus palyti, ir taip jį palytime mes. Dievo nusižeminimą įsikūnijimu turėtų atitikti mūsų nusižeminimas tikėjimu, atsisakančiu visažinytės puikybės ir nuolankiai išiliejančiu į Kristaus kūno bendruomenę, gyvenančiu su Bažnyčia ir per tai tikrai konkre-

čiai, maža to, kūniškai susivienijančiu su gyvuoju Dievu. Nebūtina sakyti, kaip tai labai aktualu mums visiems – likti ieškančiais, nesitenkinti tuo, ką visi sako ir daro, neprarasti žvilgsnio į amžinąjį Dievą ir Jėzų Kristų, mokytis tikėjimo nuolankumo kūniškoje Jėzaus Kristaus Bažnyčioje.

Savo antrąjį atsivertimą Augustinas nusako *Confessiones* dešimtos knygos pabaigoje žodžiais: „Išgąsdintas savo nuodėmių ir savo nelaimės didybės, buvau sumanęs širdyje ir nutaręs pabėgti vienumon, bet tu suturėjai mane ir sustiprinai, tardamas: *Kristus mirė už visus dėl to, kad gyvieji nebe sau gyventų, bet tam, kuris už juos numirė* (2 Kor 5, 15)“ (*Conf.* 10, 43, 70). Kas nutiko? Po krikšto Augustinas nusprendė grįžti į Afriką ir ten su savo draugais įsteigė nedidelį vienuolyną. Jo gyvenimas dabar turėjo būti visiškai skirtas kalbėtis su Dievu ir apmąstyti bei kontemliuoti bendrą jo žodžio grožį bei tiesą. Taip jis praleido trejus laimingus metus, manydamas pasiekęs savo gyvenimo tikslą; šiuo laikotarpiu atsirado daug vertingų teologinių-filosofinių kūrinių. 391 m., praėjus ketveriems metams po savo krikšto, uostamiestyje Hipone jis aplankė vieną draugą, kurį norėjo laimėti savo vienuolynui. Per sekmadienio šv. Mišias katedroje jis buvo atpažintas. Miesto vyskupas, graikų kilmės žmogus, prastai kalbėjęs lotyniškai ir vargęs su pamokslais, neatsitiktinai per pamokslą kalbėjo ketinąs išrinkti kunigą, kuriam būtų patikėta užduotis sakyti pamokslą. Žmonės nedelsdami stvėrė Augustiną ir jėga nuvedė į priekį, kad jis būtų išventintas kunigu miestui tarnauti. Netrukus po tokio priverstinio išventinimo Augustinas vyskupui Valerijui rašė: „Jaučiuosi, kaip nemokantis nulaikyti irklo ir paskirtas antruoju vairininku. Taip pat ir dėl to šventinamas tyliai verkiau“ (plg. *Ep.* 21, 1 ir t.). Graži kontemliatyvaus gyvenimo svajonė išnyko, Augustino gyvenimas iš pagrindų pasikeitė. Dabar jis nebegalėjo atsiduoti vien meditacijai vienumoje. Dabar su Kristumi turėjo gyventi dėl visų. Savo iškilias mintis ir išvalgas dabar turėjo išversti į paprastų savo miesto žmonių mintis ir kalbą. Didysis filosofinis viso jo gyvenimo veikalas liko neparašytas. Vietoj to mums buvo padovanota daugiau – Evangelija, išversta į kasdienio gyvenimo kalbą. Savo dabartinį kasdienį gyvenimą Augustinas aprašė taip: „Drausminti kiršintojus, guosti silpnadvasius, palaikyti silpnuosius, neigti priešininkų nuomones <...> supurtyti aplaidžiuosius, nuraminti besikivirčijančius, padėti stokojuantiems, išlaisvinti engiamuosius, drąsinti geruosius, pakęsti bloguosius ir ach! – visus mylėti“ (*Serm.* 340, 3). „Nuolatos pamokslauti, diskutuoti, barti, įkvėpti, būti visiems dėmesingam. Tai milžiniška našta, didelis svoris, varginantis darbas“ (*Serm.* 339, 4). Tai buvo antras ir nuolatos įgyvendintinas šio besigrumiančio ir kenčiančio žmogaus atsivertimas: vis iš naujo nuolatos būti čia visiems; vis iš naujo kartu su Kristumi dovanoti savo gyvenimą, kad kiti Jį, tikrąjį gyvenimą, galėtų atrasti.

Šventojo Augustino atsivertimo kelyje yra dar ir trečias *lemtingas etapas*. Išventintas kunigu jis paprašė atostogų, kad galėtų nuodugniau pastudijuoti Šventąjį Raštą. Jo pirmoje pamokslų serijoje po tokios apmąstymų pertraukos kalbama apie Kalno pamokslą, aiškinamas Kristaus naujaip parodytas teisingo gyvenimo, „tobulo gyvenimo“ kelias, pateikiamas kaip kelionė šventuoju Dievo žodžio kalnu. Šiuose pamoksluose vis dar jaučiamas visas neseniai atrasto bei įgyvendinamo tikėjimo entuziazmas, tvirtas įsitikinimas, kad pakrikštytasis gali būti „tobulas“, gyvendamas visiškai pagal Kristaus žinią. Po dvidešimties metų Augustinas parašė knygą *Retractationes*, kurioje kritiškai apžvelgė savo ankstesnius kūrinius ir pateikė pataisymų, išplaukiančių iš to, ką patyrė nauja. Apie tobulumo idealą, reikštą pamoksluose apie Kalno pamokslą, jis čia sako štai ką: suvokiau, kad tikrai tobulas tėra vienas ir kad tik viename visiškai išsipildė Kalno pamokslas žodžiai – pačiame Jėzuse Kristuje. Tuo tarpu visa Bažnyčia – mes visi, įskaitant apaštalus, – kiekvieną dieną turime melsti: atleisk mums mūsų kaltes, kaip ir mes atleidžiame savo kaltininkams (plg. *Retr.* I, 19, 1–3). Augustinas išmoko galutinio nuolankumo – ne tik savo didingą mąstymą suderinti su Bažnyčios tikėjimu, ne tik savo didingas įžvalgas išversti į paprastą skelbimą, bet ir pripažinti, kad jam ir visai keliaujančiai Bažnyčiai nuolatos būtinas gailėstingas atleidžiančio Dievo gerumas ir kad mes į Kristų, vienintelį Tobuląjį, tik tada pasidarome labiausiai panašūs, kai tampame tokiais kaip Jis gailėstingumo žmonėmis. <...>

Lietuvos vyskupų laiškas minint pal. Jurgio Matulaičio beatifikacijos 20-metį

2007 06 27

Lietuvos kunigams, vienuoliams, vienuolėms, tikintiesiems

Šie metai mus ragina prisiminti palaimintąjį arkivyskupą, Vilniaus ganytoją Jurgį Matulaitį. Sausio mėnesį paminėjome jo gimimo dangui 80-ąsias metines, o birželio 28 dieną sukanka 20 metų nuo jo paskelbimo palaimintuoju.

Šv. Tėvas Jonas Paulius II 1987 metų birželio 28 dieną, minint Lietuvos 600 metų Krikšto jubiliejų, paskelbdamas arkivyskupą Jurgį Matulaitį palaimintuoju, kalbėjo: *Arkivyskupas Jurgis Matulaitis [...] yra ypatinga dovana Bažnyčiai ir lietuvių tautai, švenčiančiai Krikšto jubiliejų*. Turime gerą progą žvelgdami į šventą mūsų tautiečio gyvenimą geriau suprasti ir pažinti Dievo veikimą Bažnyčioje, kurios nariais visi esame.

Šventasis apaštalas Paulius, vadindamas Bažnyčią Kristaus Kūnu, sako: *Kaip vienas kūnas turi daug narių, o visi nariai, nežiūrint daugumo, sudaro vieną kūną, taip yra ir su Kristumi. Mes visi buvome pakrikštyti vienoje Dvasioje, kad sudarytume vieną kūną* (1 Kor 12, 12–13).

Šiandien mes visi: pasauliečiai, vienuoliai ir vienuolės, kunigai, vyskupai ir Popiežius – esame gyvas Kristaus Kūnas žemėje, kuriame ir per kurį vyksta atpirkimas. Bažnyčia yra regimas Kristaus veidas, realus Jo veikimas pasaulyje, neišsenkanti Dievo Gailėstingumo versmė. Mylėti ir tarnauti Bažnyčiai – mylėti ir tarnauti Kristui. Tai gerai suprato palaimintasis Jurgis, kuris savo dienoraštyje rašė: *Šventoji katalikų Bažnyčia, tikroji Kristaus karalija, karščiausiai mano mylimoji! [...] Duok, Dieve, kad mes būtume pagauti to vieno geismo – nieko čia ant žemės nesitikint, niešskant, jokiam bailumui nepasiduodant, eiti drąsiai į darbą, į kovą dėl Bažnyčios, tenai, kur labiausiai reikia [...]. Kad mes tik vieno bijotumės: numirti nieko dar neketinę, neovargę, nedirbę dėl Bažnyčios, dėl sielų išganymo, dėl Dievo garbės. Kad mūsų mintys, geismai, norai vis į tą pusę linktų: kaip čia visur Kristų įnešti, Jo dvasią perimti, kaip visur katalikų Bažnyčios vardą išaukštinti*.

Palaimintajam Jurgiui Matulaičiui buvo gerai pažįstamas mistinis Kristaus Kūnas, nes jis pats jame buvo pasauliečiu, vėliau – kunigu, vienuoliu bei vyskupu. Jis be galo brangino visų Bažnyčios narių bendradarbiavimą, gerai suprato, kaip svarbu atrasti savo vietą Bažnyčioje.

Ganytojas kvietė pasauliečius labiau įsitraukti į Bažnyčios gyvenimą. Tai ypač aktualu šiandien, kai toli gražu ne visi pasauliečiai jaučiasi esą gyvoji Bažnyčia, kai pasitaiko pasauliečių, kurie yra linkę naudotis vien Bažnyčios patarnavimais, dargi nevengia pikto, dažnai nepagrįstų priekaištų Bažnyčios įsakymų ir reikalavimų atžvilgiu, tačiau nenori ar nemoka patys aktyviau dalyvauti jos gyvenime, prisiimti jiems skirtą atsakomybę.

Ir šiandien aktualūs palaimintojo žodžiai pasauliečiams: *Kiek daug gero galėtų padaryti pasauliečiai vyrai ir moterys, kai juos tik pirmiau gerai tikėjimo išmokytume, apšviestume, supažindintume su mūsų Bažnyčios reikalavimais; kad juos uždegtume švento uolumo ugnimi, o paskui, gerai suorganizuotus,*

būriais patrauktume prie plėtimo darbo. Jie galėtų ten įnešti Kristų, kur mes, kunigai, net prieiti negalime. Reiktų mums telkti gerų norų žmones aplink save ir vesti juos į darbą dėl Dievo garbės, dėl tikėjimo apgynimo ir išplėtimo.

Tikroju Bažnyčios nariu tampama Krikšto sakramentu, tačiau to neužtenka – reikia savąjį tikėjimą gerai pažinti ir juo gyventi. Šiandien mums labai reikia tikėjimo mokytojų ir liudytojų, kurių pavyzdys uždegtų norą pažinti Kristų ir Jį sutikti Bažnyčioje. Bažnyčia labai rūpestingai saugo savo tikėjimo lobį, todėl dažnai ji yra puolama ir kaltinama konservatyvumu bei nelankstumu. Pasaulio dvasia ir piktasis visomis priemonėmis stengiasi iškreipti Kristaus veidą, siūlydamas lengvesnį, modernesnį bei patrauklesnį gyvenimo būdą, kuris nieko bendro neturi su Kristaus Bažnyčia.

Palaimintasis Jurgis mus išpėja: Žmogus nė nepajunta, kaip įkvepia vieną, antrą nevisiškai patikimą nuomonę, – juo labiau, jei tos nuomonės neva katalikų platinamos. Tuomet nė nepasisaugoji. Kaip gerai, kad Šventasis Tėvas perspėja, pamoko, nurodo, kur pavojus. Dėkoju Tau, Viešpatie, už tokį gerą mūsų Bažnyčios sutvarkymą.

Arkivyskupas Jurgis Matulaitis buvo vienuolis. Jis atnaujino marijonų vienuoliją, įkūrė Nekaltai Pradėtosios Mergelės Marijos vargdienių seseris, Eucharistinio Jėzaus tarnaičių kongregaciją. *Pašvęstasis gyvenimas, giliai suleidęs šaknis į Viešpaties Kristaus gyvenimo pavyzdžius ir mokymą, yra Dievo Tėvo dovana, per Šventąją Dvasią suteikta Bažnyčiai (Vita consecrata, 1).* Palaimintasis gerai suprato, kad vienuolinis gyvenimas tik tuomet turės savo tikrąją prasmę ir vertę, kai pašvęstieji bus klusnūs Kristui Bažnyčioje ir per Bažnyčią. Vienuolių pasiaukojimas ir jų pasišventimas Bažnyčioje leidžia visiems tikintiesiems pažinti visišką atsidavimą Viešpačiui. Palaimintasis mokė vienuolius: *Duok, Viešpatie, tą drąsą ir narsumą, kad nesibijotume niekas, save užmiršę, savęs visiškai išsižadėję, sau numirę, visiškai paskęsti vienuolijoje dėl didesnės Dievo garbės ir Bažnyčios labo; dėl Dievo garbės sudegti, kaip tie smilkalų grūdai, išduodantys gardų kvėpėjimą Dievo garbei; nesibijokime susinešioti, sudilti, sunykti dėl didesnės Dievo garbės.*

Būdamas Vilniaus vyskupu palaimintasis Jurgis Matulaitis paragavo iš Viešpaties kančios taurės. Jis rašė: *Vilniuje man buvo labai sunku. Tikrai kelias čia erskėčiais nuklotas. Ieškodamas paramos tarp pasauliečių, burdamas ir kviesdamas į talką vienuolius bei vienuoles, ganytojas tėviškai rūpinosi kunigų auklėjimu ir jų sielovadine branda, tikėjosi iš jų nuoširdžios pagalbos. Kunigai Bažnyčioje yra Dievo tautos tarnai ir ganytojai. Jų meilė, pasiaukojimas ir triūsas gimdo naujus Bažnyčios narius ir juos maitina dieviškaisiais sakramentais. Didžiausias kunigų uždavinys ir pareiga – būti Dievo tautos dvasios tėvais. Tam reikia asmeniško brandumo, gilaus pamaldumo ir beribio pasitikėjimo Dievu. Pasak palaimintojo, kunigas privalo visiems lygiai būti tėvas ir ganytojas.*

Duok mums, Viešpatie, apaštališkos dvasios, tikro, visas sielas apimančio, uolumo, – meldė arkivyskupas Jurgis Matulaitis. – Kokių mums žmonių reikia ir kokių žmonių mūsų pašaukimas reikalauja? Žmonių, kurie yra mirę pasauliui, o pasaulis jiems; žmonių, kurie nusivilkę ir numetę savimeilę ir sugedusios prigimties kailį, yra apsilvilkę Kristaus malone ir apsiautę Jo dvasia; žmonių, kurie atmena, jog Kristus numirė už visus, kad tie, kurie gyvi, jau nebe sau gyventų, bet už juos numirusiam ir prisikėlusiam.

Kristus ir Bažnyčia yra palaimintojo Jurgio gyvenimo jėga ir stimulus. *Kur kiekvieno mūsų jėgų versmė? – klausia jis, – Kristuje, be abejo, ir Kristaus Bažnyčios dvasioje: tame tinkle, kurį mums nurodo Bažnyčia [...]. Štai kur mūsų gyvenimo versmė!* Kristus mums paliko savo Bažnyčią ir įgaliojo jos apaštalus saugoti, ginti, ugdyti ir vesti į Tėvo namus. Neužtenka siekti vien asmeniško šventumo, neužtenka rūpintis vien tik savo vienuolija, organizacija, šeima, parapija, reikia išplėsti savo žvilgsnį ir savo širdį, kad įstengtume Kristaus pavyzdžiu mylėti visą Bažnyčią, kad matytume ne tik tai, kas yra mano ar mūsų, bet kas yra Kristaus. Mes turime gyventi Kristaus reikalais, Kristaus rūpesčiu, Kristaus meile ir troškimu išganyti visus žmones. Tik būdami vieningi ir uoliai bendradarbiaudami, mes atliksime Kristaus Kūno – Bažnyčios misiją žemėje. To šiandien iš mūsų laukia Kristus, tam mus kviečia šventieji.

Išgirskime šį raginimą, atsiliepkime į Dievo kvietimą uoliau ir drąsiau darbuotis Jo vynuogyne, suvienykime savo jėgas, kad Kristaus Kūnas būtų pilnutinis, kad galėtų gerai atlikti jam skirtą misiją. Išsivaduosime iš individualizmo, apsnūdimo, nepasitikėjimo ir baimės, neieškokime sau naudos, patogumo ir garbės, bet drąsiai atverkime savo širdis Kristui, kad Jis šiandien būtų matomas ir pažįstamas. Tam reikia, pasak arkivyskupo Jurgio Matulaičio, *kad kiekvienas mūsų laisvu noru, visiškai savęs išsižadėjęs, pilnai atsiduotų ir pasišvęstų Bažnyčiai.*

Lietuvos vyskupai

Paskyrimai Kauno arkivyskupijoje

Kun. **Domas Paulikas** paskirtas Kauno pal. Jurgio Matulaičio parapijos vikaru.

Kun. **Nerijus Vyšniauskas** paskirtas Kauno arkivyskupijos tribunolo notaru.

Kun. **Remigijus Kuprys** atleistas iš Kauno šv. Juozapo (Vilijampolės) parapijos vikaro pareigų ir paskirtas Kauno arkikatedros bazilikos rezidentu.

Kun. **Juozapas Maleckis** atleistas iš Kauno Švč. Jėzaus Širdies (Šančių) parapijos rezidentu pareigų, jam leidžiant išvykti į Marijampolės senelių namus.

Kun. **Romualdas Mizaras** atleistas iš Kėdainių šv. Jurgio parapijos altaris-to pareigų, jam leidžiant išvykti į Marijampolės senelių namus.

Mons. **Lionginas Vaičiulionis** atleistas iš Kauno Šventosios Dvasios (Šilainių) parapijos klebono pareigų ir paskirtas tos pačios parapijos altaristu.

Kun. **Emilis Jotkus** atleistas iš Kauno Šv. Kryžiaus (Karmelitų) parapijos klebono pareigų ir paskirtas Kauno Šventosios Dvasios (Šilainių) parapijos klebonu.

Kun. **Renaldas Šumbrasuskis** atleistas iš Josvainių ir Pernaravos parapijų klebono pareigų ir paskirtas Kauno Šv. Kryžiaus (Karmelitų) parapijos klebonu.

Kun. **Sigitas Bitkauskas** atleistas iš Jonavos parapijos klebono ir Jonavos dekano pareigų, jam leidžiant išvykti dirbti į Vilkaviškio vyskupiją.

Kun. **Audrius Mikitiukas** atleistas iš VDU kapeliono pareigų, paliktas eiti Žeimių klebono pareigas ir paskirtas Jonavos parapijos klebonu.

Kun. **Andrius Alminas** atleistas iš Kauno šv. Juozapo (Vilijampolės) vikaro pareigų ir paskirtas Šiluvos parapijos vikaru.

Kun. **Edvinas Rimavičius** atleistas iš Kauno kunigų seminarijos parengiamojo kurso vadovo pavaduotojo ir Šiluvos Jono Pauliaus II namų administratoriaus pareigų ir paskirtas Josvainių ir Pernaravos parapijų klebonu.

Šv. Kūdikėlio Jėzaus Teresės relikvijų kelionė

Šiaulių vyskupija

Šiauliai, Kryžių kalnas

Birželio 3 d. nuo 10 val. prie Šiaulių katedros su rožėmis rankose būriavosi žmonės. Laukdami šv. Teresės, jie sudarė taką per visą Šiaulių katedros šventorių iki pat gatvės, 10.30 val. Šiaulių vyskupas Eugenijus Bartulis išėjo pasitikti šventosios relikvijų. Kariai iškilmingai relikvijorių įnešė į katedrą. Priekyje ėjusios mergaitės barstė rožių žiedlapius. Giedojo Šv. Cecilijos sakralinės muzikos ansamblis. Katedroje, įnešus relikvijas, iš balkonų pasipylė tikras rožių žiedlapių lietus, apdengęs relikvijorių bei nuklojęs katedros grindis švelniu kilimu. Katedros klebonas Remigijus Čekavičius perskaitė Lietuvos vyskupų laišką tikintiesiems, kuriame kalbama apie šventosios Kūdikėlio Jėzaus Teresės šventumą, nepaprastą meilę Viešpačiui, gaunamas malones lankant relikvijas. Buvo skaitomos B. Brazdžionio Teresėlei skirtos eilės. Šv. Mišias aukojo Šiaulių vyskupas Eugenijus Bartulis, giedojo katedros jaunimo choras.

Pamokslą ganytojas pradėjo cituodamas šventosios Kūdikėlio Jėzaus Teresės žodžius: „Aš jums siūsiu iš dangaus malonių lietu.“ Šiaulių vyskupas kalbėjo apie Teresės troškimus, kurie plaukė iš didelės meilės Dievui ir artimui. Ji troško prisiglausti prie Dangaus Tėvo taip, kaip prisiglaudavo prie žemiškojo tėvo, kurį be galo mylėjo. Kitas troškimas – melsti dangiškąjį Tėvą už kiekvieną žemės keleivį. Teresėlė norėjo, kad kiekvienas žmogus pamiltų Dievą ir ypač meldėsi už nusidėjėlių atsivertimą. Jai buvo svarbu, kad kiekvienas žmogus aplankytų Jėzų Švč. Sakramente, nes Dievas nenori pasilikti tabernakulyje, jis nori ateiti į kiekvieno iš mūsų širdį ir ją paversti dangumi. Šventoji, pasak vyskupo, troško mylėti Viešpatį taip, kaip jo dar niekas nemylėjo, ir jį pradžiuginti, pati pasilikdama tik maža smiltele ar net sviedinuku Jėzaus rankose. Vienas paskutiniųjų troškimų – siūsti iš dangaus rožių lietu žemeje pasilikusiems žmonėms.

Po sumos šv. Mišių prasidėjo šv. Teresės lankymas. Pasikeisdami prie relikvijų klaupėsi vyskupijos centrų darbuotojai, katalikiškųjų mokyklų mokiniai, kunigai, vienuoliai, organizacijų, įvairių bendruomenių nariai, skirtingų parapijų tikintieji. Skambėjo giesmės, maldos, pamąstymai, mintys apie šventąją Teresėlę. Po vakarinių šv. Mišių adoruotas Švč. Sakramentas. Žmonės visą naktį meldėsi, o išeidami nuo relikvijoriaus pasiimdavo atminimui ant jo nukritusį rožės žiedlapį.

Birželio 4 d. 11 val. Šiaulių katedra vėl buvo pilna žmonių. Susirinkta į šv. Mišias, po kurių laukė atsisveikinimas. Nepaprastai gražiai ir nuoširdžiai giedojo „Sandoros“ mokyklos moksleiviai. Šv. Mišias aukojęs Šiaulių vyskupas dar kartą visiems priminė šv. Teresės parodytą „mažąjį kelelį“. „Kūdikėlio Jėzaus Teresėlė suprato, – sakė ganytojas, – kad visos Viešpaties dovanos turi būti sugražintos Dievui. Šiam išpuikusiam, nutolusiam nuo Dievo pasauliui Kūdikėlio Jėzaus Teresėlė parodo, kaip reikia gyventi, mylėti, eiti tikruoju meilės keliu, kad mūsų visi artimieji, pažįstami ir draugai pamiltų Viešpatį. Šis trumpas susitikimas su Kūdikėlio Jėzaus Teresėle tebūna mums naujo gyvenimo pradžia. Džiugaus tarnavimo, didžios meilės ir džiugios ištikimybės pradžia.“

Po ganytojiško palaiminimo relikvijos išlydėtos į Kryžių kalno vienuolyną. Kryžių kalno vienuolyne relikvijas pasitiko broliai pranciškonai bei iš aplinkinių vietovių atvažiavę tikintieji. Relikvijas atlydėjęs Šiaulių vyskupas Eugenijus Bartulis kreipėsi į vienuolius bei tikinčiuosius, linkėdamas pasisemti iš šv. Teresės meilės dvasios. Dvi be galo greitai prabėgusias valandas Kryžių kalno vienuolyne melstasi, kalbėta Švč. Jėzaus

Širdies litanija, giedota Valandų liturgija, kalbėti rožinio Džiaugsmo slėpiniai. Vėliau tikintieji iš eilės ėjo prie relikvijoriaus. Brolis kun. Mykolas teigė, kad išsipildė šv. Teresėlės vaikystės svajonė būti misioniere ir skelbti tikėjimą viso pasaulio žmonėms. Dabar, iškeliavusi į dangiškojo Tėvo namus, ji yra tikra misionierė, berianti malonių lietu. Labai šiltai atsisveikinus, popiet Teresėlė išlydėta į Joniškį.

Joniškis

Viename Joniškio bažnyčios altorių nuo seno stovi šv. Teresėlės statulėlė, tad joniškiečiai šią šventąją pažįsta. Vis dėlto šv. Teresės relikvijų atvykimas – visiškai nauja patirtis, nes „ji atėjo pati“. Šiam įvykiui Joniškio dekanate rengtasi iš anksto: buvo supažindinama su šv. Teresėlės gyvenimo istorija, moksleiviai ta proga parengė šv. Teresėlės paveikslų parodą. Birželio 4 d. visų Joniškio dekanato parapijų atstovai susirinko laukti relikvijų. Žagarės parapijos tikintieji atvyko nusipynę ažuolo lapų vainikus. Visi buvo atsinešę gėlių. Relikvijos pasitiktos popietę miesto aikštėje netoli bažnyčios. Procesijoje savanoriai nešė relikvijorių, skautai – vėliavas. Šventoriuje žmonės abipus tako laikė pakelę nupintus vainikus. Mergaitės barstė žiedus. Procesijoje į bažnyčią dalyvavo visi dekanato kunigai. Budėjimas Joniškio bažnyčioje pradėtas šv. Teresėlės gyvenimo pristatymu klausimų – atsakymų forma. Su šventosios gyvenimu supažindino Joniškio dekanas Eduardas Semaška bei parapijoje dirbančios sesės vienuolės. Numatytomis valandomis prie relikvijoriaus lankėsi parapijų tikintieji. Vakare aukotos šv. Mišios. Po jų prasidėjusi vigilija tęsėsi iki 24 val. Birželio 5-osios rytą bažnyčios durys buvo plačiai atvertos nuo 7 val. Susirinko daug žmonių iš aplinkinių kaimų. Po šv. Mišių relikvijos išlydėtos į Pašvitinį.

Pašvitinys, Linkuva

Pašvitinyje šv. Teresėlės relikvijų laukta miestelio pradžioje. Nuo čia iškilmingoje procesijoje jos atneštos į Pašvitinio bažnytelę. Pašvitinio klebonas Vaidas Mikalčius pasirūpino, kad šiame susitikime su šventąja galėtų dalyvauti ir Žeimelio bei Lauksodžio tikintieji. Pašvitinyje relikvijos buvo tik pusantros valandos. Bažnyčioje vyko pamaldos, skaityta litanija, mels-tasi. Po to procesija lydėjo šventąją iki miestelio ribos Linkuvos link.

Birželio 5 d. centrinė Linkuvos aikštė prisirinko pilna žmonių, rankose laikusių rožių žiedus, Teresėlės vėliavėles, baltas nosinaites. Linkuvos klebonas, bažnyčios patarnautojai, sesės vienuolės, adoruotojos, procesijos dalyviai su kryžiumi ir vėliavomis buvo pasirengę procesijai. 12.30 val. sutiktos relikvijos. Po klebono išangos žodžio ir maldos procesija iš miesto aikštės pajudėjo į bažnyčią. Iškilmingoje eisenoje dalyvavo visi Linkuvos seniūnijų darbuotojai, gimnazijos ir mokyklų direktoriai, mokytojai ir gimnazistai bei mokiniai. Trumpam iš parduotuvių išėjo pardavėjos. Relikvijas nešė patys garbingiausi Linkuvos parapijos vyrai – gimnazijos direktorius Vaclovas Stapušaitis, mokyklos direktorius Jonas Sidlauskas, taip pat Jonas Kaupas, Vaidotas Vilimas, Virginijus Žilinskis ir Juozas Pavarotnikas. Einant procesijai į bažnyčią pasipylė rožių lietus. Vargonininkas su choristais giedojo Visų Šventųjų litaniją. Švč. Mergelės Marijos Škaplierinės bažnyčioje vos sutilpo visi norintys pasimelsti, prašyti užtari-mo, prisiliesti ar bent pamatyti prieš šimtą metų mirusios karmelitės relikvijas. Vyko pamaldos, vėliau – asmeninės maldos. Žmonės lietė relikvijorių, bučiavo jį, glaudė prie stiklo vėliavėles, paveikslėlius, rožių žiedų lapus. 15 val. šv. Teresėlė išlydėta iki miesto aikštės į Pakruojų pusę.

Pakruojis, Šeduva, Radviliškis

Pakruojyje relikvijos pasitiktos popietę. Iki pat šv. Mišių prie jų budėjo Pakruojio parapijos katechetai ir jaunimas, parapijos choristai. Vakare šv.

Kun. **Mindaugas Pukštys** atleistas iš Kauno arkikatedros bazilikos reziden-to pareigų ir paskirtas Kauno M. V. J. Kristaus Prisikėlimo parapijos reziden-tu.

Kun. **Kastytis Šulčius** paskirtas Kau-no arkivyskupijos jaunimo centro va-dovu ir KTU kapelionu.

Kun. **Gintautas Kabašinskas** paskir-tas Ukmergės dekanu naujai 5 metų kadencijai.

Mons. **Vytautas Grigaravičius** paskir-tas Kauno I dekanato dekanu naujai 5 metų kadencijai.

Kun. **Augustinas Paulauskas** paskir-tas Kauno II dekanato dekanu naujai 5 metų kadencijai.

Kun. **Šarūnas Petrauskas** atleistas iš Kauno arkivyskupijos jaunimo centro vadovo ir KTU kapeliono pareigų.

Kun. **Darius Auglys** atleistas iš Jona-vos parapijos vikaro ir Upninkų para-pijos administratoriaus pareigų ir pa-skirtas Kauno šv. Juozapo (Vilijampolės) parapijos vikaru.

Kun. **Gintaras Blužas** atleistas iš Kau-no Šventosios Dvasios (Šilainių) pa-rapijos vikaro pareigų ir paskirtas Jo-navos parapijos vikaru ir Upninkų pa-rapijos administratoriumi.

Kun. **Simas Maksvytis** paskirtas VDU kapelionu.

Diak. **Darius Varnelis** paskirtas sie-lovadinei praktikai Kauno arkikated-roje bazilikoje.

Diak. **Mindaugas Smetonis** paskirtas sielovadinei praktikai Kauno Gerojo Ganytojo parapijoje.

-Kn-

Įsteigtas Prienų dekanatas

Pertvarkius Vilkaviškio vyskupijos Aleksoto ir Alytaus dekanatus, įsteigtas Prienų dekanatas. Jam priskirtos 8 Prienų rajone esančios parapijos, iš kurių 7 iki šiol priklausė Aleksoto, o 1 – Alytaus dekanatui.

Po pertvarkymo Aleksoto dekanatui priskirtos šios parapijos: Aleksoto šv. Kazimiero, Aukštosios Panemunės Švč. Mergelės Marijos Vardo, Braziūkų Švč. Mergelės Marijos Nekaltojo

Prasidėjimo, Ežerėlio šv. Antano Paduviečio, Garliavos Švč. Trejybės, Margininkų Švč. Mergelės Marijos Škaplierinės, Pažerų Švč. Jėzaus Širdies, Roku šv. Antano Paduviečio, Šlienavos Švč. Mergelės Marijos Apsilankymo, Tabariškių Kristaus Karaliaus, Zapyškio šv. Jono Krikštytojo.

Alytaus dekanatui priklauso šios parapijos: Alytaus šv. Angelų Sargų, Alytaus šv. Kazimiero, Alytaus Švč. Mergelės Marijos Krikščionių Pagalbos, Krokialaukio Kristaus Atsimainymo, Miroslovo Švč. Trejybės, Rumbonių Švč. Trejybės, Santaikos Kristaus Karaliaus, Simno Švč. Mergelės Marijos Ėmimo į dangų, Ūdrijos Švč. Jėzaus Širdies.

Prienių dekanatą sudaro šios parapijos: Balbieriškio Švč. Mergelės Marijos Rožančinės, Išlaužo Švč. Mergelės Marijos Krikščionių Pagalbos, Naujosios Ūtos šv. Vincento Pauliečio, Pakuonio Švč. Mergelės Marijos Ėmimo į dangų, Prienių Kristaus Apsireiškimo, Skriaudžių šv. Lauryno, Šilavoto Švč. Jėzaus Širdies, Veiverių šv. Liudviko.

Prienių dekanato dekanu paskirtas Prienių parapijos klebonas kun. Jonas Baliūnas.

-Vk-

Šeimų šventė Pažaislyje

Birželio 2 d. Pažaislyje Kauno Petrašiūnų parapijos šeimos ir Kauno I dekanato šeimos centras surengė šeimų šventę. Iš pat ryto vienuolyno kiemelyje rinkosi šeimos – nuo dar tik besiruošiančių šeimoms gyvenimui sužadėtinų iki brandaus amžiaus sutuoktinių. Šventė, pavadinta „Tavo, Tėve, rankose“, subūrė labai įvairius žmones – dalyvavo už rankų susikibę jaunavedžiai, tėvai, vieni vedini jau paaugusiais vaikais, kiti – sūpuojantys dar kūdikius, seneliai. Susirinko daugiau kaip 100 dalyvių ne tik iš Kauno, bet ir iš Kėdainių, Jonavos bei kitų miestų.

Šventė prasidėjo arkivyskupo Sigitо Tamkevičiaus bei Šiaulių vyskupo Eugenijaus Bartulio iškilmingomis šv. Mišiomis Švč. M. Marijos Apsilankymo pas Elzbietaž bažnyčioje. Arkivyskupas sveikino šeimas bei jaunimą. Homilijoje ganytojas ragino atsakingai žvelgti į šeimos gyvenimą, pareigas ir skatino mylėti sekant šv. Teresėlės, kurios relikvijos jau keliauja po Lietuvą, pavyzdžiu. Liturgiją papuošė Petrašiūnų

Mišias Pakruojo bažnyčioje koncelebravo Pakruojo dekanato kunigai. Joms pasibaigus prasidėjo naktinė vigilija. Relikvijas lankė Pakruojo, Klovainių, Rozalimo, Lygumų, Stačiūnų, Pamušio parapijų tikintieji. Po rytinių šv. Mišių, kurias koncelebravo dekanato kunigai, relikvijos išlydėtos į Šeduvą.

Birželio 6 d. jau nuo dešimtos valandos prie Šeduvos šv. Kryžiaus Atradimo bažnyčios šventoriaus vartų būriavosi gausus tikinčiųjų būrys. Relikvijas parapijiečiai pasitiko rožių žiedų lietumi. Pagal nustatytą programą Šeduvos bažnyčioje šventosios relikvijos buvo dvi valandas. Šios, pasak klebono Tomo Kedušio, nepaprastai brangios akimirkos praleistos adoruojant Švč. Sakramentą, apmąstant šv. Teresėlės gyvenimą bei jos tikėjimo kelionę į Tėvo namus. Šventosios gyvenimo aprašymas, vargonų muzika, giesmės apie šventuosius ir Švč. M. Mariją, gitaros rami melodija, žmonių susikaupimas leido pajusti dvasinę atgaivą, išsigilinti į Dievo valios slėpinį, įvertinti nuolankumo ir paklusnumo Dievo valiai dorybes. Pagiedojus Visų Šventųjų litaniją, priėmus palaiminimą Švč. Sakramentu nuolankiosios Dievo tarnaitės relikvijos išlydėtos į Radviliškį.

Čia Teresėlės relikvijos pasitiktos 13 val. Vakare aukotos šv. Mišios. Naktinėje vigilijoje giedota, melstasi Rožinio malda, būta tyloje. Budėjo *Caritas* darbuotojai, Marijos Legiono nariai, Lietuvos katalikių moterų sąjungos narės, parapijos jaunimo choras, kiti Radviliškio gyventojai. Lankėsi Sidabravo parapijos tikintieji, Baisogalos klebonas su parapijiečiais. Dekano Ginto Sakavičiaus teigimu, visą laiką šalia relikvijoriaus buvo nemažai žmonių. Įspūdingiausia, kad atėjo besirengiantis Sutvirtinimo sakramentui jaunimas bei tie, kurie ruošiasi šią vasarą keliauti į Taize. Birželio 7 d. rytą po Mišių relikvijos išlydėtos į Kuršėnus.

Kuršėnai, Kelmė

Kuršėnuose šv. Teresėlės laukta meldžiantis novena – devindienį. Po maldu kiekvieną dieną buvo apmąstomas vis kitas šv. Teresėlės gyvenimo įvykis. Pasirūpinta ir aplinka – prisimintas mažas, liaudies menininko darytas šv. Teresėlės altorėlis, kuris jau keliasdešimt metų stovi bažnyčioje, tačiau buvo primirštas. Belaukiant Karmelio šventosios, altorėlis pastatytas didžiojo altoriaus šone, papuoštas gėlėmis. Žmonės šv. Teresėlę pasitiko su gėlėmis. Dalyvavo Šaukėnų ir Šakynos klebonai. Parapijos klebonas Edvardas Zeidotas ypač džiaugėsi jaunimu. „Įsakmiai nebuvo raginta, matyt jauna šventoji sužibėjo savo gyvenimo šventumu“, – svarstė kunigas. Sutikimas, rožių žiedlapių lietus vaikams suteikė daug džiaugsmo, suaugusieji braukė ašaras. Vakare aukotose šv. Mišiose dalyvavo kaimyninių parapijų – Micaičių, Šaukėnų, Varputėnų, Juozapavo, Raudėnų, Šakynos, Latvelių – žmonės. Po šv. Mišių prasidėjo relikvijų pagerbimas. Kas valandą keitėsi gimnazijos ir trijų mokyklų mokiniai, parengę po valandą trukusią programėlę, bažnyčios choristai, *Caritas* bendradarbiai. Pakumušių kaimo bendruomenės atstovai, pasipuošę tautiniais drabužiais, visą valandą giedojo giesmes. Savo iniciatyva prie relikvijų valandą budėjo ir giesmes giedojo Kuršėnų kultūros centro pagyvenusių žmonių choras „Nesenstanti širdis“. 22 val. prasidėjo naktinė vigilija. Nuo vidurnakčio išstatytas Švč. Sakramentas. Prie šv. Teresėlės altorėlio per visą naktį degė keli šimtai žvakučių. Buvo giedami *Kalnai*.

Birželio 8 d. rytą, šv. Mišių metu, Kuršėnų bažnyčia vėl buvo pilnutėlė tikinčiųjų, tarp jų labai daug jaunimo. Relikvijas vežant pro Pavenčių vidurinę mokyklą, išėjo būrys gėlėmis nešinių vaikų su mokytojais. Mikroautobusui sustojus, vairuotojas ištraukė platformą su relikvijoriumi ir moksleiviai pagerbė relikvijas. Klebonas pasakojo, kad palydėję relikvijas žmonės vėl susirinko bažnyčioje ir pasiūlė dar truputėlį pasimelsti. „Dabar aštuonias dienas meldžiamės oktavą“, – džiaugėsi Kuršėnų

klebonas, pridurdamas, jog tiki, kad šventoji Teresėlė, žiedlapius barsydama ant visos Lietuvos, saujelę pabers ir ant Kuršėnų parapijos.

Kelmėje šv. Teresėlė viešėjo nuo 10 iki 14 val. Kaip ir kitur bažnyčia buvo pilna žmonių. 13 val. aukotos šv. Mišios, buvo giedama litanija. Dalyvavo darželio auklėtiniai, „Atgaivink“ programos dalyviai. 14 val. relikvijos išlydėtos į Palendrių šv. Benedikto vienuolyną. „Relikvijos iškeliauja, tačiau jaučiame, kad šventoji Teresė išlieka kartu su mumis savo dvasia“, – sakė Kelmės dekanas kun. Arūnas Urbelis.

Palendrių šv. Benedikto vienuolynas

Palendrių vienuolyne įsikūrę broliai benediktinai šventosios relikvijų laukė melddamiesi: „Kartu su kitomis Lietuvos vienuoliškomis bendruomenėmis jau seniai meldėmės, kad Tavo apsilankymas būtų mūsų tėvynės Bažnyčiai ir visiems žmonėms gausus malonių šaltinis, tarsi lytų tavo žadėtas rožių lietis iš dangaus.“ Atvykus šv. Teresėlės relikvijoms, Šv. Benedikto vienuolyne jautėsi džiugi ramybė. Vienas brolių benediktinų kreipėsi į šventąją, sakydamas: „Priimti Tave, Teresėle, mums didelė garbė.“ Giedota Valandų liturgija. Žmonės ėjo aplink relikvijorių, meldėsi, dėjo gėles. Į pavakarę aukotos šventosios Mišios. Naktiniame budėjime, kaip ir Šiaulių katedroje, dalyvavo Šiaulių vyskupas Eugenijus Bartulis. Giesmės be perstojo buvo giedamos net iki pirmos valandos nakties. Ryte, iškart po Aušrinės, skambant vienuolyno varpams bei giedant grigališką chorą, šv. Kūdikėlio Jėzaus Teresės relikvijos išlydėtos į Vilkaviškio vyskupiją.

-irat-

Vilkaviškio vyskupija

Griškabūdis, Kudirkos Naumiestis

Per Lietuvą keliaujančios šv. Kūdikėlio Jėzaus Teresės relikvijos birželio 9–14 d. aplankė visus Vilkaviškio vyskupijos dekanatus, kad tikintieji galėtų pagerbti jas arčiausiai jų esančioje bažnyčioje. Pirmiausia jos buvo priimtose dviejose Šakių dekanato parapijose, kurių pradžia susijusi su vienuolių karmelitų veikla – Griškabūdyje ir Kudirkos Naumiestyje.

Griškabūdžio tikintieji sekmadienį prieš relikvijų atvykimą buvo supažindinti su šv. Kūdikėlio Jėzaus Teresės asmenybe ir gyvenimu ne tik žodiniu pasakojimu: parodytas dokumentinis filmas. Birželio 9 d. prieš pietų laukimo nuotaiką liudijo svetingai atvertos bažnyčios durys, rožių kompozicijomis papuošti altoriai, baltais drabužiais dėvintys ir taką rožių žiedlapius barstyti pasirengę vaikai, Griškabūdžio ir aplinkinių parapijų kunigai bei tikintieji, kurių susirinko daugiau nei per Velykas. Atvežtas relikvijorius giedant giesmes buvo iškilmingai įneštas į bažnyčią. Mokytoja Virginija Puskunigienė pristatė šią didžią viešnią – „mažojo kelio“ į šventumą autorę. Tikintieji prie relikvijoriaus glaudė rožės žiedą, priminsiantį šį maldos susitikimą.

Po dviejų valandų šv. Kūdikėlio Jėzaus Teresės relikvijos varpų skambesiu ir malda buvo išlydėtos į Kudirkos Naumiestį, kur jas taip pat pasitiko ne vien parapijiečiai, bet ir svečiai maldininkai. Klebonas kan. Donatas Jasulaitis susirinkusiems kalbėjo apie šventųjų relikvijų gerbimo tradiciją ir jos prasmę, o parapijos jaunimas, vadovaujamas mokytojos Dalios Viltrakienės, montažu „Teresėlės žinia“ pristatė šventosios gyvenimo, tikėjimo, dvasinio augimo kelią. Šv. Mišiose kan. Donatas Jasulaitis priminė visuotinį pašaukimą į šventumą, apie kurį kaip gyvi pavyzdžiai byloja ir šventieji. Išlydint šv. Kūdikėlio Jėzaus Teresės relikvijas tikinčiųjų beriami rožių žiedlapiai išreiškė ne tik pagarbą, bet ir rožių lietaus, šventosios žadėto atsiųsti iš dangaus, prašymą.

šeimų bendruomenės nešamos atnašos – žvakė, didžiulis baltas vaikų padarytas balandis, piešiniai.

Po šv. Mišių šventės dalyviai sustoję ratu giedoję laimindami maistą ir dalijosi gardžiais pietumis, kuriais pasirūpino Petrašiūnų parapijos *Caritas* šeimininkės. Pietų metu netrūko linksmo bendravimo, vaikų klegesio, nes šeimos buvo atviros naujoms pažintims, noriai dalijosi vaikų auginimo ar veiklos parapijose patirtimi.

Bendroje konferencijoje susirinkusioms šeimoms vysk. E. Bartulis kalbėjo apie tarpusavio bendravimo bei maldos šeimoje reikšmę. Po jos visi skirstėsi į atskiras diskusijų grupes. Vysk. E. Bartulis dalijosi mintimis apie tėvystę, Kanos šeimų bendruomenės nariai Edita ir Kęstutis liudijo, ką jų šeimos gyvenimui duoda bendruomenė ir tikėjimas, o Donatas ir Danguolė papasakojo apie „Sutuoktinių susitikimų“ judėjimą. Kol tėvai klausėsi paskaitos bei diskutavo grupėse, vaikai su ses. Bernadeta ruošė spektaklį „Šventųjų muziejus“, su ses. Regina gamino lelijas, su Alma piešė standą „Šeima – gyvoji Bažnyčia“, linksmi žaidė kiemelyje su sužadėtiniais Raimonda ir Gediminu. Vėliau vaikai savo programėlę parodė tėvams, įteikė jiems savo rankų darbo lelijas su šiltais padėkos žodžiais. Šventė baigėsi pavakariais linksmomis dainomis ir šokiais, kuriuos vedė folklorinis ansamblis „Žaisa“.

-rp-

Ekumeninė Sekminių šventė

Birželio 2 d. Šiaulių šv. Jurgio bažnyčioje vyko kasmetinė ekumeninė Sekminių šventė. Katalikų, metodistų, *Tikėjimo žodžio* bendruomenės bei liuteronų dvasiniai vadovai, kaip ir kiekvienais metais, organizavo ją specialiai jaunimui. Susirinko ne tik šiauliečiai, buvo svečių ir iš Vilniaus, Kauno, Biržų.

Šventė prasidėjo Šv. Jurgio bažnyčios šventoriuje. Čia Šiaulių jungtinės metodistų bažnyčios pastorius Kingsley Haldenas priminė, jog Sekminių šventė labai svarbi visoms konfesijoms. „Šiandien, daugiau nei po dviejų tūkstančių metų, susirenkame šiame mieste iš skirtingų šalių vietų švęsti Šventosios Dvasios dovanų atsiuntimo iškilmes. Susirinkome nepažįstami žmonės, kad, kaip Jeruzalėje, pradėtume

kalbėti ta pačia meilės – Jėzaus Kristaus kalba. Kaip mes, katalikai, liuteronai, metodistai, *Tikėjimo žodžio* bendruomenės nariai, galime išmokti bendros kalbos? – klausė pastorius. Buvo pasiūlyta susiskirstyti grupėmis ir aptarti, ar gali šiandien pasikartoti Sekminių įvykis. Grupelėse svarstyta, kas padeda konfesijoms bendrauti be baimės ir priešiško. Didžiausias dėmesys krypo į Šventosios Dvasios veikimą. Ta pati Dvasia, kuri nusileido ant apaštalų, veikia ir mumyse, skatindama kalbėti viena kalba, kad nebūtume tarpusavyje susiskaldę.

Vėliau Šv. Jurgio bažnyčioje prasidėjo ekumeninės pamaldos. Parapijos klebonas Egidijus Venckus sakė, jog šio susitikimo tikslas – glaudžiau bendradarbiauti, kurti bendrus planus, projektus. „Visiems linkime, kad Šventoji Dvasia stukteltų į mūsų širdis, mūsų gyvenimus, mūsų tikėjimą, ir pajustumė jos gaivos veikimą šiandien“, – linkėjo susirinkusiesiems klebonas. Pamaldos prasidėjo Dievo žodžio klausimu. Po Žodžio liturgijos prisistatė dalyvaujančių bendruomenių atstovai. Katalikų tikėjimo bendruomenė – Šv. Jurgio parapijos jaunimas, metodistų bažnyčios tikintieji iš Šiaulių ir Biržų bei *Tikėjimo žodžio* bendruomenės nariai giesmėmis, šokių, inscenizacijomis kalbėjo apie krikščionių veikimą pasaulyje, apie bendrą pašaukimą liudyti Jėzų Kristų ne tik žodžiais, bet ir gyvenimu. Išreikštas mintis praplėtė svečiai iš Vilniaus – fokoliarų bendruomenės nariai. Buvo mezgamas brolybės tinklas, į kurį įsitraukė skirtingų konfesijų, organizacijų, įvairaus amžiaus tikintieji, pasirenkę „nešti šviesą tamsoje“. Fokoliarai kvietė prisidėti prie projekto, plačiau skleisti brolybės tinklą. Jaunimo Sekminės baigėsi bendra agape.

-irat-

Lietuvos aklųjų maldos diena

Birželio 8 d. daugiau nei 400 aklųjų, silpnaregių ir jų palydovų dalyvavo 14-joje maldos dienoje, kuri šiais metais buvo surengta Svėdasuose. Sulaukta svečių ne tik iš didmiesčių, bet ir iš Kretingos, Pakruojo, Akmenės, Joniškio, Kėdainių, Kelmės, Kupiškio, Zarasų ir kt.

Tokį renginį jau 14 metų organizuoja katalikiškasis Prano Daunio fondas (prezidentas – mons. Juozapas Anta-

Vilkaviškis

Birželio 9 d. vakare Vilkaviškyje relikvijų kartu su vilkaviškiečiais laukė per 500 vyskupijos sielovadininkų suvažiavimo dalyvių, aktyviausiai talkinančių įvairių parapijų gyvenime ir susirinkusių iš visų dekanatų, taip pat vysk. Rimantas Norvila, vysk. Juozas Žemaitis MIC ir apie 50 kunigų. Laukimas atsispindėjo žmonių veiduose: tiek suaugusiųjų, tiek ir mažųjų Jėzaus draugų, šiais metais priėmusių pirmąją Komuniją, saujose laikančių rožių žiedlapius ir susirūpinusių, kad jie pasiektų „mažąjį kelio“ mokytoją. Relikvijas įlydėjęs į Vilkaviškio katedrą, buvo prisimenama šv. Kūdikėlio Jėzaus Teresės gyvenimo istorija, skaitomos ištraukos iš jos rankraščių, giedamos giesmės, litanija, iškilmingai švenčiama Eucharistija. Po šv. Mišių žmonės artinosi prie šventosios su savo maldomis ir prašymais, atodūsiams ir ašaromis. Per visą šviesią birželio naktį prie relikvijų pakaitomis meldėsi dekanato parapijų, vilkaviškėčių maldos grupių tikintieji. Ankstyvą rytą relikvijorių išpūdingai apšvietė kylančios saulės spindulys, o žmonių veiduose matėsi džiaugsmas ir ramybė. Skaitomas šv. Kūdikėlio Jėzaus Teresės mintis keitė smuiko, gitaros, vargonų garsai, mokytojos Vilmos Anelauskienės giedama giesmė. Ses. Bernadeta Mališkaitė SJE katechezėje kalbėjo apie šventumo esmę ir ragino jo siekti savo konkrečioje aplinkoje, o Ramūnas Aušrotas pasidalijo mintimis apie šventumą šeimoje. Mokytojos Jolitos Sinkevičienės paruoštoje kompozicijoje „Teresėlės gyvenimas ir pašaukimas“ trys skaitovų kartos simbolizavo tris šventosios gyvenimo etapus: vaikystę, gyvenimą po mamos mirties iki Karmelio ir žengimą dvasinės brandos keliu karmeličių vienuolyne. Žodžius lydėjo giesmė, relikvijorius buvo papuoštas rožių vainiku. Šv. Kūdikėlio Jėzaus relikvijų pagerbimas Vilkaviškyje užbaigtas pagrindinėmis vyskupijos IV Eucharistinio kongreso metinių minėjimo šv. Mišiomis su Devintinių procesija miesto gatvėmis, dalyvaujant vysk. Rimantui Norvilai, vysk. Juozui Žemaičiui MIC, apie 40 kunigų ir įvairių parapijų tikintiesiems.

Marijampolė

Birželio 10 d. po pietų Marijampolės šv. arkang. Mykolo bazilikoje šv. Kūdikėlio Jėzaus Teresės relikvijas pasitiko vysk. Juozas Žemaitis MIC, dekanato kunigai ir tikintieji. Vyskupas priminė pagarbos šventųjų relikvijoms prasmę ir prašė Lizjė šventosios užtarimo, kad greičiau šventuoju būtų paskelbtas ir pal. Jurgis Matulaitis, kurio palaikai ilsisi bazilikoje. Svečias iš Vilniaus t. Kūdikėlio Jėzaus Pranciškus Nekrošius FJ katechezėje ragino tikinčiuosius semtis išminties iš šios Bažnyčios Mokytojos, siekiant besąlygiškos ir nesavanaudiškos meilės, apimančios net ir priešus. Žmonės lietė relikvijorių rankomis, dėjo prie jo geles, prašydami šventosios užtarimo. Po vakaro šv. Mišių bei Švč. Sakramento adoracijos maldos budėjimas tęsėsi iki ryto. Nauja diena buvo pradėta bendra seserų vienuolių ir tėvų marijonų švenčiama Rytmetine valandų liturgija. Malda, giesmės bazilikoje netilo iki atsiveikinimo šv. Mišių, kurias aukėjo vysk. Rimantas Norvila, vysk. Juozas Žemaitis MIC, dekanato kunigai. Po to, giedant Šv. Kūdikėlio Jėzaus Teresės litaniją, relikvijas išnešė Lietuvos didžiojo kunigaikščio Vytenio bendrosios paramos logistikos bataliono kariai, ir jos buvo išlydėtos į Lazdijų dekanatą.

Lazdijai, Alytus, Prienai

Birželio 11 d. popietę Lazdijuose tikintieji relikvijorių pasitiko Nepriklausomybės aikštėje ir iškilmingai atlydėjo į bažnyčią, kur šv. Kūdikėlio Jėzaus Teresės gyvenimą, dvasingumą ir pačias relikvijas pristatė dekanas kan. Vytautas Prajara, kun. Vytautas Juozas Insoda ir kun. Egidijus Juravičius. „Karmelio gėlė“ buvo priimta su dzūkišku nuoširdumu. Lazdijų dekanato parapijų tikintieji pakaitomis vadovavo maldos budėjimui per visą naktį ir rytojaus priešpietį, o atsiveikino su relikvijomis iškilmingomis

šv. Mišiomis, kurioms vadovavo vysk. Rimantas Norvila, per pamokslą pabrėžęs šventosios nuolankumą, ištikimybę Viešpačiui ir jo duotam pašaukimui, tarnaujančią meilę.

Birželio 12 d. po pietų šv. Kūdikėlio Jėzaus Teresės relikvijas Alytuje, Rotušės aikštėje, tikintieji pasitiko laikydami rankose baltas rožes – miesto simbolį, pavaizduotą jo herbe. Iškilmingoje procesijoje į Šv. Angelų Sargų bažnyčią relikvijorių nešė Lietuvos didžiosios kunigaikštienės Birutės motorizuotojo pėstininkų bataliono kariai, Alytaus priešgaisrinės gelbėjimo tarnybos ugniagesiai. Kaip ir kituose dekanatų centruose, pažintis su šv. Kūdikėlio Jėzaus Terese tęsėsi visą parą. Lizjė šventąją pažinti padėjo ses. Rozanos Graulich katechezės, pristatančios jos pašaukimą Bažnyčios širdyje būti meile, taip pat „mažąjį kelią“ į šventumą. Tikintieji šventė Valandų liturgiją, kalbėjo rožinį, meldė dvasinių pašaukimų ir išgydymo, klausėsi sakralinės muzikos. Alytaus dekanato kunigai koncelebravo šv. Mišias už parapijų šeimas, ligonius. Švenčiant Eucharistiją, giedojo Alytaus miesto parapijų chorai. Po šv. Mišių, kurioms vadovavo vysk. Rimantas Norvila, relikvijos išlydėtos į paskutinę sustojimo vietą Vilkaviškio vyskupijoje – Prienuos.

Birželio 13 d. po pietų iki kitos dienos ryto Prienuose šv. Kūdikėlio Jėzaus Teresės relikvijas lankė ir kartu su ja meldėsi prieniškiai ir kitų Aleksoto parapijų maldininkai. Daug tikinčiųjų šventė Atgailos sakramentą. Birželio 14 d. po šv. Mišių su Vilkaviškio vyskupu ir dekanato kunigais šventosios relikvijos išlydėtos į Telšių vyskupiją. -apn-

Telšių vyskupija

Telšiai

Birželio 16 d. šv. Teresėlės relikvijos iš Pakutuvėnų pasiekė Telšius. Prie katedros rinkosi žmonės su rožių ir bijūnų žiedais rankose. Popietę Vilniaus valstybinio pučiamųjų orkestro „Trimitas“ maršas šv. Teresėlės laukti susirinkusiuosius nuteikė pakiliai ir džiaugsmingai. Išsirikiavo procesija su vėliavomis ir adoruotojomis, o Telšių skautai rūpinosi, kad relikvijas pasitinkantieji nesusigrūstų prie katedros, bet išsirikiuotų šaligatviuose iš abiejų Kalno gatvės pusių.

17 val. pasirodė Kalno gatve katedros link lėtai judantis mikroautobusas su šv. Teresėlės relikvijomis. Jį lydėjo procesija ir baltais drabužiais pasipuošusios adoruotojos, barstančios rožių žiedlapius. Mikroautobusui sustojus, Telšių ir Mažeikių šauliai, minios apsupti, relikvijas atnešė į katedros šventorių, kur jas pasitiko Telšių vyskupas Jonas Boruta SJ ir klebonas kun. Tadas Šeputis. Vyskupas, sveikindamas šventosios relikvijas, jau padėtas priešais altorių, išsamiai pristatė šventąją. Tikintieji pakviesti išsitraukti po vieną kortelę su Telšių vyskupijos kunigų ir klierikų vardais ir įsipareigoti ilgesnį ar trumpesnį laiką už juos melstis.

18 val. aukotos šv. Mišios už kunigus bei klierikus, melsta pašaukimų. T. Kūdikėlio Jėzaus Pranciškus FJ homilijoje atskleidė šv. Teresėlės pašaukimą mylėti. Šv. Mišių metu giedojo Telšių tremtinių choras. Po šv. Mišių prie relikvijų nusidriekė tikinčiųjų virtinė. Rožių žiedlapiai uždengė relikvijoriaus viršų. Tie žiedlapiai, surinkti ir sudėti į vokelius, vėliau turėjo būti išnešioti čia dalyvauti nepajėgusiems ligoniams ir neįgaliesiems.

Tuo tarpu gausus būrys ateitininkų iš Viekšnių, Ukrių, Akmenės, Kaltinėnų, Tryškių, Žemaičių Kalvarijos ir Telšių kunigų seminarijos valgykloje šventė agapę. Vėliau jaunimui Žemaitės teatro salėje po t. Kūdikėlio Jėzaus Pranciškaus FJ įvado parodytas filmas „Šv. Teresė iš Karmelio“. Tuo metu relikvijas pagerbė Telšių vyskupo Vincento Borisevičiaus katalikiškosios gimnazijos moksleiviai ir vadovybė bei Telšių maldos grupės.

navičius) akliems remti. Šis fondas materialiai ir moraliai remia besimokančius, studijuojančius, kuriančius akluosius, padeda jiems integruotis į visuomenę, ugdo ir palaiko katalikiškojo gyvenimo sampratą. Leidžiama religinė literatūra Brailio raštu, didesniu šriftu ir garsine forma. Maldos dienos jau rengtos Šiauliuose, Kaune, Žemaičių Kalvarijoje, Pr. Daunio gimtojoje parapijoje – Kuktiškėse, Utenoje, Švėkšnoje, Sintautuose ir kt.

Metinis susitikimas prasidėjo šv. Mišiomis Svėdasų šv. arkangelo Mykolo bažnyčioje. Jas aukojo Lietuvos aklujų ir silpnaregių dvasios vadas mons. J. Antanavičius ir parapijos klebonas Vydas Juškėnas. Skaitinį iš Šv. Rašto Brailio raštu perskaitė kauniečiai mokinys Karolis Kaminskas.

Po pamaldų susitiktą su vietine bendruomene, aklieji ir silpnaregiai surengė koncertą, vietiniai gyventojai buvo supažindinti su jų gyvenimu, kasdienybe, veikla. Meninėje programoje dalyvavo etnografinis ansamblis iš Kėdainių, humoreskas skaitė Genutė Savičienė, dainavo Vida Miknienė (Klaipėda), savo kūrybos paskaitė Albina Kudžmaitė (Klaipėda), dainavo moterų ansamblis iš Kauno (vadovė Ona Matusėvičiūtė), gražiai pasirodė Kelmės dainininkai.

Svėdasuose surengta ir turininga kultūrinė programa. Miestelio Juozo Tumo-Vaižganto gimnazijos lietuvių kalbos ir literatūros mokytoja Joana Gutmanienė skaitė paskaitą apie Svėdasų miestelį, atmintinas vietas, iš gretimų apylinkių kilusius garsius mokslo ir kultūros veikėjus, aptarė Svėdasų ryšį su Vaižgantu bei apžvelgė vietas, susijusias su šio dvasininko darbais ir gyvenimu. Vėliau maldos dienos dalyviai apsilankė Svėdasų J. Tumo-Vaižganto gimnazijoje, užsuko ir į šio dvasininko tėviškę – Malaišių kaimą. -jj-

Paminėtas kardinolo V. Sladkevičiaus atminimas

Birželio 9 d. per 500 Panevėžio vyskupijos Švč. Mergelės Marijos Gyvojo rožinio draugijos narių (sulaukta ir 20 maldininkų iš Varėnos) dalyvavo piligriminėje kelionėje į Kaišiadorių vyskupiją. Tai jau antroji kardinolui Vincencui Sladkevičiui MIC (1920–2000) atminti skirta diena. Pirmoji surengta praėjusių metų spalio mėn. Kaune.

Mintis pakeliauti kard. V. Sladkevičiaus gyvenimo ir tarnystės vietomis, geriau susipažinti su jo dvasingumu, pažinti asmenybę kilo diakonui Justui Jasėnui ir panevėžietei Nijolei Gylienei. Numatytos trys atminimo dienos su skirtinga programa vis kitose, tačiau su kardinolo asmenybe susijusiose vietose. Kaišiadorys pasirinkti, nes čia V. Sladkevičius gimė, mokėsi, darbovosi, vykdė vyskupo tarnybą.

Atvykę maldininkai rikiavosi į procesiją ir nešini Gyvojo rožinio draugijos vėliava, lydima tautiniais drabužiais pasipuošusių moterų, su giesme patraukė į Kristaus Atsimainymo katedrą. Prie vyskupo tremtinio Teofiliaus Matulionio skulptūros svečius iš Panevėžio vyskupijos sutiko Kaišiadorių vyskupas, kard. V. Sladkevičiaus dvasinis mokinys Juozapas Matulaitis. Jis pasidžiaugė maldininkų gausa, uolumu, karšta žmonių meile Mergelei Marijai ir svečius iškilmingai įvedė į Kaišiadorių katedrą.

Susitikimas pradėtas Eucharistijos šventimu. Šv. Mišias aukojo vyskupas J. Matulaitis, liturgijoje dalyvavo diakonas Algirdas Akelaitis, Kaišiadorių vyskupijos klierikai, besimokantys Vilniaus šv. Juozapo kunigų seminarijoje Vytautas Kirka ir Laurynas Visockas. Ganytojas per pamokslą priminė, kad Panevėžio ir Kaišiadorių vyskupijos turi nemažai sąsajų. Kaišiadorių vyskupas T. Matulionis kilęs iš Alantos šv. apaštalo Jokūbo parapijos, kuri priklauso Panevėžio vyskupijai. Kardinolui V. Sladkevičiui sovietmečiu uždraudus eiti vyskupo pareigas, jis buvo ištremtas į Nemunėlio Radviliškį, o vėliau perkeltas į Pabiržę – Panevėžio vyskupijos parapijas. Ganytojas linkėjo ir toliau skleisti šviesą malda ir pasiaukojimu, neužmiršti Dievo Motinos, kuri rūpinasi visais žmogaus reikalais. „Juk jei mūsų darbus lydės malda, abipusis tarnavimas ir pagarba vienas kitam, ar ne daugiau tuomet aplinkui bus meilės, ar ne doresnis darysis kasdieninis žmonių gyvenimas“, – kalbėjo vyskupas J. Matulaitis.

Po šv. Mišių maldininkai išvyko į Guronių kaimą – kard. Vincento tėviškę. Laukuose buvo surengta agapė: žmonės dalijosi įvairiausiomis gėrybėmis, puotavo ir džiaugėsi. Kaišiadorių vyskupas J. Matulaitis kartu su šios kelionės organizatore N. Gyliene pabendravo su piligrimų būreliais iš įvairių Panevėžio vyskupijos vietovių.

21. 30 val. prasidėjusiame Gailestingumo vakare dalyvavo nemažas būrys jaunimo, nors tuo pat metu ant Zakso kalno vyko triukšmingas koncertas, skirtas Telšių miesto šventei. Po t. Kūdikėlio Jėzaus Pranciškaus katechezės, giedant Pranciškoniškajam jaunimui, teiktas Sutaikinimo sakramentas. Vėliau visi gavo po tuščią popieriaus lapą ir gerą pusvalandį susikaupę rašė laišką šv. Teresėlei. Vidunaktį prasidėjo jaunimo naktinė vigilija. Pirmoji vigilijos valanda, pavadinta „Dvasinė kūdikystė“, buvo skirta jauniausiems vigilijos dalyviams. Padedamas kun. Dariaus Trijono rodytų skaidrių, skambant giesmėms ir tekstams iš šv. Teresėlės dvasinių išvalgų, jaunimas išgyveno į kelio Dievop slėpinius. Antrąją valandą, pavadintą „Atėjau gelbėti sielas“, vedė ateitininkai iš Kaltinėnų. Kun. Saulius Tamošaitis paliudijo, kaip jis pajuto savo pašaukimą, o visi dalyviai buvo paraginti melstis už gyvus ir mirusius kunigus bei pašaukimus. Trečiąją valandą tema „Vilties naktis“, vadovaujami sesių Loretos ir Jurgitos Raudyčių, vedė Telšių ateitininkai. Patį tamsiausią nakties momentą dešimčiai minučių buvo užgesintos visos šviesos, kad budėjimo dalyviai pajustų, ką reiškia būti tamsoje, kurią išgyveno šv. Teresėlė. Ketvirtąją („Dieviškoji saulė“) ir penktąją („Bažnyčia turi širdį“) valandą visi kartu išimastė į šventosios meilę Bažnyčiai ir Eucharistijai. Išaušus naujai dienai, vigilijos dalyviai ant šventoriaus sudegino šv. Teresėlei rašytus laiškus.

Birželio 17 d. katedroje švęsti tituliniai Šv. Antano Paduviečio atlidai, tad visa programa derinta prie sekmadienio šv. Mišių tvarkos, pradedant 8 val. šv. Mišiomis. 10 val. per jaunimo šv. Mišias giedojo maldos grupelės „Takelis“ giesmininkai, homiliją sakęs t. Kūdikėlio Jėzaus Pranciškus FJ pabrėžė, kad daugelio žmonių kančios kyla dėl jų klaidingai suprastos meilės, bei ragino kiekvieną prisiminti kokį nors didžiausią niekšą ir šv. Teresėlės pavyzdžiu už jį melstis. Šv. Antano Paduviečio garbei aukotų sumos šv. Mišių metu Telšių vyskupas Jonas Boruta SJ per pamokslą, pasiremdamas šventųjų Antano ir Teresėlės biografijomis, apžvelgė šventumo aspektus, ragino melstis už kunigus, melsti nusidėjėlių atsivertimo. Po šv. Mišių aukos pagrindinėmis miesto gatvėmis ėjo Eucharistinė procesija. Telšių Žemaitės dramos teatro perpildytoje salėje Šv. Jono bendruomenės bičiuliai parodė spektaklį „Šv. Teresėlės gyvenimas“.

Po vaikų šv. Mišių katechezę apie šventąją vedė Onutė Darbutaitė. Vėliau prie relikvijų Rožinį su šv. Teresėlės apmąstymais kalbėjo Telšių vyskupijos Marijos Legiono valdybos nariai. Po vakarinių šv. Mišių šventosios relikvijas atėjo pagerbti Telšių maldos grupės, buvusių „Atgaivink“ grupelių nariai, kunigai, vienuolės, pavieniai žmonės. Telšių katedroje budėta ir antrąją naktį.

Birželio 18-ąją, pirmadienį, skirtą asmeninei maldai su Teresėle, relikvijas pagerbė Trečiojo amžiaus universitetas, liginiai ir neįgalieji bei medicinos darbuotojai, kuriems katechezę vedė Onutė Darbutaitė. Relikvijų lankymo metu giedota Valandų liturgija. 12 val., dalyvaujant Telšių vyskupijos kunigams bei dekanams, aukotos atsisveikinimo su šv. Teresės relikvijomis šv. Mišios. Vyskupas Jonas Boruta SJ savo homilijoje dar kartą išryškino tuos ypatingus Teresėlės brožus, kurie jai padėjo tapti šventąja, ir vėl paragino tikinčiuosius melstis už kunigus bei klierikus. Po šv. Mišių septyni kunigai relikvijorių išnešė iš katedros ir, tikinčiųjų lydimi, įkėlė į už šventoriaus vartų laukusį mikroautobusą, kuris, apibertas rožių žiedlapių lietumi, pajudėjo Gargždų link.

Gargždai, Klaipėda

Birželio 18 d. 15 val. gargždiškiai gausiai rinkosi prie bažnyčios su įvairiaspalvių rožių puokštėmis. Atvyko kaimyninių parapijų (Endriejavo, Veiviržėnų) klebonai. Pamaldžiai nusiteikę tikintieji nekantriai laukė, kada šv. Teresėlės relikvijos, iš Telšių keliaudamos į Klaipėdą, aplankys ir

Gargždų parapiją. Po geros valandos relikvijos, sutiktos su pagarba ir jauduliu, barstant rožių žiedlapiais taką, palydėtos į bažnyčią. Čia relikvijorius buvo apibertas rožių žiedlapiais, apkrautas žiedais. Visi norėjo išreikšti pagarbą mielai šventajai paliesdami relikvinę, padėdami rožę. Skambėjo giesmės, maldos. Relikvijas lydintis kunigas Darius Trijonis trumpai supažindino su šv. Teresėlės asmenybe, keliu į šventumą. Atsisveikindami visi nuo relikvijoriaus pasiėmė po keletą rožių žiedlapių. Išlydint procesija su šv. Teresėlės relikvijomis apėjo aplink bažnyčią ir giedant, plojant bei mojan rankomis jos buvo palydėtos iki automobilio.

Birželio 18 d. iš Gargždų atvykstančias relikvijas prie Klaipėdos pasitiko ir iki pat Marijos Taikos Karalienės bažnyčios atlydėjo policijos eskortas. Čia jau laukė gausiai susirinkę klaipėdiečiai. Relikvijorių į bažnyčią itin iškilmingai palydėjo Karinių jūrų pajėgų pučiamųjų orkestras bei dragūnai, ant savo pečių nešę šv. Teresėlės relikvijas. Bažnyčioje giesmėmis jas pasitiko parapijos Sumos choras. Jaudinantis susitikimas su šventąja Teresėle prasidėjo šv. Mišiomis, kurias aukojo Klaipėdos dekanato kunigai. Pamokslininkas kun. Pranas Bartasūnas priminė susirinkusiesiems Teresėlės mažąjį kelelį, akcentavo, kaip svarbu būti mažu Dievo rankose bei kaip tai sunku šiandienos žmogui. Po šv. Mišių buvo rodomas filmas apie Teresės gyvenimą, giedojo Kristaus Karaliaus parapijos Taize grupelė. Maldos ir giesmės dvasia sklandė bažnyčioje, o žmonės neskubėjo skirstytis: vis prieidavo prisiliesti prie relikvijoriaus.

Kitą dieną iki pat vakaro bažnyčioje nuolat buvo žmonių, troškusių pabūti prie šventosios relikvijų ir paprašyti jos užtarimo. Visą dieną Klaipėdos gatvėse buvo matyti žmonių, su rožėmis skubančių į Marijos Taikos Karalienės bažnyčią. Vakaro šv. Mišiose mišparus ir giesmes giedojo šios parapijos Grigališkojo choralo studija. Po jų – pusvalandis su Teresėle: jos mintys apie šventumą, Dievą, maldą ir savąjį pašaukimą.

Trečią dieną į rytines šv. Mišias išlydėti šv. Teresėlės relikvijų vėl susirinko gausus žmonių būrys. Šv. Mišiose giedojo Šv. Kazimiero parapijos sumos choras, garbės sargyboje stovėjo dragūnų bataliono kariai.

-ljr, ks, kss-

Kristaus Kūno ir Kraujo iškilmės šventimas

Kaune

Birželio 10 d., švenčiant Kristaus Kūno ir Kraujo iškilme, Kauno gatvėmis nuo Įgulos bažnyčios iki arkikatedros bazilikos eita Devintinių procesija su Švenčiausiuoju Sakramentu. Tradicine jau tapusioje procesijoje karštą vasaros dieną gausiai dalyvavo mieste tarnaujantys I dekanato kunigai, arkivyskupijos vienuolinių bendruomenių nariai, Kunigų seminarijos auklėtiniai, tikintieji su savo parapijų vėliavomis. Eisenai, išsirikiavusiai prie Šv. Arkangelo Mykolo bažnyčios Laisvės alėjos pradžioje, vadovavo ir Švč. Sakramentą nešę arkivyskupas metropolitas Sigitas Tamkevičius. Pakeliui į arkikatedrą Eucharistinis Jėzus buvo pagarbinamas keturiose iš anksto numatytose vietose prie parengtų altorėlių. Prie kiekvieno jų buvo klausoma Dievo žodžio ir homilijų.

Eucharistinė procesija pradėta Šv. Arkangelo Mykolo (Įgulos) bažnyčioje Švč. Sakramento išstatymu ir pagarbinimu. Giedojo šios bažnyčios choras. Pirmąjį kartą Viešpats Jėzus Švenčiausiajame Sakramente buvo pagarbinamas sustojus ant Įgulos bažnyčios laiptų prie jos lankytojų papuošto altorėlio. Ištrauką iš Evangelijos pagal Matą giedojo kun. Artūras Kazlauskas. Jis pasakė ir trumpą homiliją, pabrėždamas, jog savo palaiminimą Eucharistija Viešpats skiria visiems, tačiau šią dovaną ne visi sugebame priimti. Vėliau giedodama procesija pajudėjo arkikatedros bazilikos link.

Drauge su vyskupu piligrimų būryje sukosi Kaišiadorių vyskupijos generalinis vikaras kun. teol. dr. Algirdas Jurevičius ir Kaišiadorių kurijos kancleris baž. t. lic. kun. Antanas Gediminas Tamošiūnas.

Maldininkai apžiūrėjo baigiamus statyti du dvasinės kultūros centro pastatus, padėjo gėlių prie akmens, žymintčio, kad Guronys – kardinolo V. Sladkevičiaus tėviškė (akmenyje iškalta ir kardinolo bareljefas), ir prie akmens, kuriame įspaustas kardinolo herbas („Padaryk mane gerumo ženklą“). Maldininkai žavėjosi dailininko prof. A. Kmieliausko ir architekto St. Petrausko sukurtu memorialu ir Rožinio kopytėlėmis.

Piligrimai iš Panevėžio vyskupijos galėjo įsigyti ir Kaišiadorių kurijos išleista knygėlę „Švč. Mergelės Marijos Rožinio slėpinių kelias. Tėviškės šviesa“. Beje, Panevėžio vyskupijos Rožinio draugijos nariai Guronų memorialo įrengimui ir puoselėjimui paaukojo per 23 tūkst. litų. Po bendrų pietų vyskupas J. Matulaitis drauge su generaliniu vikaru kun. A. Jurevičiumi vadovavo Rožinio maldai, slėpinių apmąstymui, pristatė šio Rožinio slėpinių parko atsiradimo istoriją ir ateities viziją.

Tą dieną apsilankyta ir Žaslių šv. Jurgio bažnyčioje. Maldininkams ši vieta irgi brangi, nes čia pakrikštytas V. Sladkevičius. Piligrimus sutiko šios parapijos klebonas teol. lic. Algis Ananis. Bažnyčioje Jėzaus Širdies litanią drauge su maldininkais iš Panevėžio vyskupijos giedojo klierikas L. Visockas, kuris taip pat pasimeldė Žaslių bažnyčios šventoriuje prie kunigų ir kard. V. Sladkevičiaus motinos bei sesers kapų.

-jj-

Piligriminė kelionė į Šiluvą

Birželio 13-ąją, Marijos dieną, Šiluvoje rinkosi piligrimai iš visos Lietuvos bei Kauno II dekanato. Pastarojo tikintieji pratęsė piligriminius žygius, į kuriuos kiekvieną mėnesį išsirengia vis kito arkivyskupijos dekanato maldininkai taip dvasiškai ruošdamiesi Švč. M. Marijos apsireiškimo jubiliejui. Rajono žmonės dalyvauti piligriminiame žygyje iš anksto buvo kviečiami ir piligrimystės prasme atskleidusiais lankstinukais (jų parapijose išplatinta per 5 tūkst.). Tarp kitų iš įvairių

Lietuvos kampelių čia atvykusių piligrimų buvo katalikiškųjų mokymo įstai-gų bendruomenių narių – moksleivių ir mokytojų, mokyklų vadovų, kape-lionų, apsilankusių Šiluvos šventovė-je mokslo metų užbaigimo proga.

Piligrimystė prasidėjo ryte nuo Ka-tauskių gyvenvietės į Šiluvą keliaujant pėsčiomis. Kartu su maldininkais pėsčiomis ėjo ir arkivyskupijos gany-tojai. Šiluvoje šv. Mišias Apsireiškimo koplyčioje ir vėliau bazilikoje ryte au-kojo Rumšiškių parapijos klebonas kun. Virginijus Birjotas bei Čekiškės klebonas kun. Vaidas Bartkus. Per šv. Mišias bazilikoje giedojo Domeikavos bažnyčios choras. Švč. Sakramento adoracijai vadovavo Karmėlavos kle-bonas kun. Egidijus Periokas, o ka-techezę vedė Kulautuvos klebonas kun. Šarūnas Petrauskas. Šie ir kiti dekanato kunigai į piligriminę kelio-nę paskatino ir padėjo atvykti dau-giau kaip tūkstančiui savo tikinčiųjų iš vienuolikos parapijų.

Pagrindinės šv. Mišios aukotos aikš-tėje priešais baziliką. Jų liturgijai va-dovavo arkivyskupas Sigitas Tamke-vičius, koncelebravo vyskupas aug-ziliaras Jonas Ivanauskas bei deka-nato kunigai. Šv. Mišių pradžioje ar-kivyskupas nuoširdžiai pasveikino pi-ligrimus ir pakvietė melstis, kad Vieš-pats laimintų jaunimą ir vaikus, kad jie subręstų kaip Bažnyčios nariai ir Lietuvos piliečiai, drauge tarsi šeima kurtų Lietuvos ateitį. Per šv. Mišias giedojo Raudondvario parapijos cho-ras, Kauno jėzuitų gimnazijos jaunie-ji choristai. Homiliją pasakė vysk. J. Ivanauskas. Ganytojas jaunatviškai pamaldų dalyvių miniai kalbėjo apie Kristų, atėjusį savo gyvenimu, kančia, mirtimi ir prisikėlimu įvykdyti naujo – Meilės įstatymo ir atnešti šią gerąją naujieną visiems žmonėms. Jis ragi-no įsišaknyti, įsigyventi į ją, nes jos „šerdis yra pats Kristus, apsireiškusi Dievo meilė žmonėms“. Džiaugda-masis Marijos artumoje susirinkusiais piligrimais, ypač mokyklinių bendruo-menių nariais, vyskupas patikino, jog jie Dievo yra labai mylimi ir pašaukti kurti tikėjimo ir tėvynės ateitį.

Po šv. Mišių Kauno II dekanato maldi-ninkai galėjo džiugiai pabendrauti apapėje, surengtoje Šiluvos mokyklos sporto salėje. Čia juos linksmino nuo-taikinga vaikų ir jaunimo kapela iš Bat-niavos. Tuo metu stadione jaunieji pi-ligrimai vaišinosi kareiviška koše ir ar-bata. Ant bazilikos laiptų katalikiškųjų

Antroje sustojimo vietoje, Vilniaus gatvėje ties istorinės Prezidentūros kiemeliu, prie Švč. Sakramento koplyčios ir Karmelitų parapijos tikin-čiųjų papuošto altorėlio Evangeliją pagal Morkų giedodamas skelbė ir homiliją pasakė mons. Adolfas Grušas. Pasak jo homilijos žodžių, Eucha-ristija tebėra slėpinys, kurio neaprėpia menkos žmogaus pastangos ir su-pratimas, tačiau Viešpaties malonės dėka galime ją priimti, dėkoti ir daly-tis su kitais. Trečiąkart Eucharistinė eisena sustojo prie Vilniaus gatvėje Švč. M. Ėmimo į dangų bažnyčios bendruomenės parengto altorėlio. Evan-geliją pagal Luką giedodamas skelbė Šv. Kryžiaus (karmelitų) parapijos klebonas kun. Emilis Jotkus, o savo homilijoje atkreipė dėmesį, jog daly-vavimu procesijoje liudijame ir patikriname savo tikėjimą.

Paskutinį kartą Devintinių procesijos dalyviai sustojo prie arkikatedros bazilikos parengto altorėlio. Evangeliją pagal Joną čia skaitė ir homiliją pasakė vyskupas augziliaras Jonas Ivanauskas. Primindamas pasirengi-mo Šiluvos Jubiliejui laikotarpi, Eucharistijos dienų parapijose ir kitamet švęsimo Eucharistinio kongreso svarbą, ganytojas sakė, jog viskas yra tam, kad būtume gyvos vynmedžio šakelės, dėmesingos ir jautrios Dievo meilės ženklams savo gyvenime.

Devintinių procesija, liudijusi Eucharistijoje esantį gyvąjį Dievą, užbaigta arkikatedroje bazilikoje padėkos himnu „Tave, Dieve, garbiname“, Lie-tuvos pasiaukojimo Švč. Jėzaus Širdžiai malda, Švč. Sakramento pagar-binimu bei palaiminimu juo. Iškilmingas šv. Mišias koncelebravo arkiv. S. Tamkevičius drauge su augziliaru vysk. J. Ivanausku bei kunigais. Ypač gausiai į arkikatedrą susirinkusiems tikintiesiems sakydamas homiliją, ganytojas pabrėžė Eucharistijos dvasinę svarbą žmogaus gyvenime ir pa-reigą rodyti išskirtinį dėmesį ir meilę Eucharistiniam Jėzui.

Šiauliuose

Birželio 10-ąją, Kristaus Kūno ir Kraujo iškilmės dieną, Šiauliuose Devin-tinių procesija prasidėjo Šv. Jurgio bažnyčioje po rytinių šv. Mišių Švč. Sakramento išstatymu ir pagarbinimu. Procesijoje dalyvavo vyskupijos vienuolinių bendruomenių nariai, Kunigų seminarijos auklėtiniai, skir-tingų parapijų tikintieji. Giedojo jungtinis Šv. Jurgio bažnyčios ir Šiaulių katedros choras. Eisenai vadovavo Šiaulių ganytojas Eugenijus Bartulis. Pirmąjį kartą pagarbinti Švč. Sakramentą sustota prie Šv. Jurgio bažnyčios parengto altorėlio. Po išklaustyto Viešpaties palaiminimų iš Evangelijos pa-gal Matą šios parapijos klebonas kun. Egidijus Venckus pasakė homiliją. „Esame palaiminti dėl Viešpaties vardo, todėl Viešpaties žodžių pastiprin-ti ir palaiminti ženkime apsišarvavę tikėjimu“, – ragino kunigas.

Iškilminga eisena su bažnytinėmis vėliavomis Šiaulių katedros link ėjo Du-bijos, P. Višinskio, Vytauto, Vasario 16-osios, Vilniaus gatvėmis, Kaštonų ir Aušros alėjomis. Pakeliui Eucharistinis Jėzus buvo pagarbintas dar keliose vietose. Vilniaus gatvėje buvo skaitoma Evangelija pagal Morkų apie duo-nos padauginimą. „Išėjome paskui Kristų į miesto gatves, – sakė Šiaulių vyskupijos kancleris kun. Evaldas Alūza, – Kristus nėra uždarytas tarp bažnyčios sienų ar tabernakulyje: jis eina visur ten, kur yra žmogus.“

Trečias altorėlis, prie kurio procesijos jau laukė jėzuitai, buvo papuoštas ties posūkiu į Kaštonų alėją. Jėzuitų naujokyno magistras kun. Algiman-tas Gudaitis Dievo žodžius apie Eucharistijos įsteigimą giedojo iš Evan-gelijos pagal Luką. Homilijoje kun. Algimantas Gudaitis kalbėjo, kad De-vintinių procesija – dar vienas būdas pakviesti Jėzų į mūsų aplinką. Ket-virtoji, paskutinė Švč. Sakramentui pagarbinti parengta vieta buvo ka-tedros šventoriuje. Iš Evangelijos pagal Joną buvo skaitomi Viešpaties žodžiai apie vynmedį ir mus – šio vynmedžio šakelės, kuriems Viešpats įsakė vienas kitą mylėti. Kun. Rimantas Pranskaitis per pamokslą sakė,

kad mums yra gana sunku priimti ir suvokti, kaip Dievas gali ateiti paprastame neraugintos duonos gabalėlyje. „Per amžius mes nukėlėme Dievą kažkur kitur, jo neberandame čia, kur du ar trys susirinkę jo vardu, kur klausomės jo žodžio“, – sakė kunigas, kviesdamas susimąstyti, be ko žmogus ilgiau išvertų – be meilės ar be duonos? Atsakymas, anot kun. Rimanto, nesudėtingas, tačiau „tik ji, meilė, gyvenimą padaro vertą gyventi, vertą aukotis prie vaiko lopšio, vertą budėti prie sunkaus ligoonio, vertą priimti kiekvieną dieną su jos turiniu už viską dėkojant“.

Švč. Sakramentas buvo įneštas į katedrą, kur Šiaulių vyskupas aukojo šv. Mišias. „Šiandien pats Viešpats ėjo mūsų miesto gatvėmis, laimindamas visus, kiekvieną iš mūsų, kiekvieną praeivį“, – džiugiai skambėjo ganytojo žodžiai. Pamokslu metu vyskupas akcentavo, kad Išganytojas kviečia visus pasilikti Jo meilėje.

-kasp, irat-

Vilkaviškio vyskupijos IV Eucharistinio kongreso metinės ir vyskupijos sielovadininkų suvažiavimas

Birželio 9–10 d. Vilkaviškyje buvo iškilmingai švenčiamos Vilkaviškio vyskupijos IV Eucharistinio kongreso metinės. Joms rengtasi nuo advento pradžios, kai Vilkaviškio vyskupo Rimanto Norvilos 2006 m. gruodžio 3 d. laišku nauji liturginiai metai vyskupijoje paskelbti *Parapijų metais*. Jų kulminacija tapo pernykščio svarbiausio vyskupijos renginio – Eucharistinio kongreso – paminėjimas, sujungtas su visų vyskupijos parapijų pagrindinių sielovados bendradarbių suvažiavimu. Šiam renginiui dar vieną džiugų ir prasmingą akcentą suteikė šv. Kūdikėlio Jėzaus Teresės relikvijų lankymasis.

Vilkaviškio vyskupijos IV Eucharistinio kongreso metinių minėjimas prasidėjo vyskupijos sielovadininkų suvažiavimu. Birželio 9 d. popietę iš visų dekanatų į jį susirinko per 500 atstovų, aktyviausiai dalyvaujančių įvairių parapijų gyvenime. Po giesmės „O Kristau, pasaulio Valdove“ šventės vedėjai mokytoja Danutė Voitiuk ir kun. Vytautas Mazirskas gyvai pristatė skirtingose sielovados srityse dirbančių tikinčiųjų grupes. Šiltu žodžiu dalyvius pasveikino Vilkaviškio rajono savivaldybės meras Algirdas Bagušinskas, o Daliaus Ramanausko sukurtas dokumentinis filmas atnaujino džiugios ir turiningos praėjusių metų iškilmės išpūdžius.

Į susirinkusius parapijų sielovados aktyviausius talkininkus kreipėsi Vilkaviškio vyskupas Rimantas Norvila, nušviesdamas šio suvažiavimo prasmę ir tikslus. Vienas iš jų – atgaivinti vyskupijos IV Eucharistinio kongreso patirtį ir vėl kartu išgyventi džiugią tikėjimo bendrystę. Tačiau tai tėra pradžia, išeitis taškas. Ganytojas pabrėžė, kad kasdienybė neleidžia gyventi vien prisiminimais, tad šis suvažiavimas skirtas kalbėtis apie vyskupijos ir jos parapijų šiandieną bei ateitį. Kadangi toks renginys vyskupijoje pirmas, tikroviškas savo galimybių vertinimas skatina eiti pirmyn žingsnis po žingsnio, kad pamažu išsijudintų vis platesnė bendruomenės dalis ir įvairios geros iniciatyvos ne tik sukeltų paviršium nuraibuliuojančius bangas, bet ir sulauktų atgarsio gilesniuose sluoksniuose. Tai yra laipsniškas vietinės Bažnyčios žadinimas, kad ji pabudusi veiksmingiau, sąmoningiau ir tvirčiau žengtų į priekį.

Vysk. Rimantas Norvila akcentavo, kad savitą tarnystę Bažnyčioje turi kiekvienas pakrikštytasis, tad vyskupijoje yra reikalingi ir svarbūs visi jos nariai. Pasak ganytojo, sudarydamas sąlygas susitikti ir bendrauti aktyviausiems tikintiesiems, šis suvažiavimas siekia kurti palankią erdvę, kurioje būtų galima kalbėtis apie bendrus parapijų reikalus bei atskirų sričių sielovadą. Tuo būdu jis taptų reikšmingu impulsu, ruošiantis Vilkaviškio vyskupijos sinodui.

mokyklų moksleiviai rodė savo pačių parengtas programėles, giedojo ir dainavo. Visus ypač pradžiugino Panevėžio lopšelio-darželio „Gintarėlis“ auklėtiniai, eiliuotai vaikiškais balseliais perteikę Marijos apsišveikimo istoriją Šiluvoje. Pasak Katalikiškųjų mokyklų asociacijos programų koordinatorės ses. Agnietės Ivaškevičiūtės OSB, simboliška ir džiugu, kad būtent Šiluvoje įvyko pirmasis ne formalus, bet išties bendruomeniškas tokių mokyklų susitikimas: iš 31 asociacijos vienijamo nario dalyvavo aštuoniolikos švietimo įstaigų – gimnazijų, vidurinių, pagrindinių, pradinių ir profesinių mokyklų bei lopšelių-darželių bendruomenių nariai iš Vilniaus, Kauno, Panevėžio, Šiaulių, Alytaus, Kretingos, Plungės bei Rietavo. Šiluvoje, be kita ko, kad geriau vieni su kitais susipažintų, jie buvo įrengę ir savo veiklą atspindinčius standus.

-kasp-

Eucharistijos šventė

Kauno Palemono parapijoje

Birželio 2–3 d. Palemono parapijoje švęsta Eucharistijos šventė. Jos metu parapijiečiai turėjo progą ilgiau pabūti su Viešpačiu, pasidžiaugti jo nuširdžia draugyste, tyloje adoruoti Viešpatį Švč. Sakramente, jam dėkoti ir jį šlovinti.

Eucharistijos šventėje dalyvavusiems tikintiesiems katechezė apie šv. Kūdikėlio Jėzaus Teresę parengė parapijos klebonas kun. Massimo Bianco SDB. Jis kalbėjo apie šv. Teresėlės gilų dvasingumą, apie mažąjį jos kelią, kuriuo žengdama ji nuolat išgyveno dvasinę kūdikystę. Dvasios nuolankumu ir vaikišku atsidavimu šv. Teresėlė priartina mus prie Dievo ir žmogaus susitikimo slėpinio. Katechezėje priminta, kad turėtume priimti ne tik regimąjį šventosios atėjimo ženklą – jos relikvijas, bet ir neregimąjį kvietimą praktiškai įgyvendinti dvasinės vaikystės kelią.

Sekmadienį, antrąją Eucharistijos šventės dieną, kartu minėta Švč. Trejybės bei Tėvo diena. Palemono parapijos žmonės tądien susirinko švęsti Eucharistijos liturgijos Švč. M. Marijos Rožančiaus Karalienės bažnyčioje. Šv. Mišias aukojo ir pamokslą pasakė vyskupas augziliaras Jonas Ivanauskas. Jis kalbėjo apie Trejybę, glaudžiausią dieviškųjų Asmenų ryšį

tarpusavyje ir su žmonėmis. Ganytojas priminė, jog Marijos apsiareiškimas Šiluvoje prieš 400 metų yra Dievo dovana ir mums šiandien. Pabaigoje ganytojas suteikė palaiminimą tėvams. Parapijos šventėje koncertavo Palemono bendruomenės ansamblis „Marių banga“, vaikai deklamavo tėveliams skirtus poezijos posmus.

-pp-

Kauno šv. Antano parapijoje

Birželio 16–17 d. Kauno šv. Antano Paduviečio parapijoje vyko Eucharistijos šventė ir tituliniai Šv. Antano atlydai. Nuo šeštadienio popietės šventovės durys buvo plačiai atvertos kiekvienam ieškančiam bendrytės su Eucharistiniu Jėzumi. 16.30 val. prasidėjo Švenčiausiojo Sakramento adoracija. Pabūti kartu su Jėzumi rinkosi parapijoje veikiančių maldos grupių, jaunimo, vienuolių atstovai. Adoraciją užbaigė birželinės pamaldos. 18 val. prasidėjo vakarinės šv. Mišios, vėliau po bažnyčia esančioje salėje surengtas šv. Kūdikėlio Jėzaus Teresėlei skirtas vakaras. Ses. Gertrūda trumpai supažindino su šventosios biografija. Buvo rodomas filmas „Milžino žingsniu“.

Sekmadienį nuo pat ryto bažnyčioje adoruotas Švenčiausiasis Sakramentas. Vidurdienį prasidėjo iškilmingos šv. Mišios. Joms vadovavo vyskupas augziliaras Jonas Ivanauskas, drauge koncelebravo vyskupas emeritas Juozas Preikšas, parapijos klebonas kun. Vytenis Vaškėlis, vikaras kun. Vidmantas Balčaitis. Per pamokslą vysk. J. Ivanauskas sakė, jog Jėzus prisiliečia prie kiekvieno iš mūsų ir atleidžia nuodėmes. Žmogus yra sukurtas pagal Dievo paveikslą ir panašumą. Jėzus pasilieka visuomet su mumis. „Eucharistija – tikroji mana žmogaus kelionėje į naują dangų ir naują žemę“, – pabrėžė ganytojas. Jis kartu ragino kiekvieną išgirsti Marijos žodžius, ištartus prieš 400 metų Šiluvoje: „Kadaise čia buvo garbinamas mano Sūnus, o dabar čia ariama ir sėjama.“ Vyskupas sakė, jog šiandien reikia ir arti, ir sėti, o labiausiai – garbinti Dievą. Šv. Mišių pabaigoje surengta iškilminga Eucharistinė procesija aplink bažnyčią. Po pamaldų susirinkę į agapę, žmonės dalijosi vieni su kitais ne tik atsineštais skanėstais, bet ir krikščioniška meile bei šiluma.

-svantp-

Vysk. Rimantas Norvila paprašė suvažiavimo dalyvius būti uoliais patarėjais ir registracijos metu įteiktuose formuliaruose surašyti savo pasiūlymus, pastabas dėl sielovados, katechezės, liturgijos, bažnytinės muzikos, artimo meilės vykdymo vyskupijoje ir ypač jos parapijose. Ganytojas pažadėjo, kad gautus pasiūlymus ir pastabas su Kunigų taryba bus stengiamasi išstudijuoti, apibendrinti, paskelbti ir taikyti praktikoje.

Svarbiu suvažiavimo akcentu tapo Telšių vyskupo Vincento Borisevičiaus kunigų seminarijos rektoriaus kan. Vyginto Gudeliūno pranešimas. Prelegentas priminė glaudų ryšį tarp šių dviejų tikrovių – parapijos ir jos šerdį sudarančios sekmadienio Eucharistijos, kuri atnaujina pagal Dievo paveikslą sukurtą žmogaus veidą, teikia galimybę susitaikyti ir apsivalyti, pasistiprinti gyvybės Duona. Šventojo Rašto šviesoje ji regima kaip išlaisvinimo iš vergijos, mirties, nuodėmės šventimas. Krikščionio akimis žvelgiant, pirmoji savaitės diena, sekmadienis, skirta išgyventi tikrą džiaugsmą bendruomenėje.

Antroje suvažiavimo dalyje dalyviai išsiskirstė į atskiras grupes pagal savo veiklos pobūdį, kad susipažintų, pasidalytų patirtimi, jiems rūpimomis aktualijomis. Karitiečiai, maltiečiai ir kiti artimo meilės tarnystę vykdančios klausėsi kun. Rimo Skinkaičio paskaitos apie popiežiaus Benedikto XVI encikliką *Deus caritas est*, o vėliau susipažino ne tik su artimo meilės darbų Vilkaviškio vyskupijoje apžvalga, bet ir su analogiška patirtimi Punske (Elko vyskupija), kurią pristatė Punsko *Caritas* vadovas Sigittas Jonas Grigutis.

Lietuvos šeimos centro atstovės Vijoleta Valantiejūtė ir Dalia Lukėnienė su šeimos pastoracijos talkininkais aptarė bendravimo šeimoje ypatumus ir jų kontekste atskleidė „Sutuoktinių susitikimų“, kitų šeimų judėjimų bei atnaujintos sužadėtuvių rengimo santuokai programos privalumus.

Tikybos mokytojams ir parapijų katechetams buvo primintos paprinės katechezės Vilkaviškio vyskupijoje gairės. Po to jie pasidalijo mintimis apie darbą pagal naują tikybos mokymo programą, trumpoje meninėje dalyje išgirdo keletą ilgametės Vilkaviškio vyskupijos katechetikos centro vadovės ses. Laimutės Jadvygos Rimkevičiūtės parašytų eilių iš šiemet išspausdintos jos eilėraščių knygos „Sustabdytas laikas“.

Vaikų ir jaunimo sielovadininkų grupėje minčių diskusijai apie darbo su jaunimu parapijose galimybes ir perspektyvas pateikė Jaunimo pastoracinės tarybos prie LVK sekretorė Margarita Vyskupaitienė ir Panevėžio vyskupijos jaunimo centro vadovė Roberta Daubaraitė. Dalyviai pasidalijo pastabomis apie esamus teigiamus ir neigiamus dalykus, išskėlė siekius ir ieškojo būdų, kaip juos įgyvendinti.

Su parapijų vargonininkais ir chorvedžiais dirbo Vilkaviškio vyskupijos Krikščioniškosios kultūros centro Česlovo Sasnausko choro vadovas Mindaugas Radzevičius, apžvelgęs psalmių giedojimo istoriją ir pamokęs aštuonių bažnytinių psalmių tonų.

Zakristijonų grupėje kan. Vyginto Gudeliūno mintys apie ypatingoje Dievo šventumo akivaizdoje, Viešpaties altoriaus artumoje, esančiųjų pareigą patiems būti šventiems paskatino kalbėtis apie tai, kas padeda ir kas trukdo kasdienėje tarnystėje išsaugoti sakralumo pojūtį. Kan. Algimantas Kajackas supažindino su liturginiais indais ir jų simbolika, o Danutė Olsevičienė iš Prienų pamokė pasigaminti po vaškinę žvakę.

Šv. Mišių patarnautojams buvo parengta atskira programa Vilkaviškio Salomėjos Nėries vidurinėje mokykloje. Kun. Arūnui Simonavičiui papasakojo apie ministranto tarnystę, jie, susiskirstę į grupes pagal amžių, vieni

su kitais susipažino, bendravo žaisdami, daugiau sužinojo apie liturginius rūbus, indus, pastatus, spalvas.

Vakare Vilkaviškio vyskupijos sielovadininkų suvažiavimo dalyviai iš visų grupių susirinko prie katedros, kaip ir pernai pasipuošusios nuo bokštų besileidžiančiomis geltonomis juostomis su Eucharistinio kongreso ženklais bei šventoriuje pasklidusiais baltais „avinėliais“. Prie šventoriaus vartų tikintieji pasitiko šv. Kūdikėlio Jėzaus Teresės relikvijas, jas įlydėjo šventovės vidun, pagerbdami varpų skambėjimu ir vargonų muzika, pirmąją Komuniją priėmusių vaikų beriamais rožių žiedlapiais ir giesmėmis.

Iškilmingoms šv. Mišioms vadovavo Vilkaviškio vyskupas Rimantas Norvila. Jose dalyvavo vyskupas emeritas Juozas Žemaitis MIC, apie 50 vyskupijos kunigų ir visai vietinei Bažnyčiai – Vilkaviškio vyskupijai – atstovaujantys tikintieji. Kreipdamasis į įvairias tarnystes vykdančius Dievo tautos narius, ganytojas pabrėžė visuotinį pašaukimą į šventumą bei ten vedantį šv. Kūdikėlio Jėzaus Teresės „mažąjį kelią“, pagrįstą ištikimybe ir meile Dievui kasdieniuose darbuose. Vyskupas atkreipė dėmesį, kad šventiesiems ugdyti reikalingi ne tik šventi dvasininkai, pašvęstojo gyvenimo nariai, bet ir šventi tėvai. Šiomis šv. Mišiomis baigėsi Vilkaviškio vyskupijos sielovadininkų suvažiavimas, bet maldos budėjimas prie šv. Kūdikėlio Jėzaus Teresės relikvijų Vilkaviškio katedroje tęsėsi visą naktį ir sekmadienio priešpietį.

Birželio 10 d., po vidurdienio, katedros varpai į iškilmingą Devintinių Eucharistiją ir IV Eucharistinio kongreso minėjimo užbaigimą pakvietė ne tik vilkaviškiečius, bet ir visus galinčius atvykti vyskupijos tikinčiuosius. Su jais po rytinių šv. Mišių savo parapijose atkeliavo apie 40 vyskupijos kunigų. Eucharistijos šventimui vadovavo vysk. Rimantas Norvila kartu su vysk. Juozu Žemaičiu MIC. Giedojimą vedė Vilkaviškio vyskupijos Krikščioniškosios kultūros centro Česlovo Sasnausko choras su Vilkaviškio katedros bei Marijampolės šv. arkang. Mykolo parapijos choris. Per pamokslą ganytojas kalbėjo apie Eucharistiją, kurios reikšmę Bažnyčia apmąsto ne tik Didįjį ketvirtadienį, bet ir per Devintinių iškilmes.

Šv. Mišių pabaigoje Vilkaviškio gatvėmis, per Jono Basanavičiaus aikštę, Eucharistinio kongreso vardo tiltą nusidriekė iškilminga Devintinių procesija su Švč. Sakramentu ir vėliavomis ne tik iš Vilkaviškio parapijos, bet ir iš visų vyskupijos dekanatų. Pakeliui sustota prie keturių altorių, kuriuos paruošė Vilkaviškio Salomėjos Nėries ir „Aušros“ vidurinės mokyklos, Pirminis sveikatos priežiūros centras ir Marijampolės profesinio rengimo centro Vilkaviškio skyrius. Sugrįžus į katedrą, buvo atnaujintas Vilkaviškio vyskupijos pasiaukojimas Švč. Jėzaus Širdžiai.

Iškilmių pabaigoje su giesme, varpų skambėjimu bei rožių žiedlapių lietuvi maldininkai išlydėjo šv. Kūdikėlio Jėzaus Teresės – viso pasaulio misijų globėjos – relikvijas ir išskirstė po namus atnaujinę misiją būti savo aplinkoje gyvaisiais akmenimis, iš kurių Viešpats statydina savo Bažnyčią.

-apn, bn-

Jubiliejinis Šiaulių vyskupijos renginys

Šie metai Šiaulių vyskupijai išskirtiniai. Prieš dešimtmetį – 1997-aisiais popiežius Jonas Paulius II įsteigė naują Šiaulių vyskupiją. Šiaulių ganytojas, Lietuvos kariuomenės ordinaras Eugenijus Bartulis mini konsekracijos į vyskupus ir įžengimo į šv. Petro ir Povilo katedrą dešimtmetį. Minint šiuos jubiliejus kiekviename vyskupijos dekanate organizuojami šventiniai renginiai. Gegužės 20 d. šventė vyko Kelmės dekanate, birželio 17 d. šventinis susitikimas surengtas Joniškio dekanate.

Palangos bažnyčios jubiliejus

Birželio 2 d. Palangos miesto savivaldybė, Lietuvos dailės muziejus ir Palangos parapija Palangos Švč. M. Marijos Ėmimo į dangų bažnyčioje surengė mokslinę konferenciją bažnyčios 100 metų jubiliejui paminėti.

Konferenciją pradėjo Palangos parapijos klebonas kan. dr. Algis Genuotis. Sveikindamas susirinkusiuosius jis pasidžiaugė, kad Palangos bažnyčios jubiliejui mokslininkai ir menininkai neliko abejingi. Jie atkreipė dėmesį į joje esančius meno ir architektūros turtus kaip į svarbų krikščioniškosios Lietuvos sakralinio meno paveldą, kurį reikia puoselėti ir išsaugoti dėl jo unikalumo. Konferencijos dalyvius taip pat pasveikino Palangos miesto meras Remigijus Alvydas Kirsukas ir Lietuvos dailės muziejaus direktorius Romualdas Budrys.

Konferencijoje perskaityta keturiolika pranešimų. Telšių vyskupo Jono Borutos SJ vardu pranešimą „Palangos Romos katalikų bažnyčios reikšmė įtvirtinant ir puoselėjant krikščionybę Lietuvos pajūrio krašte“ perskaitė Telšių vyskupo generalvikaras prel. dr. Juozas Šiurys.

Regimanta Stankevičienė pranešime tema: „Palangos Švč. Marijos Ėmimo į dangų bažnyčios didžiojo altoriaus paveiklo Švč. *Mergelė su Jėzumi* ikonografijos ir istorijos bruožai“ tvirtino, kad šis paveikslas yra vienas seniausių Lietuvoje Marijos paveikslų, kurio kilmė siekia net XVII a. vidurį. Šiuo metu paveikslas yra restauruojamas Lietuvos dailės muziejaus restauracijos centre. Apie šio paveiklo ir jo apkaustų restauraciją pasakojo dr. Jūratė Senvaitienė. Dr. Rūta Janonienė analizavo bažnyčios meno vertybes (altorius, paveikslus ir kitus sakralinio meno kūrinius).

Morta Baužienė kalbėjo apie bažnyčios architektūrą – laikotarpį, neogotiką, architektą. Bažnyčią projektavęs švedų kilmės architektas Karlas Eduardas Strandmanas yra suprojektavęs ir daugiau bažnyčių Lietuvoje. Statant Palangos bažnyčią buvo panaudota net 18 formų plytų, kurios sukomponuotos į vieną bendrą derinį puošia tiek vidų, tiek išorę. Bažnyčia turtinga ir medžio drožyba, šiuos darbus yra atlikęs liaudies meistras Andrius Liebus – apie tai kalbėjo Pa-

langos miesto bibliotekos direktoriaus pavaduotoja Audra Lukauskytė. Egidijus Miltakis apžvelgė bažnyčioje saugomus archyvus. Prelegentas teigė, jog buvo atrastas 1775 m. raštas, kuriame aprašytas bažnyčios inventorius ir mediniai altoriai – du iš jų ir šiandien puošia bažnyčios šonines navas. Iš šio rašto žinoma, kaip minėti altoriai atrodė ir kaip jie atrodė šiandien. Konferencijos dalyviams buvo pristatytas fotomenininko Ado Sendrausko albumas „Palangos bažnyčia šimtmečio išvakarėse“, kuriame užfiksuoti svarbiausi architektūros ir sakralinio meno fragmentai.

Konferencija baigėsi Telšių vyskupo generalvikaro prel. dr. Juozo Šiurio vadovaujamomis išsilmingomis šv. Mišiomis.

-kss-

Keliais žodžiais

Pernarava. Birželio 3–4 d. čia vyko Josvainių ir Pernaravos parapijų vaikų stovykla „Tęskime, ką esame pradėję“. 20 stovyklautojų įsikūrė parapijos klebonijoje. Stovyklos organizatorius – kun. Renaldas Šumbraszkis. Programą kūrė jaunimo vadovė Gintarė Brazinskienė bei Pernaravos parapijos jaunimas. Kadangi visi į stovyklą atvyko dviračiais, buvo organizuotas žygis prie Šaravų ažuolo. Vaikai aktyviai sportavo, giedojo, dainavo.

-krš-

Josvainiai. Birželio 17 d. Josvainių parapijos Šaravų bažnytelėje vyko tituliniai Jėzaus Širdies atlaidai. Šv. Mišias aukojo parapijos klebonas kun. Renaldas Šumbraszkis. Per pamokslą klebonas kalbėjo apie Jėzaus Širdies litanijos invokacijas, jų prasmę. Šv. Mišių metu giedojo Josvainių parapijos pagrindinis choras. Po procesijos aplink bažnytelę buvo laiminami į atlaidus atvykę vaikai. Vėliau visi maldininkai susibūrė Skaistgirių miestelyje prie pagrindinės sankryžos, kur neseniai buvo pastatytas Jėzaus Širdies kopyltstulpis (skulptorius Adolfas Terešius). Po kopyltstulpio pašventinimo apeigų žodį tarė neseniai įsisteigusio Skaistgirių bendruomenės centro nariai ir svečiai. Visi naują bendruomenę gimtadienio proga sveikino bei linkėjo jai gražių ateities darbų.

Po šv. Mišių Joniškio Švč. Mergelės Marijos Ėmimo į dangų bažnyčioje Joniškio dekanas kun. Eduardas Semaška dėkojo atvykusiam Šiaulių vyskupui: „Jūsų atvykimas, pasidalijimas džiaugsmu skatina būti dar arčiau Dievo“, – kalbėjo dekanas. Dėkota ir į iškilmes gausiai susirinkusiems visų Joniškio dekanato parapijų tikintiesiems. Visi, vedami ganytojo, su giesmėmis procesijoje patraukė į Joniškio kultūros centrą. Čia prasidėjo koncertas. Jį vedė Šiaulių dramos teatro aktorė Nomedė Bečiūtė. Pristatytas jubiliejinis vyskupijos leidinys „Šiaulių vyskupija 1997–2007“.

„Džiaugiuosi, kad šiandien esame viena šeima“, – kalbėjo Šiaulių vyskupas renginio metu. Pasiklausyti koncerto, pabūti kartu, pasidalyti mintimis apie dešimties metų laikotarpį susirinko ir pasauliečiai, ir vienuolinių bendruomenių nariai, dvasininkai ir valdžios atstovai. Ganytojas ragino prisiminti Šiaulių vyskupijos globėją – dangiškąją Mergelę Mariją bei visokio gėrio šaltinį – Jėzų Kristų. „Svarbiausia, kad kurtume gyvenimą, ne griautume“, – sakė ganytojas, pridurdamas, jog be amžinojo Kūrėjo išminties to negalime padaryti.

Joniškio dekanas kun. Eduardas Semaška vaizdžiai pristatė dekanatą. Jo istorija veda į tolimą praeitį, kai Vilniaus vyskupas Jonas 1526-aisiais netoli Joniškio susitiko su vietiniais gyventojais, tebegarbinančiais perkūną, ir nutarė įsteigti parapiją. Šiam dekanatui priklausanti Žagarės parapija istoriniuose šaltiniuose minima dar anksčiau. Ji yra tapusi dvasiniu centru dėl ją garsinančios Barboros Žagarietės. „Barbora ir šiandien žavi savo dorybėmis“, – sakė kunigas. Dekanate veikia Šeimos centras, *Caritas*, Šv. Martinjono jaunimo centras, įsteigti parapijos senelių namai. „Esame vyskupijos dalis, gyvename vyskupijos rūpesčiais, džiaugiamės, kad vienybė leidžia visiems kartu garbinti Dievą“, – dalijosi mintimis dekanas kun. Eduardas Semaška. Šiaulių vyskupą Eugenijų Bartulį iškilmių proga sveikino Joniškio rajono meras Romaldas Gadeikis, vicemerė Rimantė Misiūnienė, administracijos direktorės pavaduotoja Stefanija Šniukienė. „Tikime, kad kartu padarysime daug gerų darbų, nes ekonominė veikla priklauso nuo dvasinės stiprybės“, – sakė meras Romaldas Gadeikis. Žagarės seniūnė Stasė Eidukienė bei Žagarės gimnazijos direktoriaus pavaduotoja Vida Paulauskienė, kaip seniausio šio dekanato miesto atstovės, dėkojo vyskupui už nešamą šilumą ir gėrį.

Po sveikinimo žodžių parodytas Daliaus Ramanausko filmas „Šiaulių vyskupijai – 10 metų“. Vėliau koncertavo Šiaulių konservatorijos studentų akordeonistų duetas, Joniškio meno mokyklos akordeonistų ansamblis, Šiaulių vaikų muzikinė studija *Ro-ko-ko* bei akordeonistų kvintetas „Mozaika“.

-irat-

MEILĖS PAREIGA

15 eilinis sekmadienis (C)

Įst 30, 10–14; Kol 1, 12; Lk 10, 25–37

Evangelijoje aprašomas Įstatymo mokytojas yra gerai išmokęs savo tikėjimo katekizmą. Jis tiksliai cituoja Šventojo Rašto eilutes ir greitai atsako į užduotus klausimus. Taip pat gerai perpratęs polemikos dalyką. Jam žinomi ginčai bei prieštaravimai, Įstatymo mokytojams diskutuojant apie artimo sąvoką. Tačiau paviršinė jo mokytumo ramybė tik tariama. Jis nori išbandyti Jėzų ir savo klausimu jį sukirsti. Tačiau Jėzus nepasiduoda abstraktumo jaukui ir atsiliepia konkrečiu palyginimu. Jam galima priekaištauti, kad argumentuoja nemoksliskai. Tačiau būtent to Jėzus ir siekia. Jis aiškina „artimo“ sąvoką ne moralės ar filosofijos kategorijomis. Jėzus taip pat vengia kazuistikos pinklių, kur sprendimas galiotų tik ypatingu atveju. Jėzus nori pamokyti Įstatymo mokytoją: Įstatymas reikalauja ne tik teorinių žinių, bet ir praktinių veiksmų. Turi rūpintis ne apibrėžimų tikslumu, bet turiniu – tuo, ko reikalauja Dievo įsakymas.

Jėzaus palyginimo akcentas yra toks: jei žmogus turi meilės, meilė jo širdyje pasakys, kas yra jo artimas. Jei neklausoma artimo meilės įsakymo, vadinasi, paprasčiausiai stokojama meilės. Visa gyvybė kyla iš meilės. Tai yra pamatinis Įstatymas visose kūrinių srityse. Tai reiškia, kad pasaulis ne atsitiktinumo padarinys, bet Dievo meilės kūrinys. Tas pats pamatinis Įstatymas galioja ir žmogui. Veikli meilė kuria gyvenimą. Per meilę žmogus dalyvauja amžinajame dieviškajame gyvenime.

Jėzaus palyginimas maldingiems klausytojams galėjo kelti susierzinimą, nes pasakojama apie kunigą ir levitą, praėjusius pro mirtinai sužeistą žmogų ir jam nepadėjusius. Žinoma, galima juos teisinti apeiginio švarumo nuostatomis, tačiau toks argumentas tik paviršutiniškai atpalaiduoja nuo atsakomybės. Jėzus tarsi pakabina įspėjimo užrašą mūsų kelyje iš bažnyčios ir į bažnyčią. Tiek kunigas, tiek levitas nebuvo paskendę apmąstymuose, kad negalėtų matyti nelaimingo keleivio. Grįždami iš pamaldų matė nelaimėlį ir praėjo pro šalį. Ar jie nesuvokė, kad Judėjos dykumos pakelėje gulintis žmogus nesulaukęs pagalbos numirs? Tame nuošaliame kelyje jie taip pat negalėjo tikėtis, kad kas nors kitas eis pro šalį ir suteiks pagalbą. Kodėl jie praėjo pro šalį? Gal bijojo susidūrimų su plėšikais? Gal vengė nemalonumų? Jėzus specialiai papasakojo šią istoriją polemiskai ir tendencingai. Jis siekė atvaizduoti, kad būtent tie žmonės, kurie gyvena maldos gyvenimą, patenka į pavojų pamesti iš akiračio artimo žmogaus vargus. Maldingųjų žmonių neįsitraukimas artimui ypač skaudus ir krinta į akis. Jėzus maldingiesiems kelia užduotį pirmiausia atsigręžti į savo artimą, veikliai suteikti pagalbą. Kas ateina nuo Dievo, yra siunčiamas pas žmones.

Jėzus kiaurai mato mūsų polinkius. Mums todėl taip sunku nusakyti, kas yra artimas, kadangi siekiame kuo labiau apriboti tą „artimųjų“ ratą. Mums patogiau, kad būtų kuo mažiau artimųjų, kad meilė nebūtų bekrasė, kad žmogiškomis jėgomis būtų įmanoma įgyvendinti jos reikalavimus. Kiekvienam potencialiam „artimui“ įteikiame anketą su gausybe klausimų, pagal kuriuos įtraukiame jį (arba neįtraukiame) į sąrašą. Tačiau Jėzus sudrasko mūsų galvose glūdinčias anketas. Jis visai kitaip perverčia klausimą. Ne kitas žmogus yra (galbūt) artimas – tu esi artimas ir turi, kaip toks, veikti jo atžvilgiu. Tokiu požiūriu mūsų galvose išsprogdinamas apribotas artimųjų ratas. Aš ir tu esame „artimi“ visiems žmonėms, kuriuos kažkokiu būdu sutinkame gyvenimo kelyje. Taip žvilgsnis nukreipiamas nuo abejotino meilės objekto į tikrą meilės subjektą. Toks požiūrio pakeitimas mūsų dienomis reiškia naują problematiką. Krikščionys susiduria su vis didesne artimųjų minia. Šiandienos susisiekimą ir komunikavimą priemonės leidžia susidurti su milijonų žmonių visuose žemynuose vargais. Tai meilės veikimo pareigą daro sunkesnę ir, atrodo, neįmanomą. Tačiau sutelkus jėgas įmanu patenkinti svarbiausius žmonijos poreikius. Ir samarietis suteikė protingai ribotą, tačiau pakankamą pagalbą. Jis padėjo tiek, kad nelaimingasis galėtų atsistoti ant savo kojų. Evangelija baigiasi paraginimu: „Eik, ir tu taip daryk.“

ISPĖJIMAS MORTAI

16 eilinis sekmadienis (C)

Pr 18, 1–10; *Kol* 1, 24–28; *Lk* 10, 38–42

Dvi moterys, dvi seserys – o koks skirtingas jų būdas! Nors galima numanyti, kad ten pat gyveno ir brolis Lozorius, tačiau akivaizdžiai tuose namuose šeiminkauja Morta. Ji apdairi, energinga, praktiška, imasi visų Jėzaus viešnagės rūpesčių. Jos sesuo Marija, tikėtina, jaunesnioji, tyliai sėdi prie Jėzaus kojų ir įdėmiai klausosi jo žodžių. Visiškai atsidavusi Jėzaus žodžiui ji klausosi aktyviai, o širdis vedina troškimo.

Bažnyčia nuo senų laikų šių dviejų moterų laikysenoje išvelgė būdingus krikščionių laikysenos Jėzaus akivaizdoje pavyzdžius. Abi jos veikia iš meilės Jėzui. Jono Evangelijoje liudijama, kad ir Jėzus savo ruožtu mylėjo Mortą, jos seserį ir Lozorijų. Šiuos keturis žmones siejo gili draugystė. Keliaudamas Jėzus dažnai mėgdavo sustoti jų namuose atsikvėpti. Čia jis jautėsi esąs suprastas ir laukiamas. Žmogiškajai Jėzaus širdžiai buvo gera turėti tokius svetingus namus, tarsi tėviškę. Jėzus priėmė šiuos tris skirtingus žmones tokius, kokie jie buvo, netempdamas ant savo kurpalio.

Jėzus skelbė ne bendrą teoriją, giliaprasmių tiesų arba sunkių reikalavimų rinkinį, bet naujovišką gyvenseną, kurios neįmanoma aprašyti įsakymais ar draudimais. Būtent šią gyvenseną mes, krikščionys, esame beveik praradę. Mes nesiklausome Jėzaus žodžių su išganymo troškuliu. O toks klausymasis daro mus Jėzaus mokiniais.

Jei skaitydami Evangeliją išgyvename vidinę prieštarą, tai gali būti ženklas, jog Viešpats per tai atskleidžia savo žinią. Mes irgi Mortos pavyzdžiu esame linkę blaškytis ir skubėti. Mortos priekaištas savotiškai teisėtas. Jėzus taip pat iš dalies kaltas dėl pasyvios Marijos laikysenos, jos atsipalaidavimo nuo darbo. Jėzus nieko nesako ir neduoda pastabos Marijai, nors mato, kaip Morta viena vargsta. Jis nesiuočia Marijos į virtuvę. Nors Jėzus yra svečias, tačiau būdamas namų draugas ir turėdamas didžiulį autoritetą jis galėtų padaryti tvarką. O gal Morta net pavydžiai nuogaustauja, kad Marija gali nutylėti specialiai Mortai skirtą gestą ar žodį. Todėl Morta kreipiasi tiesiai į Jėzų. Tačiau į jos priekaištą atsakoma kitu priekaištu. Dukart pakartotas kreipinys: „Morta, Morta“, leidžia mums įsivaizduoti tarsi pamokyti iškeltą Jėzaus smilų. Jėzaus pamokymas geranoriškas, tačiau vienaprasmiš ir aiškus.

Rūpinimasi dėl daugelio dalykų Jėzus priešpriešina tam vieninteliam būtinam dalykui. Morta juk rūpinasi ne vien tuo, kaip geriau aptarnauti Jėzų: ji nerimauja ir pavyduliuoja, kad seseriai lengviau ir geriau; Morta taip pat norėtų būti arti Jėzaus. Atrodo, tarsi Jėzus būtų suteikęs pirmenybę Marijai ir jam patinka, kad ji sėdi prie jo kojų ir klausosi jo žodžių. Visa tai kelia Mortos širdyje sumaištį. Jeigu jai netrukdytų pavydas, akies krašteliu žvilgčiojant į palaimingą sesers būseną, Morta taip pat virtuvėje galėtų išlaikyti širdies ramybę, susikaupti ir daryti visa, kas reikia.

Iš tikrųjų tas vienintelis būtinas dalykas yra rūpintis dėl išganymo. Mes, krikščionys, tai nepakankamai suvokiame ir vertiname: ar tikrai įvertiname Dievo žodžio išganingąją galią? Išganymas mums ateina būtent per Jėzaus žodį. Jei su tikėjimu klausomės žodžio ir esame pasirengę jį įgyvendinti, jis apima visą mūsų esybę. Dievo akivaizdoje tampame pilnatviški ir darome tai, kas tinkama.

Jėzus sakydamas, kad Marija pasirinko geresnę dalį, turi omenyje, jog Marija pasirinko teisingą gyvenseną. Tai nėra neveiklus atsiribojimas, o veikiau uolus ir paklusnus Dievo žodžio klausymas. Tokios laikysenos turime laikytis visuomet, net aktyviausiai užsiimdami išorine veikla. Kita vertus, Mortos gyvensena nėra gera, nes ją skaldo ir plėšo daugelis minčių bei aistrų, todėl ji neįstengia klausytis Dievo žodžio.

Jėzus užtaria Mariją, nes jos laikysena atskleidžia Jėzaus išganymo kelią. Dievas neatima iš Marijos jos gyvensenos, priešingai – jis apdovanoja ją amžinu džiaugsmu bei išganymu: palaiminti klausantys Dievo žodžio ir jį vykdytys.

Nuostabu, kaip Jėzus iš įprastinių gyvenimo situacijų moka atskleisti jose glūdinčią gelmę ir tolimą perspektyvą. Iš dviejų moterų elgsenos atskleidžia krikščioniškos gyvensenos ir išganymo kelio išvalgą. Kritikuotina ne tai, kad Morta iš meilės Jėzui nori kuo geriausiai šeiminkauti ir aptarnauti, bet kad ji savo darbą taip sureikšmina. Drauge ji nesuvokia giliausios tos valandos prasmės. Jėzaus žodis yra svarbesnis maistas už visus Mortos paruoštus patiekalus. Žodis yra vienintelis Jėzaus mokinių valgis.

DIEVAS NEDELSIA

17 eilinis sekmadienis (C)

Pr 18, 20–32; Kol 2, 12–14; Lk 11, 1–13

Evangelijoje Jėzus pateikia įtaigų pamokymą apie maldą. Žmonės, kartais įsivaizduoja maldą tik kaip labai sudėtingą ir pakylėtą dvasinę veiklą. Jaučiame savo negebėjimą susitikti su mums nesuvokiamu Dievu ir rasti tinkamus žodžius pokalbiui; rūpinamės ne tiek tuo, kad būtume išklaudyti, stengiamės jam patikti. Esame išmokę maldų formuluotes, kurios kartais padeda, o kartais net trukdo užmegzti širdies pokalbį su Dievu. Gyvenime būna laikotarpiai, kai anksčiau išmoktos maldos ima nebeatitikti dvasinės būsenos, panašiai išaugame savo drabužius. Tuomet nebegalime melstis kaip anksčiau, ir mums ima atrodyti, jog apskritai nebeįstengiamės melstis. Dvasinis augimas, gilesnis pažinimas ar išgyvenama kančia sprogdina iš vidaus anksčiau įprastą maldos praktiką. Tuomet suvokiame Jėzaus mokinių prašymą: „Viešpatie, išmokyk mus melstis.“

Į mokinių prašymą Jėzus atsiliepė išmokydamas „Tėve mūsų“. Kiek neįprastai skamba Luko evangelijoje pateikta šios maldos forma, skirtinga nuo daugeliui vaikystėje išmoktos formos pagal Mato evangeliją. Neturime stenografuoto teksto, kaip iš tikrųjų tą maldą sakė Jėzus. Jis norėjo mums duoti ne tikslią maldos formulę, bet pavyzdį: „melskitės šitaip“. Šios maldos forma yra paprasta ir tiesioginė, be papuošimų ir pagražinimų. Turinyje išskleidžiami didieji Jėzaus mokinių siekiai: šlovinti Dievą, trokšti jo karalystės. Neužmiršti ir žmogiškieji poreikiai: kasdienė duona, nuodėmių atleidimas ir prašymas apsaugoti nuo gundymų.

Virtinė paraginimų Jėzus drąsina mus nesidrovėti prašymo maldos. Jėzus, panašiai kaip to laiko žydai, vengia tarti Dievo vardą. Dievo veikimas lieka paslėptas, viskas įvyksta tarsi savaime. Beldžiančiam Dievas atidarys, tačiau jis nematys atidarančiojo rankos. Pasak Jėzaus, kiekvienas prašantysis gauna. Prašymo malda išklausa kiekvienu atveju ir kiekvieną kartą. Dievas suteikia tai, ko mums reikia ir kas mums yra gera. Jis interpretuoja mūsų maldas pagal mūsų išganymo reikalą. Turime neprisiršti prie pažodinių prašymo maldų formuluočių: dažnai prašome nesuvokdami, kas iš tikrųjų mums naudinga. Geras tėvas neduos mažam vaikui aštriai išgalšto peilio, nors tas ir labai viliojančiai blizga. Taigi turime priimti kiekvieną Dievo atsakymą į prašymo maldą kaip išklausimą, nors mums taip ir neatrodytų. Joks tėvas nesišaipto iš savo alkano sūnaus, pakišdamas jam akmenį vietoj duonos. Dangiškasis Tėvas taip pat taip nesielgia.

Jėzus savo palyginime kalba apie Dievą kaip apie bičiulį. Jis yra tas, kuris mums nori gero, pas kurį galime ateiti, kuris mums kiekvienu atveju padės. Jėzus taip pat žino žmonių patirtis bei nuogąstavimus. Palyginime vaizduojamas bičiulis nėra linkęs akimirksniu išpildyti prašymą, jis atsikalbinėja ir apskritai neatrodo labai patikimas. Iš tikrųjų mes stengiamės neprileisti minties, kad kartais galvojame panašiai apie Dievą: jis mums atrodo panašus į draugą, kuris ne visuomet išklauso, daro kaip jam patogiau, nėra linkęs tuoj pat viską mesti ir eiti pagalbon. Tiesa, savo vidine cenzūra mes draudžiame sau taip mąstyti.

Tačiau Jėzus perpranta mus ir palyginime atvirai išsako tą klaidingą įsivaizdavimą. Palyginimu jis tarsi klausia: ar tikras draugas gali taip elgtis? Tai klausimas, koks kiekvieno iš mūsų asmeninio santykio su Dievu patyrimas. Iš tikrųjų toks nerangumas ar atsisakymas patarnauti būtų negirdėtas nusižengimas Rytų kultūroje puoselėjamam svetingumui ir pasirengimui padėti. Jėzus palyginimu nori pasakyti: žmonės taip nesielgia. Nejaugi taip galėtų elgtis Dievas? Net jei bičiuliui ateitų tokios nenorios mintys, jis jas atmestų ir duotų prašytojui visa, ko anas pageidauja. Draugas, kurio prašoma, savo delsimą įvykdyti prašymą grindžia tuo, kad yra vidurnaktis, netinkamas metas: iš miego pažadinti vaikai išsigandę nebeužmigs, bus sutrikdytas nakties poilsis. Tačiau Dievui juk tokios priežastys negalioja. Jam niekuomet nėra netinkamo laiko, jam niekas netrukdo. Taigi mūsų įsivaizdavimai apie delsiantį atsiliepti Dievą yra klaidingi. Dievas mus tikrai išklauso, kai juo pasitikėdami prašome.

Šventoji Gertrūda taip nusako maldos galią: ji pripildo kartėlio kupiną širdį saldybės, liūdną širdį padaro džiugią, vargingą paverčia turtinga, kvailą – išmintinga, baikščią – drąsia, silpną – stipria, o aklą – reginčią. Malda atveda didį Dievą į mažą širdį; alkaną sielą ji veda aukštyn pas Dievą, gyvąjį šaltinį. Šią vidujai atnaujinančią ir stipriinančią maldos galią pastebėjo ir mokiniai, kai Jėzus grįžo po maldos. Neturėtume įsivaizduoti, kad Jėzus buvo nuolat toks pat – ramus, nesikeičiančios nuotaikos ir neveikiamas išorinių įvykių. Jis taip pat išgyvendavo nuovargį, baimę, nekantrumą, ypač sutikdamas žmones, ieškojusius vien savo naudos. Tokiomis situacijomis jis eidavo į vienumą, kad Dievas jį vėl pripildytų jėgų.

AMŽINYBĖS TURTAI

18 eilinis sekmadienis (C)

Koh 1, 2, 2, 21–23; Kol 3, 1–5, 9–11; Lk 12, 13–21

Jėzaus laikais buvo įprasta kreiptis į rabiną ne tik religiniais, bet ir teisiniais reikalais. Tačiau Jėzus nėra linkęs imtis teisėjo vaidmens. Jis nemano, jog jam tinka spręsti palikimo klausimus. Nors į jį kreipęsis žmogus prašo autoritetingos pagalbos, Jėzus galiausiai atmeta jo prašymą dalyvauti palikimo dalybose. Joks žmogus, taip pat Žmogaus Sūnus nėra teisėjas vien savo galia, paties prisiimtais valdžios įgaliojimais. Kiekvienas teisėjas turi būti deleguojamas. Gali teisti tik tas, kurį Dievas paskyrė teisėju. Pasaulietinių teisinių pretenzijų įgyvendinimas nepriklauso Jėzaus misijai. Jėzaus Bažnyčia taip pat neturi imtis tokių užduočių ir leisti atitraukiama nuo savo tikrosios misijos. Kunigas nebūtinai turi būti visų dalykų ekspertas.

Jėzus permato prašančiojo ketinimus. Prašytojas skatinamas ne tiek troškimo įvykdyti teisingumą, kiek veikiau paprasto godumo. Jėzus kaip tik dėl to ir įspėja: tai yra iš anksto pasmerktas žlugti bandymas garantuoti gyvenimą. Gyvenimo saugumas anaiptol nepriklauso nuo turto dydžio. Žmogus kartais praranda pinigus, o gali atsitikti ir taip, kad dėl pinigų bus prarastas ir jų savininkas. Jėzus nenori dalyvauti tokiose užmačiose. Jis neatsisako padėti tikro skurdo, ligų ar bado varginamiems žmonėms. Tačiau nenori turėti reikalo su Mamona, pinigų skirstymu ar jų dauginimu. Jėzus nesako, kad pinigai yra savaime blogis, tačiau įspėja saugotis „bet kokio godumo“. Pasak apaštalo Pauliaus, „visų blogybių šaknis yra godulystė“ (1 Tim 6, 10).

Jėzus pasakoja gąsdinantį pavyzdį apie turtuolį, kurio turtas nuolat didėja. Šį žmogų vargina vienintelis rūpestis, kur sudėti visas gėrybes. Jam neateina į galvą mintis turto perteklių išdalyti vargšams. Jis verčiau linkęs statydintis naujus gražius klojimus. Kai viskas parengta, o derlius tvarkingai ir saugiai sukrautas, šis turtuolis patenkintas kalba pats su savimi. Jis myli tik save ir savo gyvenimą. Dabar jo būtis užtikrinta: atsargų pakaks daugeliui metų.

Čia įsikiša Dievas. Kaip turtuolis galėjo būti toks kvailas, kad neatsižvelgė į gyvybės ir mirties Viešpatį?! Jis turės palikti gėrybių prikimštus klojimus ir išeiti anapus. Kas paveldės jo sukauptą turtą? Pirmajame skaitinyje iš Koheleto knygos primenama, kad turtą dažnai paveldi jokio darbo neįdėjęs žmogus. Pasinaudojęs gėrybėmis jis taip pat gali būti Viešpaties pašauktas į amžinybę. Visa turtuolio gyvenimo programa pasirodo esanti klaidinga.

Visi žemiškieji turtai lieka žemėje. Turtai pasirodo esą patvaresni už jų laikiną savininką, pašauktą iškeliauti. Jis išeina iš gyvenimo nuogutėlis, koks atėjo. Visą gyvenimą rūpinęsis vien savimi žmogus stoja Dievo akivaizdon kaip visiškas elgeta. Veikiausiai todėl turtuolius apima negeras jausmas pamačius gatvėje elgetą. Tai jiems tarsi pranašystė: būsi toks, koks dabar yra šis elgeta. Paskubomis krapštomos monetos, norint kuo greičiau atsikratyti nemalonaus vaizdo.

Tačiau yra geresnė galimybė: tapti turtingu pas Viešpatį. Kaip tai įvykdoma? Visa tai, ką duodame nuoširdžiai kaip išmaldą ar suteikiame paramą, kuo pasidalijame pagelbėdami kitam, nebūna prarasta. Taip turtėjame Dievo karalystėje. Vargšų rankos yra Dievo taupomoji kasa, kurioje kaupiami tūkstantiniai procentai. Dosniam sėjėjui žadama gausi pjūtis. Keliaudami į amžinybę drauge su savimi pasiimsime visus gerus darbus. Juk Šventajame Rašte rašoma, kad mūsų gerieji darbai mus lydi. Su tokia palyda galėsime stoti Dievo akivaizdoje kaip garbingi ir turtingi žmonės. Kas nori garantuoti savo būtį, apsisaugodamas nuo krizių ar mirties pavojaus, gali padaryti tai tik pas gyvenimo, mirties ir visų žemiškųjų turtų Viešpatį.

Apaštalas Paulius šiandienos skaitinyje ragina kreipti žvilgsnį aukštyn: „Rūpinkitės tuo, kas aukštybėse, o ne tuo, kas žemėje.“ Ragindamas kreipti žvilgsnį į aukštesnius dalykus apaštalas neniekina žemiškųjų reikalų. Neturime jų apleisti, reikia tik žvelgti į žemiškuosius dalykus amžinybės šviesoje. Taip įgyjame naują perspektyvą ir vertinimo mastą. Krikščionis atlieka paprastus darbus ir vykdo kasdienes įsipareigojimus nauju būdu. Duoti tampa svarbiau negu gauti, tarnauti – svarbiau negu viešpatauti, atleisti – svarbiau negu atmokėti tuo pačiu.

Kreipdamas žvilgsnį aukštyn žmogus tarsi širdimi jauga į Dievo rytojų ir amžinybę. Prancūzų rašytojas Viktoras Hugo pasakoja apie gatve einančią senyvą moterį. Ji išauklėjo vaikus, bet už tai pelnė tik nedėkingumą, visą gyvenimą dirbo, tačiau gyvena skurde, ji mylėjo, tačiau liko vieniša. Nepaisant visų nesėkmių, ši moteris laisva nuo bet kokios neapykantos ir kuo galėdama visiems padeda. Eidama keliu ji išsako neužgesintą viltį: „Rytojus turi būti.“

Telšių vyskupo ganytojiškasis paraginimas vyskupijos tikintiesiems dalyvauti 2007 m. Žemaičių Kalvarijos atlaiduose

Mieli Broliai ir Seserys – Žemaičių Žemės Tikintieji!

Vėl prabėgo metai ir vėl kviečiu Jus į Žemaičių Kalvarijos didžiuosius atlaidus liepos 1–12 d.!

Šiais metais šie atlaidai turėtų būti ypatingi, nes tai pirmieji didieji metiniai atlaidai po praėjusių metų spalio 8-osios šventės, kai, Jums gausiai susirinkus, popiežiaus Benedikto XVI pašventintomis karūnomis ir jo įgalioti vainikavome Žemaičių Kalvarijos stebuklingąjį Dievo Motinos paveikslą Krikščioniškų Šeimų Karalienės vardu. Visi trokštame, kad mūsų šeimos būtų šviesios, laimingos, stabilios. Trokštame, kad jose žydėtų meilė – Dievui ir vieni kitiems, kad jose būtų išsaugota tai, kas buvo pažadėta prie Dievo altoriaus – tarpusavio ištikimybė ir rūpinimasis vieni kitais iki paskutinės gyvenimo šioje žemėje dienos. Trokštame, kad gražios stabilios gimtosios šeimos tikėjimo šviesa ir meilės šiluma, jos pajautimas, jos prisiminimas būtų jaunajai mūsų Tėvynės vaikų kartai ta tikroji kelrodė žvaigždė, neleidžianti pasiklysti gyvenimo kryžkelėse, neleidžianti pražudyti savo žemiškojo ir amžinojo gyvenimo laimės.

Marija – Krikščioniškųjų šeimų Karalienė, realizuojant šeimos troškimus, yra geriausia Mokytoja, Padėjėja, Vadovė ir Užtarėja pas Dievą. Ji nori mums padėti. Ji kviečia mus su ja susitikti Žemaičių Kalvarijos Krikščioniškų šeimų Karalienės namuose, jos šventovėje.

Kasmet su virpuliu širdyje ir džiaugsmo ašaromis akyse žvelgiu į jaunas šeimas, tėčius su mažamečiais vaikais ant pečių, mamas, už rankos vedančias didesnius vaikus Žemaičių Kalvarijos Kryžiaus kelio kalnų takais ir takeliais. Iš visos širdies tada meldžiu toms šeimoms, jų vaikams stiprybės, kai ateities gyvenime pasitaikys neišvengiamos sunkumų ir išbandymų valandos, kad tuomet prisimintų tą meilės ir sunkumų kelią, kuriuo ėjo Marijos Sūnus Jėzus Kristus, norėdamas mus visus po visų sunkumų ir išbandymų matyti amžinai laimingus didžiojoje Dievo vaikų šeimoje. Taigi kviečiu šeimas, ypač jaunas, gausiai lankyti šią Marijos Šeimų Karalienės ir jos dieviškojo Sūnaus šventovę ir augti tikėjimu ir tikra meile. Kviečiu visus atvykti pas Krikščioniškųjų šeimų Karalienę ir jos globai ir užtarimui pavesti ne tik savo, bet ir savo vaikų bei vaikaičių, artimųjų ir pažįstamų šeimas.

Šiomet atlaidų metu turėsime ir komplikacijų, nes tuo metu, ypač savaitgalį, liepos 6–8 d., Vilniuje vyks Respublikinė dainų šventė, dauguma jos dalyvių – mū-

sų Lietuvos bažnyčių chorų giesmininkai. Taigi nedidelė dalis mūsų šaunių giesmininkų galės atvykti į atlaidus ir mūsų visų vardu giesme melsti mūsų šeimoms malonių. Todėl visi pasiruoškime sutartinai ir drąsiai giedoti tiek šv. Mišių, tiek ir Kryžiaus kelio procesijos metu. Visų tų parapijų chorai, kurie nevyks į dainų šventę Vilniuje, savo dekanatui paskirtą dieną tesuvažiuoja į Žemaičių Kalvariją ir, vieno stipresnio choro vadovaujami, teįsijungia į bendrą giedojimą per Sumą ir Kryžiaus kelią. Kad visi galėtų giedoti kartu per Sumą, giedokime tas giesmes, kurias išmokome ir giedojome prieš dvejus metus Eucharistinio kongreso Švėkšnoje pagrindinių Mišių metu. Prašome klebonus ir parapijų vargonininkus pasirūpinti, kad iš visų parapijų atvykstantys maldininkai turėtų su savimi tų giesmių bent žodžius, dar geriau – ir gaidas. Te nuo žemaičių giesmės suvirpa ne tik Žemaičių žemė, bet ir aukštasis Dangus.

Tačiau toli gražu ne visi pajėgs atvykti atlaidų dienomis į mums visiems brangią šventovę: kam senatvė, kam sušlubavusi sveikata, kam ligonio slaugymas, mažų kūdikių priežiūra tai sutrukdytų. Visus, taip pat ir rimtų priežasčių sutrukdytus, kviečiame per visas Žemaičių Kalvarijos atlaidų dienas dvasiskai kasdien lankyti šią šventovę. Parapijų bažnyčiose, kaimų bendruomenės susibūrimuose, šeimų būreliuose namie ar net individualiai kalbėkime Kristaus Kraujo litaniją. Liepos mėnesį pamaldūs katalikai visame pasaulyje skiria už mus kryžiaus kelyje išlietam Švč. Jėzaus Kraujui atminti ir tuo Krauju išreikštai Jėzaus meilei mums, nusidėjėliams, apmąstyti. Dvasia jungdamiesi su maldininkais, Žemaičių Kalvarijoje apvaikštančiais Marijos Sūnaus kryžiaus kelią, kasdien kalbėkime Kristaus Kraujo litaniją, o pasibaigus Žemaičių Kalvarijos atlaidams, iki liepos mėnesio pabaigos tą litaniją kalbėkime už kunigus, kurie tuo metu atliks metines rekolekcijas, bei melskime naujų pašaukimų į kunigystę, nes tuo metu gavę brandos atestatus mūsų jaunuoliai spręs, kokį gyvenimo kelią pasirinkti. Prašykime, kad Viešpatys pašauktų kuo daugiau kilniai kunigystei ir kad pajutę šį Viešpaties pašaukimą būtų drąsūs, nepasiduotų pasaulio dvasios žmonių, net savo artimųjų ar draugų atkalbinėjimams, kad tame pašaukime surastų savo gyvenimo laimę, prasmę ir džiaugsmą.

Tomis pačiomis intencijomis bent kartą liepos 1–12 d., t. y. Žemaičių Kalvarijos atlaidų metu, parapijų bažnyčiose, kaimų ar gatvių bendruomenėse, šeimų ir artimųjų būreliuose namie giedokime Žemaičių Kalvarijos kalnus, ypač su tais, kurie negalės į Kalvariją nukeliauti.

Tomis dienomis, kai mūsų vyskupijos žmonių širdys bus nukreiptos į Viešpaties kryžiaus kelio apmąstymą, savo dėmesį nukreipkime į savo gyvenamąją aplinką, į ten sodybose, pakelėse, palaukėse bei miškų

laukymėse stovinčius kryžius, koplytėles. Kiek jų yra apleistų, užmirštų! Prieš 20 metų, Atgimimo laikais, juos statėme, remontavome, dažėme o vėliau užmiršome. Jie prašyte prašosi mūsų dėmesio, mūsų rūpinimosi jų remontu, atnaujinimu. Tegul nuo šių metų Žemaičių Kalvarijos atlydų iki Visų Šventųjų šventės visoje vyskupijoje vyksta kryžių, koplytėlių atnaujinimo, remonto ir sunykusių vietoje naujų statymo vėjus. Tai bus mūsų atsiliepiančios meilės į kryžiumi mums parodytą Viešpaties meilę ženklas.

Praėjusių metų lapkričio pabaigoje minėjome Kęstaičių bažnyčios gynimo – garsiųjų Kęstaičių skerdynių 120 metų jubiliejų. Tą sukaktį minint, buvo aptvarkyta Kęstaičių bažnyčios aplinka, pastatyta meniška rodyklė, Alsėdžių parapija pastatė kryžių. Tą jubiliejų minėdami pakvietėme ir kitas parapijas mūsų protėvių ginant bažnyčią išlietu krauju aplaistytoje vietoje pastatyti po kryžių, kad toje visiems brangoje vietoje išaugtų kryžių kalnelis. Maldininkus, vykstančius į Žemaičių Kalvariją ar grįžtančius iš jos, kviečiu aplankyti šią vietą bei pasimelsti, kad protėvių pralietas už šventąjį tikėjimą kraujas būtų tvirto ir šviesaus tikėjimo sėkla mūsų, ypač jaunosios kartos, sielose.

Atlydų išvakarėse, t. y. liepos 1 dieną, mūsų jaunimas dalyvaus Lietuvos katalikiškojo jaunimo dienoje Klaipėdoje. Todėl šiomet liepos 1 d. 16 val. į šv. Mišias Panų kalne kviečiame Marijos legiono nares ir narius bei visas katalikes moteris, po tų Mišių, kas pajėgsite, pėsčiomis, procesijos būdu keliaukite į Žemaičių Kalvariją, kur 19 val. bus atlydų pradžios mišparai ir po jų Eucharistinė procesija apie baziliką.

Visą atlydų tvarkaraštį, dienų intencijas, pamaldų tvarką Jums paskelbs Jūsų klebonai. Apie tai skelbimai bus iškabinti bažnyčių skelbimų lentose, paskelbti rajoniniuose bei katalikiškuose laikraščiuose.

Krikščioniškų Šeimų Karalienė visų jūsų laukia savo šventovėje!

Jonas Boruta SJ
Jūsų vyskupas

DIDŽIŲJŲ ŽEMAIČIŲ KALVARIJOS ATLYDŲ PROGRAMA

LIEPOS 1–12 d.

Liepos 1 d. (sekmadienis). Atlydų išvakarės 16 val. šv. Mišios Panų kalne. Į šv. Mišias renkasi Marijos legiono legionieriai. Po šv. Mišių maldinga eisena į Žemaičių Kalvariją. 19 val. – Mišparai Bazilikoje; po jų – Eucharistinė procesija aplink Baziliką.

Liepos 2 d. (pirmadienis). Žemdirbių ir ūkininkų diena 12 val. Suma (J. E. Kaišiadorių vyskupas Juozas Matulaitis). Telšių dekanatas.

Liepos 3 d. (antradienis). Maldos už ligonius ir įvairias priklausomybes turinčius žmones diena 12 val. Suma (J. E. Vilniaus vyskupas augziliaras Juozas Tunaitis). Akmenės dekanatas.

Liepos 4 d. (trečiadienis). Kunigų ir ministrantų diena 12 val. Suma (J. E. Panevėžio vyskupas emeritas Juozas Preikšas). Mažeikių dekanatas.

Liepos 5 d. (ketvirtadienis). Tikybos mokytojų ir katechetų diena 12 val. Suma (J. E. Vilkaviškio vyskupas Rimantas Norvila). Palangos dekanatas.

Liepos 6 d. (penktadienis). Maldos už parapijas ir parapienes bendruomenes diena 12 val. Suma (J. E. Panevėžio vyskupas Jonas Kauneckas). Tauragės dekanatas.

Liepos 7 d. (šeštadienis). Medikų ir šeimos centrų diena 12 val. Suma (J. E. Vilniaus arkivyskupas kardinolas Audrys Juozas Bačkis). Plungės dekanatas. Šios dienos vakaras skirtas jaunimui – 19 val. šv. Mišios, po jų – Kalnai.

Liepos 8 d. (sekmadienis). Didžioji Kalvarija – Šeimų diena 12 val. Suma (J. E. Kauno arkivyskupas Sigitas Tamkevičius SJ). Klaipėdos dekanatas. (Sumos metu gieda Klaipėdos, Kretingos, Telšių, Palangos, Gargždų parapijų chorai.)

Liepos 9 d. (pirmadienis). Caritas ir katalikiškų organizacijų diena 12 val. Suma (J. E. Šiaulių vyskupas Eugenijus Bartulis). Šilutės dekanatas.

Liepos 10 d. (antradienis). Išėivių iš Lietuvos diena 12 val. Suma (J. E. Vilkaviškio vyskupas emeritas Juozas Žemaitis MIC). Skuodo dekanatas.

Liepos 11 d. (trečiadienis). Lietuvos kunigų seminarijų ir vienuolių diena 12 val. Suma (J. E. Telšių vyskupas Jonas Boruta SJ). Šilalės dekanatas.

Liepos 12 d. (ketvirtadienis). Žemaičių Kalvarijos parapijos diena
12 val. Suma (J. E. Telšių vyskupas Jonas Boruta SJ).

PAMALDOS KIEKVIENĄ ATLAIDŲ DIENA

7 val. J. E. Telšių vyskupas Jonas Boruta SJ Kęstaičiuose išlydi piligrimus į Žemaičių Kalvariją
7 val. Liturginių valandų Rytmetinė Žemaičių Kalvarijos Bazilikoje
8 val. šv. Mišios
10 val. šv. Mišios
12 val. Suma, po jos iškilminga pagrindinė procesija į Kryžiaus Kelio kalnus
19 val. Vakarinės šv. Mišios
Paskutinę atleidų dieną 19 val. šv. Mišių Bazilikoje nebus

SVARBI INFORMACIJA

Maldininkai, atvykstantys į Žemaičių Kalvarijos Šventovę, gali laimėti atlaidus įprastomis sąlygomis (būtent atlikę išpažintį, priėmę Eucharistinę Komuniją bei pasimeldę popiežiaus intencija, sukalbėję vienerius poterių ir atsisakę prisirišimo prie bet kokios, nors ir lengvos, nuodėmės). Visuotinius atlaidus galima gauti Žemaičių Kalvarijoje pamaldžiai dalyvaujant kokiose nors šventose apeigose ar bent viešai sukalbant Viešpaties maldą ir Tikėjimo išpažinimą:

1. per kiekvienais metais liepos 2–12 d. vykstančių Didžiųjų atleidų iškilme;
2. per šventųjų apaštalų Petro ir Pauliaus iškilme;
3. per Bazilikos vardo (titulo) iškilme (gegužės 31 d.);
4. kiekvieno mėnesio 2 d.;
5. vieną kartą per metus kiekvieno tikinčiojo laisvai pasirinktą dieną;
6. tiek kartų, kiek būryje keliaujama pasimelsti į Žemaičių Kalvariją.

Kitais atvejais galima laimėti tik dalinius atlaidus.

Kasmėnesinių atleidų metu šv. Mišios aukojamos 9, 10, 12 val. Kiekvieną šeštadienį 12 val. aukojamos šv. Mišios už krikščioniškas šeimas.

Tikintieji meldžiasi lankydami Kryžiaus kelio koplyčias, o sunkiai vaikstantys ar dėl kitų priežasčių negalintys dalyvauti procesijoje, Kristaus kančią apmąsto Bazilikoje viduje giedodami Kalnus.

Žemaičių Kalvarijos Šventovė,
Žemaičių Kalvarija,
Vienuolyno g. 1, Plungės raj.
Atsisk. sąsk. LT 454010042800343788.
Telefonas pasiteirauti: 8 44843088.

DVASININKIJOS KONGREGACIJA

Laiškas Pasaulinės maldos už kunigų šventėjomą dienos proga (2007 m. birželio 15 d.)

„Kunigas, maitinamas Dievo žodžio, yra visuotinis Kristus gailestingosios meilės liudytojas.“

Brangūs bičiuliai kunigai,

Pasaulinė maldos už kunigų šventėjomą diena, švęsimą per artejančią Švč. Jėzaus Širdies iškilme, teikia progą kartu apmąstyti mūsų kunigiškosios tarnybos dovaną, pasidalyti savo pastoraciniu rūpinimusi visais tikinčiaisiais bei visa žmonija ir pirmiausia Dievo tautos dalimi, patikėta jūsų atitinkamiems ordinarams, kurių jūs esate brangiausi bendradarbiai.

Šiais metais pasiūlyta tema „Kunigas, maitinamas Dievo žodžio, yra visuotinis Kristus gailestingosios meilės liudytojas“ dera su nesenu Benedikto XVI mokymu ir ypač posinodiniu apaštališkuoju paraginiu *Sacramentum caritatis* (2007 m. vasario 22 d.).

Šventasis Tėvas ten rašo: „Meilės, kurią švenčiame sakramente, negalime pasilaikyti sau. Savo prigimtimi ji reikalauja būti perteikiama visiems. Tai, ko pasauliui reikia, yra Dievo meilė, pasauliui reikia susitikti su Kristumi ir jį įtikėti. Todėl Eucharistija yra ne tik Bažnyčios gyvenimo versmė bei viršūnė, bet ir jos misija: *Autentiškai eucharistinė Bažnyčia yra misijinė Bažnyčia (Propositio 42)“* (84).

1. Dievo žmogus – misijos žmogus

Nešti Dievą žmonijai – štai esminė kunigo misija. Šventasis tarnautojas įgalintas vykdyti šią misiją, nes, pasirinktas Dievo, gyvena su Dievu ir Dievui.

Per Lotynų Amerikos ir Karibų vyskupų konferencijų penktosios generalinės konferencijos tema: *Jėzaus Kristus mokiniai ir misionieriai, idant mūsų tautos turėtų gyvenimą jame atidarymą* (2007 05 13), kreipdamasis į kunigus, Šventasis Tėvas pasakė: „Pirmieji mokinystės ir misijos skatintojai yra tie, kurie pašaukti būti kartu su Jėzumi ir būti siunčiami skelbti žodžio (plg. *Mk 3, 14*)... Kunigas pirmiausia turi būti Dievo žmogus (plg. *1 Tim 6, 11*), tiesiogiai pažįstantis Dievą, artimai asmeniškai draugaujantis su Jėzumi ir besidalijantis su kitais tokiu kaip Kristus nusistatymu (plg. *Fil 2, 5*). Tik tada kunigas gebės vesti žmones pas Jėzumi Kristuje išikūnijusį Dievą bei atstovauti jo meilei“ (5; *L’Osservatore Romano* [English edition; ORE], 2007 05 16, p. 18).

Ši tiesa išreiškta kunigiškosios psalmės eilutėje, kadaise buvusioje priėmimo į dvasininkų luomą apeigų dalimi: „*Viešpatie, tu man skirtoji dalis ir mano taurė, mano likimas...*“ (Ps 16, 5). Iš Pakartoto įstatymo knygos (plg. 10, 9) žinome, kad, užėmus Pažadėtąją Žemę, kiekviena giminė – traukdama burtus – gavo savąją Šventosios Žemės dalį; taip išsipildė Abraomui duotas Dievo pažadas. Žemės dalies negavo vienintelė Levio giminė: jos paveldas buvo pats Dievas. Tokia ištara neabejotinai motyvuota praktinių sumetimų. Kunigai gyvena ne dirbdami žemę kaip kitos giminės, bet iš aukų. Tačiau tai, ką sako psalmininkas, žymi ir simbolizuoja kai ką gilesnio: tikrasis kunigiškojo gyvenimo pamatas, jo egzistencijos pagrindas, jo gyvenimo žemė yra pats Dievas. Bažnyčia tokioje Senojo Testamento interpretacijoje išvėlgė kunigiškosios misijos – sekimo apaštalais ir bendrystės su pačiu Kristumi reikšmę bei paaiškinimą.

Šiuo atžvilgiu Benediktas XVI pasakė: „Kunigas gali bei turi ir šiandien kartu su levitu sakyti: *Dominus pars hereditatis meae et calicis mei*. Mano žemės dalis, išorinis ir vidinis mano egzistencijos pamatas yra pats Dievas.“ „Toks kunigiškosios egzistencijos teocentrizmas tiesiog būtinas šiame funkcionalizmo paženklintame pasaulyje, kur visa paremta apskaičiuojamomis bei apčiuopiamomis pastangomis. Kunigas tikrai turi pažinti Dievą vidujai ir taip nešti jį žmonėms: tai pirmučiausia tarnystė, kurios reikia žmonijai“ (Kalėdinis kreipimasis į Romos kuriją, 2006 12 22; ORE, 2007 01 03, p. 6).

Jei kunigo gyvenime toks Dievo centriškumas išnyksta, griūva visas pastoracinės veiklos pagrindas ir pastoracijos turiniui bei prasmei gresia nuskepti aktyvizmo pertekliuje. Būtent tada gali kilti perdėtas bei klaidingas veiklumas. Jis neįstengtų pamainyti esmės ir tai būtų trypčiojimas vietoje. Tikrai išmokusieji „būti kartu su Kristumi“ yra tikrai pasirengę būti jo siunčiami autoritetingai „skelbti žodžio“ (plg. Mk 3, 14). Kristaus įtikinamo skelbimo paslaptis yra aistringa meilė Kristui. „Krikščioniškajam mokytojui prieš žodžio skelbimą būtina malda“, – sakė šv. Augustinas (plg. *De doctrina christiana*, 4, 15, 32: PL 37, 100), ragindamas iššventintuosius tarnautojus mokytis maldos Mokytojo mokykloje.

Švęsdama Švč. Jėzaus Širdies iškilnę, Bažnyčia kviečia visus tikinčiuosius tikėjimo žvilgsniu žiūrėti „*į tą, kuri perdūrė*“ (Jn 19, 37), ir į Kristaus Širdį, gyvą ir iškalbingą nenugalimos Dievo meilės ženklą bei neišsemiamą malonės versmę. Ji daro tai akindama kunigus kaip Kristaus Širdies turtų saugotojus bei dalytojus ieškoti šio ženklo savyje ir išlieti Kristaus gailestingąją meilę ant visų, ant kiekvieno.

Tikrai „Kristaus meilė“, pasak šv. Pauliaus, „valdomus“ (2 Kor 5, 14). Šv. Augustinas primena: „Jei myli Kristų, savo gailestingąją meilę aprėpk visą žemę, nes

Kristaus narių yra visoje žemėje“ (Pirmojo Jono laiško komentarai, 10, 5).

Štai kodėl kiekvienas kunigas turi išsiskirti misijine arba tikrai „katalikiška“ dvasia ir kreiptis į kiekvieną „iš naujo pradėdamas nuo Kristaus“, turėdamas priešais akis visa, kad pasakyta mūsų Gelbėtojo, „*kuris trokšta, kad visi žmonės būtų išganyti ir pasiektų tiesos pažinimą*“ (1 Tim 2, 4–6).

Kunigas pašauktas sutikti Kristų maldoje ir pažinti bei mylėti jį kryžiaus kelyje, tai yra veiklios, pasiaukojančios gailestingosios meilės kelias. Tikrai šiame kelyje patikrinamas jo meilės Dievui autentiškumas ir visiems atspindimas gailestingas Kristaus Veidas. Šv. Kirilas Aleksandrietis primena: „Šio paveiklo grožis suspindi mumyse, kurie esame Kristuje, kai savo veiksmais parodome, jog esame geri žmonės“ (*Tractatus ad Tiberium socioque, II, in divi Johannis Evangelium*).

2. Autentiškai liudyti Kristaus gailestingąją meilę visuomenėje

Kunigo su šventimais gaunama misija yra ne koks nors išorinis pridėtinis iššventinimo elementas, bet vidinė ir svarbiausia jo paskirtis: „iššventinama misijos vardan“ (Jonas Paulius II. Apaštališkasis paraginimas *Pastores dabo vobis*, 24). „Dievo meilė ir artimo meilė tarpusavyje susipynusios: mažiausiuosiuose sutinkame Jėzų, o Jėzuj – Dievą“, – rašo Šventasis Tėvas (Enciklika *Deus caritas est*, 15).

Eucharistijoje, kuri yra neįkainojamas Bažnyčios lobis, tapdami *amžinojo gyvenimo Duonos* dalytojais, esame ypatingu būdu kviečiami kontempliuoti Kristaus meilės slėpinio grožį bei gylį ir jo mylinčios Širdies aistrą išlieti ant visų be skirtumo žmonių, pirmiausia vargšų ir silpnųjų, ant pačių neturtingiausiųjų, kokie yra nusidėjėliai, nepaliaujamai, nuolankiai ir dažniau slapčia vykdydami gailestingosios meilės tarnystę.

Misijinis siekis yra sudėtinė kunigiškojo gyvenimo eucharistinės formos dalis. Šventasis Tėvas šiuo atžvilgiu rašo: „Pirma ir pagrindinė užduotis, išauganti iš mūsų švenčiamų slėpinių, tai liudyti savo gyvenimu. Stebėjimasis Dievo mums Kristuje dovanota dovana suteikia mūsų gyvenimui naujos dinamikos bei įpareigoja liudyti jo meilę. Tampame liudytojais, kai per mūsų poelgius, žodžius bei gyvenseną pasirodo ir pasireiškia Kitas“ (plg. Posinodinis apaštališkasis paraginimas *Sacramentum caritatis*, 85).

Kunigas pašauktas padaryti save „laužoma duona dėl pasaulio gyvybės“, tarnauti visiems visus „iki galo“ mylėjusio Kristaus meile: todėl Eucharistija kunigo gyvenime virsta tuo, ką ji žymi šventime. Kristaus auka yra nepaliaujamai iššūkį mums metantis bei mus išjudinantis išlaisvinimo slėpiny.

Kiekvienas kunigas tikrai jaučia tą patį didelį poreikį dirbuotis tarp vyrų ir moterų siekiant teisingumo ir solidarumo; kunigas pašauktas liudyti tarp jų patį Kristų.

Maitindamiesi gyvybės Žodžiu, kunigai negali neginti ir neskelbti žmogaus asmens kilnumo ir jo visuotinių bei neatimamų teisių. Benediktas XVI šiuo atžvilgiu rašė: „Būtent mūsų švenčiamo slėpinio galia turi būti smerkiamos žmogaus kilnumui prieštaraujantios aplinkybės – kilnumui žmogaus, dėl kurio Kristus praliejo savo kraują, taip patvirtindamas didelę kiekvieno asmens vertę“ (ten pat, 89).

Atraskime tikrąją *amoris officium*, pastoracinės gailėtingosios meilės, apie kurią kalba šv. Augustinas (*In Evangelium Johannis tractatum*, 123, 5: CCL 36, 678), prasmę.

Bažnyčia, Kristaus Sužadėtinė, trokšta būti kunigo mylima taip visiškai ir išskirtinai, kaip buvo mylima paties Kristaus, savo Galvos ir Sužadėtinio. Suvokime lotyniškųjų apeigų Bažnyčios bažnytinio įstatymo dėl celibato teologinius motyvus ir jo tvirtą tikslingą ryšį su šventimais – suvokime tai kaip neįkainojamą Dievo dovaną, kaip nepakartojamą dalyvavimą Dievo tėvystėje ir, turėdami prieš akis Bažnyčios vaisingumą, kaip galingą misijinę dinamiką, kaip didesnę meilę ir eschatologinės Karalystės liudijimą pasauliui.

Celibatas, priimamas laisvu ir meilės kupinu apsisprendimu, tampa savęs dovanojimu Kristuje ir su Kristumi Bažnyčiai ir išreiškia kunigo tarnystę Bažnyčiai Viešpatyje ir su Viešpačiu (plg. Vatikano II Susirinkimas. Dekretas dėl kunigų tarnybos ir gyvenimo *Presbyterorum ordinis*, 16; Jonas Paulius II. Apaštališkasis paraginimas *Pastores dabo vobis*, 29).

Galėtume savęs paklausti: kokie gi yra Kristaus meilės kunigiškojo liudijimo kontekstai?

a) Pirmiausia misija, *kerigma* ir *katechezė*, jaunosios kartos ir suaugusiųjų katechezė, nuo Bažnyčios nutolusiųjų ir arti esančiųjų katechezė. Katechizuojant Kristaus žinia perteikiama visa ir aiškia forma. *Katalikų Bažnyčios katekizme* ir jo *Santraukoje* apibendrinto tikėjimo pažinimas šiandien neatidėliotinai būtinas.

Privalu visomis jėgomis stengtis pasiekti atitolusius katalikus ir menkai ar nieko apie Kristų nežinančius žmones. Benediktas XVI neseniai Brazilijos vyskupams pasakė: „Krikščioniškųjų asmeninių bei socialinių vertybių mokymas, lygiai kaip socialinės atsakomybės mokymas, irgi yra esminė katechezės dalis...“

„Mes, ganytojai, turime ištikimai tarnauti Dievo žodžiui, atmesdami bet kuri susiaurintą ar klaidingą mums patikėtos misijos supratimą. Nepakanka žvelgti į realybę vien iš asmeninio tikėjimo perspektyvos; turime dar-

buotis su Evangelija rankose ir laikytis autentiško apaštališkosios tradicijos paveldo, neapsunkinto racionalistinių ideologijų motyvuotų aiškinimų“ (Kreipimasis į Brazilijos vyskupus po Vakarinės šventimo [Sé katedra, São Paulo, 2007 05 11], 4, 5; ORE, 2007 05 17, p. 8).

Šioje srityje tradicinių katechezės kontekstų – pamokų, paskaitų, Biblijos ir teologijos kursų – nepakanka, būtina atsiverti kitokiems, naujiems, globalinės kultūros *areopagams*. Siekiant kuo veiksmingiau perteikti kerigmą dideliame skaičiu žmonių, greta spaudos, radijo ir televizijos būtina daugiau naudotis elektroniniu paštu, interneto svetainėmis, tinklapiais, vaizdo konferencijomis ir daugybe neseniai atsiradusių sistemų. Visiems skirta katechezė turėtų būti pati ganytojo iš jo „būties“ kylanti išvaizda, laikysena ir elgsena. Gali būti, jog kai kada mes nepakankamai vertinome šį žmonių branginamą aspektą, kuris, jei juo išreiškiamas turinys, yra ne formalizmas, bet tinkamas būdas perteikti esmę.

b) Kitas liudijimo kontekstas yra *Bažnyčios karitatyvinių institucijų*, įvairiais lygmenimis vykdančių vertingą tarnystę silpniausiųjų ir labiausiai nuskriaustųjų žmonių labui, *skatinimas*. „Jei žmonės, kuriuos sutinkate, gyvena skurde, jiems būtina padėti taip, kaip padėdavo pirmosios krikščionių bendruomenės, praktikuojant solidarumą ir leidžiant jiems tikrai pajusti meilę“, – sakė popiežius anksčiau minėtame susitikime (Sé katedra, 2007 05 11, 3; ten pat).

„Turime peikti tuos, kurie švaisto žemės turtus, taip sukeldami dangun šaukiančias nelygybes (plg. *Jok* 5, 4), – rašė Benediktas XVI, – Viešpats Jėzus, amžinojo gyvenimo duona, akina atkreipti dėmesį į vargo situacijas, kuriose tebeskendi didelė žmonijos dalis ir dėl kurių dažnai aiškiai ir nerimą keliančiu būdu kalti patys žmonės“ (Posinodinis apaštališkasis paraginimas *Sacramentum caritatis*, 90).

c) *Parama gyvybės kultūrai*. Kunigai pašaukti bendrustėje su savo vyskupais visur skatinti gyvybės kultūrą, įgalinančią, pasak Pauliaus VI, „pereiti nuo vargo prie būtiniausių reikmenų turėjimo“, „įgyti kultūrą... bendradarbiauti siekiant bendrojo gėrio... pripažinti aukščiausiasias vertybes ir Dievą kaip jų versmę bei tikslą“ (Enciklika *Populorum progressio*, 21).

Ugdant tikinčiuosius, šiuo atžvilgiu būtina pabrėžti, kad autentiškas vystymasis turi būti *visapusiškas*, kitaip tariant, orientuotas į viso žmogaus ir visų žmonių tobulėjimą, nurodant būtinas priemones, kaip pašalinti rimtas socialines nelygybes ir didelius prieinamumo prie gėrybių skirtumus.

d) *Tikinčių pasauliečių ugdymas*. Ugdomus Eucharistijos mokykloje, juos derėtų vis labiau drąsinti bei jiems padėti tiesiogiai prisiišti iš jų krikšto išplaukiančią bei jo skatinamą politinę ir socialinę atsakomybę.

Visi pakrikštyti vyrai ir moterys turi įsisąmoninti, kad Bažnyčioje per bendrąją tikinčiųjų kunigystę jie yra padaryti panašūs į Kristų – Kunigą, Pranašą ir Ganytoją. Jie turėtų jaustis bendrai atsakingi už visuomenės statydinimą remiantis Evangelijos kriterijais ir ypač Bažnyčios socialiniu mokymu.

„Šis Bažnyčios istorijos tėkmėje subrendęs mokymas, išsiskiriantis realistiškumu ir pusiausvyra, padeda išvengti klaidingų kompromisų ar tuščių utopijų“ (Posinodinis apaštališkasis paraginimas *Sacramentum caritatis*, 91).

Petriškasis Magisteriumas tikintiems pasauliečiams nekart yra priminęs, jog jiems tenka ypatinga pareiga keisti *neteisingas struktūras* bei steigti *teisingas*, leidžiančias rasti būtinam sutarimui moralinių vertybių klausimu bei teikiančias jėgų pagal šias vertybes gyventi (Plg. Benediktas XVI. Inauguracinė kalba pradėdant Lotynų Amerikos ir Karibų vyskupų konferencijos penktosios generalinės konferencijos sesiją, 2007 05 13, 4; ORE, 2007 05 16, p. 18).

e) *Parama šeimai*. Visi kunigai pašaukti remti krikščioniškąją šeimą, savo atitinkamose bažnytinėse bendruomenėse įvairiopa – atsižvelgiant į įvairias jų charizmas bei jiems patikėtą misiją – skatindami pakankamai nuoseklią *šeimos pastoraciją* (plg. Jonas Paulius II. *Novo millennio ineunte*, 47).

Ypač svarbu palaikyti santuokos kaip visą gyvenimą trunkančios vyro ir moters sąjungos, kurioje jie kaip vyras ir žmona dalyvauja meilės kupiname Dievo kuriamajame darbe, vienkartiškumą.

Deja, gausybė politinių teorijų bei mąstymo srovių be perstojo perša kultūrą, kuri daro žalą žmogaus kilnumui ignoruodama arba įvairiai griaudama tiesą apie santuoką ir šeimą. Kunigas privalo nenuilstamai Kristaus vardu skelbti, kad šeima, kaip nepralenkiamas žmonių mokytoja, yra būtina siekiant autentiškos „žmogiškosios ekologijos“ (plg. Jonas Paulius II. *Centesimus annus*, 39).

3. Džiugiai kelti išganymo taurę ir vardu šauktis Viešpaties (plg. Ps 116, 12–13)

Savo Laiške kunigams 2002 m. Didžiojo ketvirtadienio proga Jonas Paulius II sušunka: „Koks įstabus šis mūsų pašaukimas, brangūs Broliai Kunigai! Tikrai galime kartu su psalmininku pakartoti: *Kuo galiu atsilyginti Viešpačiui už visa, ko jis dosniai man davė? Kelsiu išganymo taurę ir vardu šauksiuosi Viešpaties* (Ps 116, 12–13)“.

Ši taurė yra *laiminimo taurė* (1 Kor 10, 16), *Naujosios Sandoros taurė* (plg. Lk 22, 20; 1 Kor 11, 25).

Šv. Bazilijus šiuo atžvilgiu atkreipia dėmesį: „Tad kuo atsilyginsiu Viešpačiui? Ne atnašomis ir deginamosiomis aukomis... bet savo visu gyvenimu. Štai kodėl psalmininkas sako: *kelsiu išganymo taurę*, apibūdindamas ją kaip kančios dvasinėje kovoje ir priešinimosi nuodėmei ligi mirties taurę“ (*Hom. ad Ps 116: PG XXX, 109*).

Kaip, didvyriškai vykdydami savo tarnybą, patyrė daugybę šventų kunigų, lygiai taip ir mes kviečiami Eucharistijoje atrasti jėgų, reikalingų Tiesai skelbti be švelninimo, irenizmo, be, kaip per susitikimą su Vokietijos vyskupais priminė Benediktas XVI, „klaidingų kompromisų, idant Evangelija nebūtų atskiesta!“ (Kreipimasis arkivyskupijos seminarijoje, Kelnas, 2005 08 21; ORE, 2005 08 31, p. 3).

Perdėm dažnai transcendencijai uždarose, vartotojiškos elgsenos dusinamose ir senų bei naujų stabmeldystės formų pavergtose visuomenėse ir kultūrose su nuostaba iš naujo atrandame Eucharistijos slėpinio prasmę.

Atnaujinkime savo liturginius šventimus, kad jie būtų iškalbingesni Kristaus buvimo mūsų vyskupijose, ypač parapijose, ženklai; laiduokime naujas tylos, maldos ir Eucharistijos adoracinės kontempliacijos erdves, idant būtume kupini tikros ir gyvos misijų dvasios.

Jonas Paulius II mūsų broliams vyskupams iš Portugalijos yra sakęs: „Kaip Dievo namų sergėtojai, žiūrėkite, kad visas bažnytinis gyvenimas tam tikru būdu atspindėtų dvejojimą šventųjų Mišių su Žodžio liturgija ir Eucharistijos liturgija ritmą. Laikykite pavyzdžiu mokinius kelyje į Emausą, atpažinusius Jėzų tikrai tada, kai jis laužė duoną (plg. Lk 24, 13–35)“ (Kreipimasis į Portugalijos vyskopus jų vizito *ad limina apostolorum* metu, 1999 11 30, 4; ORE, 1999 12 15, p. 10).

Eucharistijoje glūdi mūsų tikinčiųjų ištikimybės ir ištvėrmės, mūsų bažnytinių bendruomenių saugumo ir sveikumo pasaulio negandose bei sunkumuose paslaptis. Savo pastoraciniame darbe, susidedančiame iš žodžių ir sakramentų, venkime aktyvizmo, darymo dėl darymo, spąstų ir, nešdami *amžinojo gyvenimo Duoną*, atremsime laicizmo ir sekuliarizmo, kuriuose Kristus neturi nei balso, nei vietos, atakas.

Prisiminkime mūsų parapijų, jungiamojo mūsų vyskupijų audinio (plg. CIC, kan. 374, 1), svarbą *misijai*.

Prisiminkime, kad kiekviena parapija *comunitas christifidelium* gali būti tik būdama eucharistine bendruomene, atvira labiausiai nutolusiems; kitaip tariant, būdama bendruomene, tinkama misijos dvasia visiškoje bendrystėje su visa Bažnyčia švęsti Eucharistiją, kuri

yra gyva jos statydinimo versmė ir sakramentinė jos būties jungtis (plg. Jonas Paulius II. Posinodinis apaštališkasis paraginimas *Christifideles laici*, 1988 12 30, 26).

Prisiminkime klebonus, kuriais gali būti tik *išventinti kunigai*, nes tai, ką jie sako ir daro Eucharistijos ir Žodžio liturgijoje, jie negali sakyti ar daryti *in proprio*, bet veikia ir kalba *in persona Christi capitis*.

Prisiminkime visus kunigus, jaunos ir pagyvenusius, sveikus ir sergančius, kurie, iš naujo atrasdami jų tarnyboje glūdintį radikalų savęs dovanojimą, kartu su Jonu Pauliumi II gali pasakyti: „Atėjo laikas drąsiai prabilti apie kunigo gyvenimą kaip apie neįkainojamą vertybę, nuostabų ir privilegijuotą krikščioniško gyvenimo būdą“ (Posinodinis apaštališkasis paraginimas *Pastores dabo vobis*, 39).

Tad Žodžio ir sakramentų Bažnyčia neišvengiamai bus nesilpstančio kunigiškosios tarnybos vykdymo Bažnyčia; ji bus švento kunigo, iš visos širdies ir visa savo esybe mylinčio iš Mokytojo gautąjį pašaukimą kiekvienu momentu elgtis kaip *ipse Christus*, Bažnyčia.

Benediktas XVI neseniai, per vizitą *ad limina apostolorum* kreipdamasis į Kvebeko (Kanada) vyskupų konferencijos narius (2006 05 11), pasakė: „Vis dėlto kunigų mažėjimas... kai kuriose vietovėse kelia nerimą dėl sakramentiškumo vietos Bažnyčios gyvenime. Pastoracijos organizavimo poreikiai neturėtų kenkti joje išreikštos eklezilogijos autentiškumui. *In persona Christi capitis* bendruomenę mokančio, šventinančio ir valdančio kunigo centrinio vaidmens menkinti nevalia. Tarnaujamoji kunigystė būtina bažnytinės bendruomenės egzistencijai. Pasauliečių, kurių dosnų tarnavimą krikščionių bendruomenėms pripažįstu, vaidmens svarba niekada neturėtų užtemdyti kunigų tarnybos, kuri absoliučiai būtina Bažnyčios gyvenimui“ (*ORE*, 2006 05 24, p. 3).

Kaip kunigai, stenkimės išryškinti savo tikrąją ontologinę tapatybę ir džiugiai bei karštai vykdykime savo tarnybą net supami didžiausių sunkumų, nes ji kyla iš mūsų tapatybės.

Kartu su visais tikinčiais nenuilstamai melskime pjūties Viešpatį atsiųsti darbininkų į pjūtį. Pašaukimų yra, tačiau mes turime skatinti į tai teigiamai atsiliepti tomis priemonėmis, kurių išmokė Viešpats, o ne kitomis.

Tokią Bažnyčią norėtume išvysti iš naujo suklestint ir duodant naujų gyvybingumo bei darbo vaisių. Tai dieviškosios misijos Bažnyčia, Bažnyčia *in statu missionis*.

Atsigręžkime į Mariją, *apaštalu Karalienę ir kunigų Motiną*. Jai patikėkime save, savo pastoracinę tarnybą. Tepadedu ji mums sekti ja bei per tai tapti Jėzaus, Gerojo Ganytojo, tabernakuliais bei monstrancijomis!

Kardinolas Cláudio Hummes OFM
Prefektas

Arkivyskupas Mauro Piacenza
Titulinis Victoriana arkivyskupas, sekretorius

Kelio sielovados gairės

(KAP, KAI) Birželio 19 d. Vatikane buvo pristatytas Popiežiškosios migrantų ir keleivių sielovados tarybos parengtas dokumentas „Kelio sielovados gairės“. Dokumentą pristatė šios Tarybos pirmininkas kardinolas Renato Martino ir jos sekretorius arkivyskupas Agostino Marchetto. Dokumente nagrinėjamos keturios temos, jas sieja „kelias, kuris yra ne tik eismo, bet taip pat gyvenimo vieta“: vairavimas, prostitucija, gatvės vaikai ir benamiai. Įžangoje rašoma, jog dokumentu siekiama padėti plėtoti sielovadą atsižvelgiant į „visas žmogaus mobilumo apraiškas“.

Pristatydamas pirmąją dokumento dalį kardinolas Renato Martino pabrėžė, kad keliai „turi tarnauti žmogui kaip gyvenimo ir integralios visuomenės plėtros priemonė“. Kardinolas pabrėžė, jog vairuotojui nepaprastai svarbu elgtis atsakingai ir gebėti susitvardyti. Kalbėdamas apie moralinį vairavimo aspektą Popiežiškosios tarybos pirmininkas sakė, kad vairuotojas turi pasižymėti „savitvarda, apdairumu, mandagumu, tarnavimo dvasia“. Jis taip pat priminė, jog dėl nusižengimų ir disciplinos stokos kasmet pasaulio keliuose žūva 1,2 mln., o sužeidžiama 50 mln. žmonių. Pasak kardinolo R. Martino, „ši liūdna tikrovė drauge yra didžiulis iššūkis ir visuomenei, ir Bažnyčiai“. Jis ragino tiek Bažnyčią, tiek valstybę savaip puoselėti saugumą keliuose ir „tinkamai ugdyti vairuotojus, keleivius ir pėsčiuosius“.

Vatikano dokumente taip pat aptariami transportą ir kelių eismą lydintys reiškiniai: triukšmas, atmosferos užterštumas, degalų vartojimas. Dokumente raginama vengti naudotis automobiliu be reikalo, drauge pripažįstant transporto privalumus: jis patarnauja žmogaus laisvei, leidžia nešti pagalbą jos reikalingiems, jungia žmones, palengvina atskleisti Dievo meilę rodantį kūrinių grožį. Dokumento au-

toriai primena, jog Jėzus yra Kelias ir dėsto krikščioniui vairuotojui būdingas nuostatas: „Kas pažįsta Kristų, tas kelyje laikosi atsargumo.“ Krikščionis vairuotojas negalvoja vien apie save ir apie tai, kaip greičiau pasiekti tikslą. Jis mato bendrakeleivius, išvelgia juose brolius ir seseris – Dievo vaikus.

Dokumente palyginti daug vietos skiriama „vairuotojo psichologijai“, taip pat patologiniams reiškiniams: kai automobilis „sudievinamas“, kai instinktyviai kyla noras valdyti ne tik automobilį, bet taip pat visą kelio eismo situaciją ir kitus jos dalyvius. Tokios nuostatos nulemia neatsakingą elgseną: nemandagumą, įžeidžiamus gestus, praeiksmus, atsakomybės jausmo praradimą, lengvabūdiškai lauziant kelių eismo taisykles. Dokumente atkreipiamas dėmesys, jog vairuojant automobilį pasireiškia pašonės polinkiai, kuriuos kitais atvejais pavyksta kontroliuoti. Jame teigiama, jog automobilio vairavimas turi būti grindžiamas savikontrolė ir turi taip pat moralinį matmenį. Vairavimo problematiką aptariantis skyrius užbaigiamas „Vairuotojo dekalogu“: I. Nežudyk; II. Tegu kelias tau būna žmonės jungiančia priemone, o ne mirtina grėsmė; III. Mandagumas, teisingumas ir apdairumas tepadeda tau išvengti nenumatytų situacijų; IV. Rodyk gailestingumą ir padėk reikalingam pagalbos artimui, ypač tapusiam avarijos auka; V. Tegu automobilis nebūna valdžios, dominavimo apraiška ar proga nusidėti; VI. Su meile įtikink jaunuolius ir ne vien jaunos žmones nesėsti už vairo netinkamos būklės; VII. Paremk eismo avarijų aukų šeimas; VIII. Padėk susitikti kaltiems vairuotojams ir jų aukoms tinkamu laiku, kad jie galėtų išgyventi išlaisvinantį atleidimą; IX. Kelyje saugok tą, kuris labiau pažeidžiamas; X. Jausk atsakomybę už kitus.

Dokumente sakoma, jog Bažnyčios misija taip pat yra įspėti apie pavojus, susijusius su kelių eismu, ir šioje srityje ugdyti sąžinę. Primenama,

kad nemenka atsakomybė už avarijas tenka ir pėstiesiems. Pabrėžiama automobilių lenktynių, ypač nelegalių, keliama rizika. Nurodoma, jog daug avarijų padaroma tiek dėl vairuotojų, tiek dėl pėsčiųjų lengvabūdiškumo, net kvailumo ar arogancijos. Dokumente taip pat rašoma apie sunkvežimių, autobusų, geležinkelio mašinistų, kelių eismo priežiūros darbuotojų, kuro kolonėlių bei pakelės maitinimo įstaigų darbuotojų sielovadą.

Antrojeje dokumento dalyje apžvelgiama sielovada siekiant išlaisvinti gatvės moteris. Organizuota sekso industrija yra šiuolaikinė „vergovės forma“. Prostitucijos klientas yra tam tikra prasme taip pat vergas. Popiežiškosios tarybos dokumente reiškiamas įsitikinimas, jog sekso prekybą užbaigti gali padėti klientų baudimas, nepakanka vien visuomenės nepritrimo. Negana kovoti su prekyba moterimis, reikia taip pat aiškinti prostitučių klientams apie jų veiksmų pasekmes. Taip pat smerktinas piktnaudžiavimas moterų atvaizdais reklamoje. Popiežiškosios migrantų ir keleivių sielovados tarybos sekretorius arkivyskupas Agostino Marchetto pristatydamas dokumentą atkreipė dėmesį į Švedijos įstatymus, kuriais ne tik apsaugomos seksualinių paslaugų teikėjos, bet ir numatomos sankcijos jų klientams. Švedijoje nuo 1999 m. galioja įstatymas, draudžiantis komercinį seksualinių paslaugų teikimą.

Trečiojoje dokumento dalyje kalbama apie gatvės vaikus, kurių priskaiciuojama iki šimto milijonų. Tarp šio reiškinio priežasčių minimas šeimos irimas, prievarta vaikų atžvilgiu, emigracija, skurdas, narkomanija ir alkoholizmas, prostitucija, karas ir visuomenės neramumai, taip pat, ypač Europoje, „transgresijos kultūra“. Tarp konkrečių rekomenduojamų priemonių, be kita ko, minima meninė veikla. Taip pat siūloma atkreipti dėmesį į tinkamą kunigų parengimą šios srities darbui.

Ketvirtoje dokumento dalyje aptariama benamių sielovada. Benamiai yra vis labiau plintančio skurdo aukos. Pasak dokumento, Bažnyčia šioje srityje jau turi didelę patirtį. Primenama benamių laidotuvių reikšmė. Siūloma kartą per metus drauge su gyvenančiais gatvėje prisiminti iškeliavusius į geresnį pasaulį, „kiekvieną prisimenant vardu, jau įrašytu į gyvenimo knygą“.

Popiežius Asyžiuje akcentavo taikos būtinybę

(KAP, KAI) Birželio 17 d. popiežius Benediktas XVI su vienos dienos vizitu lankėsi Asyžiuje. Septintosios popiežiaus kelionės Italijoje proga paminėta šv. Pranciškaus atsivertimo 800 metų sukaktis, Asyžiaus vyskupijoje minimi Atsivertimo metai. Aukodamas Mišias Šv. Pranciškaus žemutinės bazilikos aikštėje popiežius lygino karaliaus Dovydo, apaštalo Pauliaus ir Pranciškaus atsivertimus. Benediktas XVI iškėlė šventąjį Pranciškų kaip pavyzdį sprendžiant didžiulias šiandienos problemas: siekiant taikos, saugant kūrinių, puoselėjant dialogą tarp žmonių. Pasak Šventojo Tėvo, šiuos bruožus šventasis įgijo per savo atsivertimą į Kristų. Benediktas XVI taip pat aukštai įvertino pirmtako Jono Pauliaus II 1986 m. Asyžiuje sušauktą Pasaulio maldos už taiką susitikimą. Pasak Benedikto XVI, Asyžiaus tarpreliginis Maldos už taiką susitikimas buvo „pranašiška intuicija ir malonės metas“. Susitikimo vietą nulėmė šventojo Pranciškaus, „Taikos vyro“ liudijimas, į kurį su simpatija žvelgė ir kitų religijų išpažinėjai. Benediktas XVI sakė, jog Pranciškų yra tuo pat metu „krikščioniško autentiškumo garantas“, o tikras dialogas tarp religijų anaipol nereiškia religinio abejingumo. „Asyžiaus dvasia yra priešingybė smurto dvasiai, religijos piktnaudžijimui kaip smurto priedangai“, – pabrėžė Benediktas XVI. Ištikimybė savo religiniams įsitikinimams niekuomet negali reikštis smurtu ir netolerancija, ji grindžiama tik pagarba kitiems ir dialogu.

Pagal krikščionišką, juo labiau ir pranciškoniską sampratą dialogas ir pagarba kitiems šaknijasi iš tikėjimo. Kiekvienas krikščionis turi puoselėti ir išgyventi šį tikėjimą kaip šventasis Pranciškus, skelbdamas, kad Kristus yra kelias, tiesa, gyvenimas ir vienintelis pasaulio Išganytojas. Popiežius karštai ragino nutraukti „žemę krauju suteršiančius ginkluotus konfliktus“.

Per *Viešpaties angelą* Asyžiuje Benediktas XVI priminė konfliktus Artimuosiuose Rytuose, ypač Šventojoje Žemėje, Irake ir Libane. Jis meldėsi: „Tenutyla ginklai, ir neapykanta teuzleidžia vietą meilei, ižeidimas – atleidimui, o susiskaldymas – vienybei.“ Popiežius ypač minėjo Šventąją Žemę, tokią artimą šventojo Pranciškaus širdžiai, kur žmonės taip ilgai patiria siaubą, kovas, terorizmą ir aklą smurtą. Pasak Benedikto XVI, vien atsakingas ir teisingas dialogas, didžiadvasiškai paremiant tarptautinei bendruomenei, gali padaryti galą daugybei kentėjimų ir grąžinti žmonėms, institucijoms ir tautoms gyvenimą bei orumą. Popiežius perdavė ypatingą sveikinimą kitų krikščioniškųjų Bažnyčių bei pasaulio religijų atsakingiesiems vadovams, dalyvavusiems 1986 m. Jono Pauliaus II sukvistame Pasaulio maldos už taiką susitikime.

Sekmadienio vakare, prieš tai aplankęs Porciunkulės bažnytelę, aikštėje prieš Angelų Švč. Marijos baziliką popiežius susitiko su jaunimu. Ilgoje kalboje jis išspėjo jaunuolius, kad susitelkimas į save yra „mirtini spąstai“: savimi galima būti tik atsiveriant meilei, mylint Dievą ir brolius. Priminę Pranciškaus jaunystės nerūpestingą lėbavimą Benediktas XVI sakė, kad panaši gyvensena būdinga daugeliui šiandienos jaunuolių. Jis išspėjo saugotis „dirbtinio narkotikų rojus“, beatodairiško naršymo internete ir mėgavimosi malonumais. Šie dalykai gali perteikti tik laimės iliuziją, bet ne gyvenimo prasmę. Popiežius akino vengti netikro originalumo vaikymosi. Kaip ir per ankstesnius tos dienos susitikimus jis vėl išskėlė Pranciškų kaip taikos, tolerancijos ir dialogo vyrą. Šventasis Tėvas kvietė maldos požiūriu pažvelgti į šv. Pranciškaus angažavimąsi taikos labui. Benediktas XVI baigė savo kalbą Jono Pauliaus II žodžiais: „Atverkite duris Kristui.“

Popiežius ragina stiprinti dialogą su dabarties kultūra

(KAP) Birželio 15 d. Benediktas XVI priėmė Popiežiškosios kultūros tarybos narius šios Tarybos įsteigimo 25-mečio proga. Savo kalboje Šventasis Tėvas ragino dar labiau įsitraukti į Bažnyčios ir pasaulio dialogą. Pasak Benedikto XVI, Popiežiškosios kultūros tarybos užduotis – duoti impulsų Evangelijai susitikti su pasaulio kultūrų įvairove. Popiežius atskleidė, kad Bažnyčios istorijoje glaudžiai susipina kultūros ir meno istorija. Jis pateikė pavyzdžių: Tomo Akviniečio „Summa theologica“, Dantės „Dieviškąją komediją“, Šartro katedrą, Siksto koplyčią ir Johanno Sebastiano Bacho kantatas. Pasak Benedikto XVI, šie kūriniai išreiškia „nepriylgsta- mą krikščioniškojo tikėjimo ir žmogiškųjų raiškos formų sintezę“. Drauge Šventasis Tėvas tikėjimo ir kultūros susitikimą krikščionių kasdienos gyvenime palygino su „paslėptu meno kūrinium“.

Vatikanas ragina neremti organizacijos Amnesty International

(KAP, KAI). Birželio 15 d. buvo paskelbtas Popiežiškosios teisingumo ir taikos (*Iustitia et Pax*) tarybos pareiškimas, raginantis katalikus ir katalikų organizacijas neberemti kalinių globos organizacijos *Amnesty International* dėl jos Vykdomojo komiteto sprendimo pritarti teisei į abortą. Popiežiškosios teisingumo ir taikos tarybos pirmininkas kardinolas Renato Martino pareiškė, kad organizacija *Amnesty International*, pritardama nebau- džiamai teisei į abortą, išduoda žmogaus teisių gynimo reikalą. Kardinolas R. Martino griežtai pasmerkė šią nuostatą ir pavadino abortą žmog- žudyste. Jis priminė, jog nėra tarptautiniu mastu pripažįstamos teisės į abortą. Abortą kaip gimimų reguliavimo priemonę atmetė ir 1994 m. Kaire vykusį Jungtinių Tautų konferencija.

BAŽNYČIOS ŽINIOS

Eina nuo 1996 sausio 15 dienos
du kartus per mėnesį

STEIGĖJAS

Lietuvos Vyskupų Konferencija
Šventaragio 4
Vilnius

LEIDĖJAS

Lietuvos Katalikų Bažnyčios
informacijos centras
Papilio 5, LT-44275 Kaunas

REDAKcinė KOMISIJA

Pirmininkas
arkivyskupas Sigitas Tamkevičius SJ
Nariai: vysk. Jonas Boruta SJ
vysk. Jonas Kauneckas
mons. Artūras Jagelavičius
kun. Leonas Povilas Zaremba SJ
kun. Lionginas Virbalas SJ
kun. Kęstutis Rugevičius
Vyskupijų atstovai:
kun. Arūnas Poniškaitis
kun. Domas Gatautas

VYR. REDAKTORIUS

Gediminas Žukas

REDAKTORIAI

Kastantas Lukėnas
Violeta Micevičiūtė
Asta Petraitytė

KORESPONDENTAI

Vita Filipova / Kazlų Rūda
Jūratė Kadusauskaitė / Marijampolė
kun. Žydrūnas Vabuolas / Vilnius
kun. Saulius Stumbra / Klaipėda
Laima Zimkienė / Šiauliai
Inesė Ratnikaitė / Šiauliai
kun. Gediminas Tamošiūnas / Kaišiadorys

ADRESAS

Papilio 5
LT-44275 Kaunas, Lietuva

TELEFONAI

Redakcija: 323 853
Platinimo tarnyba: 322 776
Faksas: 323 853
El. paštas: lkbc@lcn.lt

SPAUDŽIA

LC „Dakra“
Studentų 48a
LT-51367 Kaunas

TIRAŽAS 800 egz.
ISSN 1392-6098

© 2007, „Bažnyčios žinios“